

Juriidiline aadress:	Kadaka tee 42, 12915 Tallinn, Eesti
Äriregistri kood:	11022625
Telefon:	372 715 1222
Faks:	372 715 1200
E-mail:	info@elering.ee
Interneti koduleht:	www.elering.ee
Põhitegevusala:	Elektri ja gaasi ülekanne
Juhatuse esimees:	Taavi Veskimägi
Omanik:	Eesti Vabariik
Audiitor:	AS PricewaterhouseCoopers

ELERINGI MAJANDUSAASTA ARUANDE TEGEVUSARUANNE

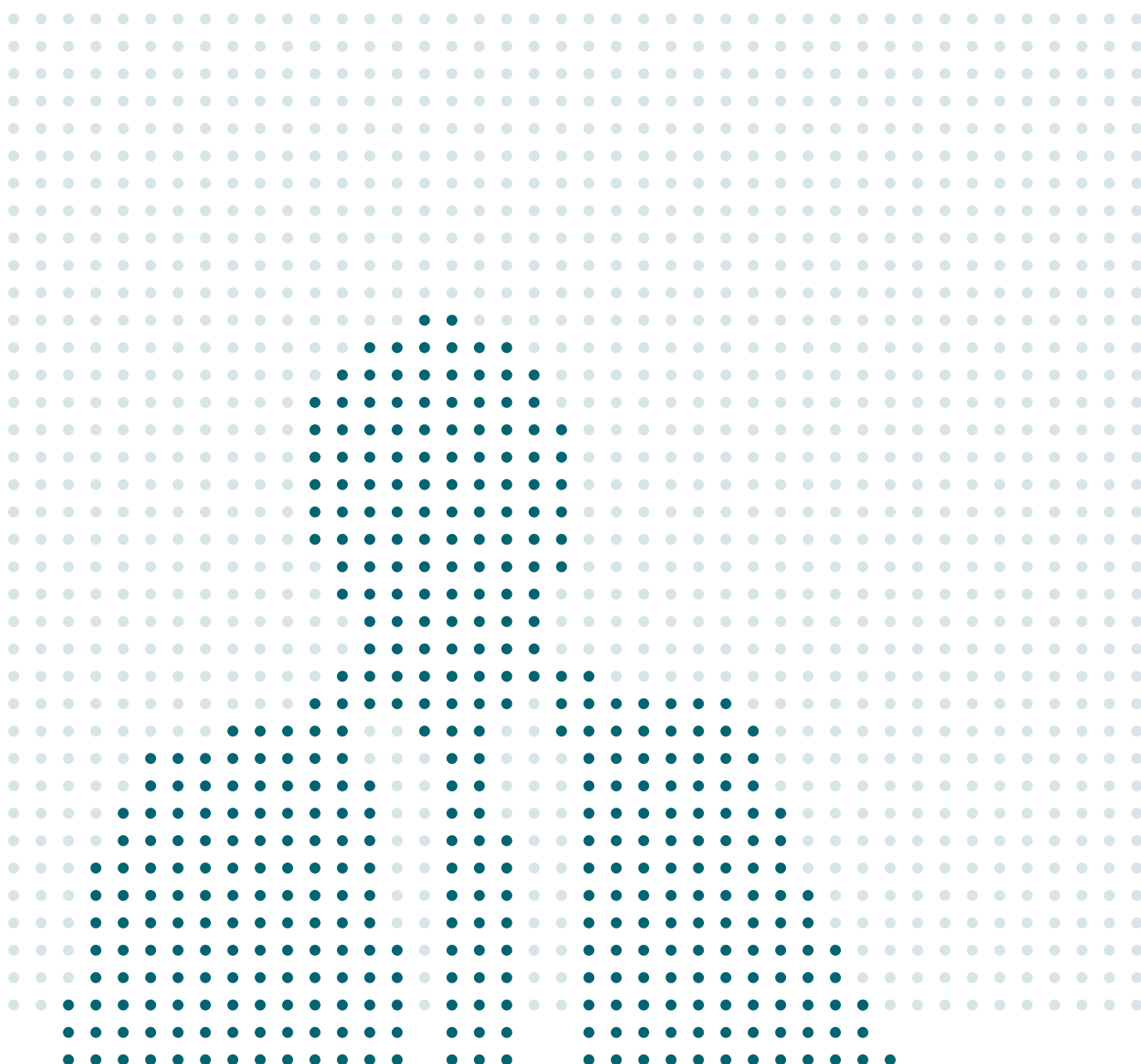

Juhatuse esimehe pöördumine	6
Eleringi lühitutvustus	8
Ülevaade põhitegevustest	10
Ühingu juhtimine	20
Organisatsioon ja inimesed	28
Elering ja keskkond	32

JUHATUSE ESIMEHE PÖÖRDUMINE

TAAVI VESKIMÄGI
Juhatuse esimees

Fookuses on elektri ja gaasi varustuskindlus

Elering on oma pea 10 iseseisva tegevusaasta jooksul harjunud tegema suuri asju, seda nii mõju ulatuse kui rahalise maksumuse poolest. 2018. aasta ei olnud erinev. Tegevuse fookuses oli selge eesmärk suurendada Eesti tarbijate elektri ja gaasi varustuskindlust: esiteks, Balti elektrisüsteemi Mandri-Euroopaga sünkroniseerimine 2026. aastaks; teiseks, Balticconnector'i rajamine koos regionaalse gaasituruga; kolmandaks, digitaalsete lahenduste loomine energiasüsteemi efektiivsemaks juhtimiseks ja tarbijate aktiivsemaks kaasamiseks energiaturule.

Esimesena mainitud Eesti elektritarbijate süsteemse varustuskindluse riski maandame läbi Venemaast eraldumise ja Euroopa Liidu riike hõlmava Mandri-Euroopa sagedusalaga liitumise aastaks 2026. Sünkroniseerimisel Mandri-Euroopa elektrisüsteemiga tekib Balti riikidel võimekus oma elektrisüsteemi, sealhulgas sageduse ja võimsusvoogude täielikuks juhtimiseks. Samuti saavutame sünkroniseerimise kaudu kontrolli elektrivõrgu arengu üle ja lõpetame olukorra, kus Balti riikidesse jõuab kolmandatest riikidest pärinev elekter, mis konkureerib siinsel energiaturul ebaausatel alustel.

Sünkroniseerimine Mandri-Euroopa sagedusalaga ei ole ebamõistlikult kallis. Tegelikult Mandri-Euroopa elektrisüsteemiga liitumine mitte ei tõsta, vaid hoopis langetab võrgutasusid. Saame osa investeeringuid, mida peaksime tegema ka Venemaa võrgus edasi töötades, katta desünkroniseerimise projekti käigus ära Euroopa Ühendamise Rahastu toel ja seega need kulud meie tarbijate võrgutasusse ei lähe.

Eestis on sünkroniseerimiseks vaja uuendada olemasolevad kaks ühendust Lätiga ja ehitada juurde kolmas uus ühendus. Uue ühenduse ehitus algas just 2018. aastal ja Eesti elektritarbija raha ei kulu selleks investeeringuks sentigi. Ka vanad Narva piirkonnast algavad ja Valga kaudu Lätti kulgevad liinid saame tänu sünkroniseerimise projektile uuendada suuresti euroraha toel ja seeläbi kujuneb nende uuendamine elektritarbija jaoks odavamaks võrreldes olukorraga, kus nende renoveerimiseks tuleks kasutada üksnes Eesti elektritarbija raha.

Teise fookusteemana liidame Eesti ja Soome gaasitaristu ja käivitame aastast 2020 regionaalse gaasituruga. EstLink 2 elektriühenduse ehitamisega rajasime ühise Eesti-Soome elektrituruga, tänu millele on Eesti inimesed saanud nautida alates 2014. aastast madalamat elektrihinda, kui see oleks olnud reguleeritud, konkurentsile suletud turul. 2018. aastal käivitusid täies mahus Balticconnector'i ehitustööd ja jõudsime Soome ja Läti kolleegidega kokkuleppele ühtse gaasituruga moodustamises alates 1. jaanuarist 2020. Ühine gaasiturg toob sarnaselt elektriturule tarbijatele madalaimad võimalikud gaasihinnad ja vähendab veelgi sõltuvust Venemaalt pärinevast gaasist.

Kolmandaks keskseks töösuunaks on tarbijate aktiivsem kaasamine ja võimustamine energiaturul. Turg vajab digitaalset ja tarbijaid turule kaasavaid lahendusi. Tehnoloogia ja digitaalsete lahenduste arenguga oleme jõudnud olukorda, kus tarbijal on võimalik, teadlikult või läbi nutikate seadmete, osaleda võrdse osapoolena turul, otsustades millal ja mis hinnaga ta on valmis energiat tarbima või tootma. Tarbija kaasamine turule ja digitaalsed lahendused võimaldavad elektriga varustatuse vähimate kuludega, kuna tarbimise tipud tasanduvad ja see võimaldab vältida tarbetuid investeeringuid võrku.

Balticconnector'i ja desünkroniseerimise finantseerimiseks viis Elering 2018. aastal läbi eduka võlakirjaemissiooni mahuga 225 miljonit eurot. Tegemist on viimase 15 aasta madalaima kupongiga Kesk- ja Ida-Euroopa piirkonna äriettevõtte poolt eurodes ja fikseeritud intressiga emiteeritud võlakirjadega. Edukas võlakirjaemissioon vähendab märgatavalt Eleringi finantskulusid ja annab kindluse suurinvesteeringute teostamiseks.

Selleks, et hoida Eesti kodudes tuled põlemas ja toad soojad, annavad oma hoolsa töö kaudu panuse kõiki Eleringi enam kui 200 töötajat. 2018. aasta oli tähelepanuväärne ka selle poolest, et Eleringi hallatava elektri ülekandevõrgu töökindlus saavutas läbi ajaloo parima tulemuse rikete arvu kui paremuselt teise tulemuse edastamata jäänud energia poolest. Täna selle saavutuse eest kõiki Eleringi töötajaid ja koostööpartnereid. Energiasüsteemi kõrge töökindlus on vundament, mis annab meile ühiskonna usalduse, et tegeleda tulevikku suunatud strateegiliste projektide realiseerimisega. Seejuures tuleb kindlasti silmas pidada, et Eesti tarbija varustuskindlus nii elektri kui gaasi valdkonnas on tänasel päeval enam kui kunagi varem rahvusvaheline, mitte rahvuslik küsimus. Elering seab oma tegevuse kvaliteedi ja suutlikkuse lati parimate rahvusvaheliste mõõdupuude järgi.

ELERINGI LÜHITUTVUSTUS

2018

olulisemad märksõnad:

- Balticconnector'i ehituslepingute sõlmimine ja ehituse algus
- Eesti-Läti kolmanda elektriühenduse ehituse algus
- Elektrisüsteemi sünkroniseerimise esimese rahastamistaotluse esitamine
- Võlakirjade refinantseerimine

885
kilomeetrit
gaasitorustikke

36
gaasijaotus-
jaama

3
gaasimöödu-
jaama

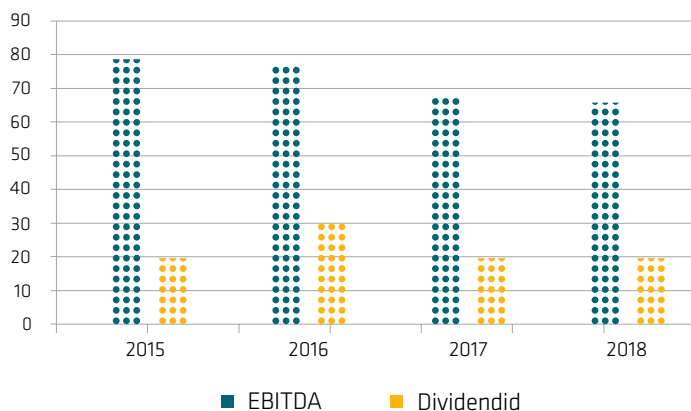

5403
kilomeetrit kõrgepinge
õhu- ja kaabelliine

148
alajaama

EBITDA ja dividendid

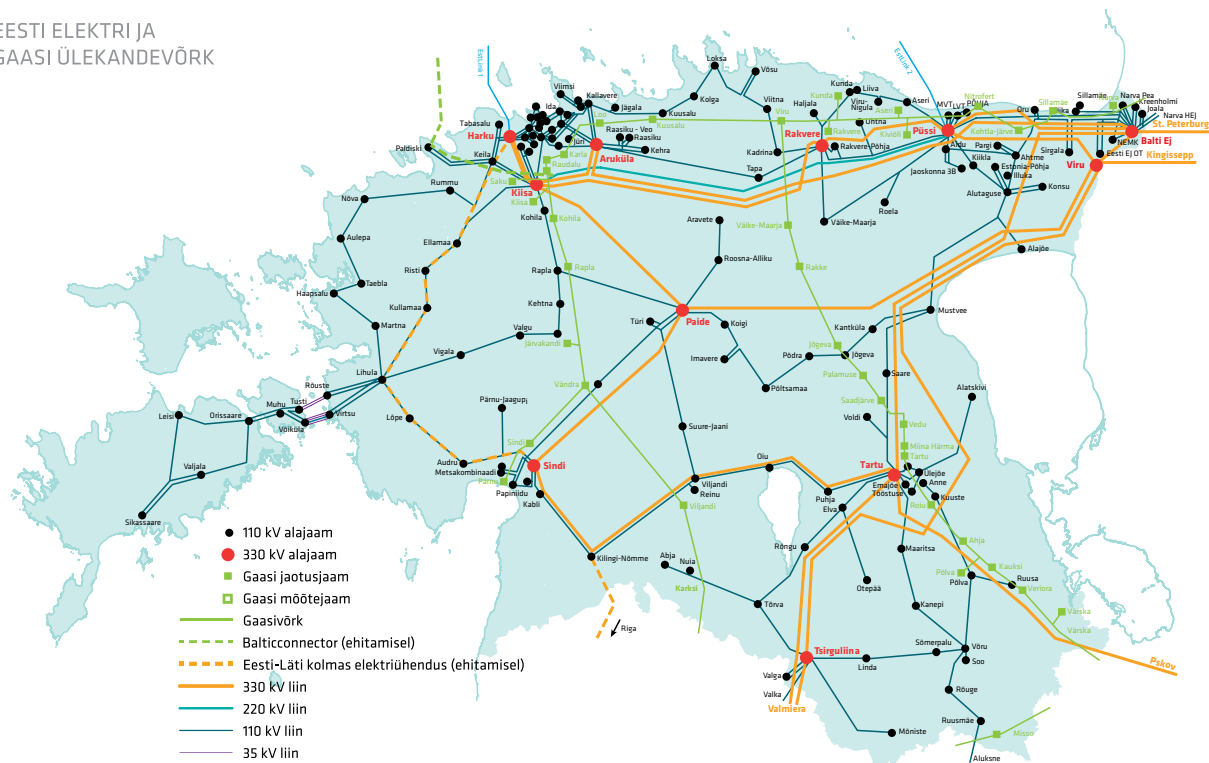

2
konverterjaama

139
kilomeetrit
EstLinkide
kaabelliine

EESTI ELEKTRI JA
GAASI ÜLEKANDEVÕRK

Peamised finantsnäitajad (MEUR)

	2015	2016	2017	2018
Tulud	132,4	135,9	131,9	144,8
Ärikulud	90,9	98,1	98,8	113,9
Ärikasum	41,6	37,8	33,1	31,0
Finantskulud	11,4	11,4	11,0	7,3
Tulumaks	5,0	7,8	5,0	5,0
Puhaskasum	25,1	18,7	17,1	18,6

Laenud	379,2	367,4	362,3	353,7
Omakapital	329,4	349,1	346,2	384,8
Varad	861,9	903,7	909,6	948,4

EBITDA	78,6	76,0	67,6	65,7
Investeeringud	93,1	26,7	32,2	125,0
Dividendid	20,0	31,0	20,0	20,0

Suhtarvud

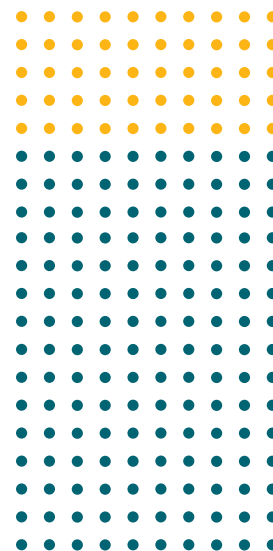
ROE	7,8%	5,5%	4,9%	5,1%
Omakapital/Varad	38%	39%	38%	41%
Neto laenu/EBITDA	4,1	4,1	4,1	4,4

$$ROE = \frac{\text{Puhaskasum}}{\text{Aasta keskmine omakapital}}$$

Neto laenu = intressikandvad kohustused - raha ja raha ekvivalendid
EBITDA = Ärikasum + kulum

221

töötajat, kellest
25% naised

keskmise vanus **44**

keskmise tööstaaž **13**

vabatahtlik voolavus **5,1%**

ÜLEVAADE PÕHITEGEVUSTEST

Elering on sõltumatu ja iseseisev elektri ja gaasi süsteemihaldur, mille peamiseks ülesandeks on tagada Eesti tarbijatele kvaliteetne energiavarustus. Elering seob tootjatest, erinevatest võrguettevõtetest ja tarbijatest koosneva süsteemi üheks tervikuks.

Elektri ja gaasi füüsiliste võrkude kõrval arendab Elering energiasektori IT-taristut, mis loob teenusepakkujatele võimalused energia targa tootmise ja tarbimise lahenduste väljatöötamiseks ja pakkumiseks. Tarkvõrgu lahendused võimaldavad energiatootjatel ja -tarbijatel analüüsida tekkivaid andmeid ning neist lähtudes suurendada efektiivsust energia tootmisel ja tarbimisel. Eleringi tarkvõrgu teenused ja rakendused on kättesaadavad e-eleringi kliendiportaalis.

EESTI ENERGIASÜSTEEMI VÖTMENÄITAJAD

Möödunud aastal moodustas Eesti sisemaine elektritarbimine koos võrgukadudega kokku 8,7 teravatt-tundi, mis on 2017. aastaga võrreldes kolme protsendi võrra enam. Elektritootmine vähenes aastases võrdluses kokku kuus protsenti, moodustades 10,6 teravatt-tundi.

Aasta kokkuvõttes ületas elektri tootmine Eestis tarbimist 21 protsenti, andes netoekspordiks 1,9 teravatt-tundi.

<i>Elektribilanss, GWh</i>	<i>2018</i>	<i>2017</i>	<i>Muutus %</i>
Elektri tootmine Eestis	10 583	11 234	-6%
Eleringi võrku sisemiselt antud elektri tootmine	10 225	10 925	-6%
Taastuenergia tootmine Eestis	1 665	1 653	1%
Välisliinidelt võrku sisenenud elektrienergia	3 485	2 313	51%
▪ sh võrku sisenenud elektrienergia Soomest	2 391	1 679	42%
▪ sh võrku sisenenud elektrienergia Läti ja Venemaa liinidelt	1 094	634	72%
Võrku antud elektrienergia kokku	14 068	13 547	4%
Elektritarbimine Eestis	8 717	8 500	3%
Eleringi sisemaine ülekandeteenus tarbimiseks	7 980	7 865	1%
Eleringi võrgukaod	380	325	17%
Välisliinidele võrgust väljunud elektrienergia	5 350	5 047	6%
▪ sh võrgust väljunud elektrienergia Soome	874	872	0%
▪ sh võrgust väljunud elektrienergia Läti ja Venemaa liinidele	4 477	4 175	7%
Võrku läbinud elektrienergia kokku	14 068	13 547	4%
Bilanss	1 866	2 734	-32%

2018. aastal jäi Eleringi gaasiülekandevõrgu kaudu sisemaiseks tarbimiseks edastatud gaasi kogus – 5,2 teravatt-tundi – aasta varasemaga võrreldes samale tasemele.

<i>Gaasibilanss, GWh</i>	<i>2018</i>	<i>2017</i>	<i>Muutus %</i>
Transiitvoog (Misso)	15 155	12 983	17%
Ülekandevõrku piiriüleselt sisenenud gaas	5 241	5 234	0%
Ülekandevõrgust sisemaiseks tarbimiseks väljunud gaas	5 216	5 219	0%
Ülekandevõrgu kadu, sh omatarve	12	16	-22%
Ülekandevõrgu mahuarvu muutus	4	-3	-204%

Varustuskindluse tagamine

Eleringi missiooniks on elektri ja gaasi varustuskindlus Eesti tarbijatele. Elektri varustuskindlust hindab Elering igal aastal varustuskindluse aruandes. Hinnangu tulemusena on praeguste parimate teadmiste järgi Eesti ja regiooni varustuskindlus aastani 2025 tagatud tootmis- ning ülekandevõimsuste koosmõjul. Elektrienergia puudujäägi tõenäosus on väike ka pärast 2025. aastat, kuid täiendavate tootmisvõimsuste või tarbimise juhtimise lahenduste turule toomiseks tuleb arendada elektrituru disaini, et see annaks täpseid hinnasignaale investeerimisotsusteks ja tagaks sellega varustuskindluse. Eesti gaasisüsteemi varustuskindlus paraneb oluliselt Soome gaasiühenduse Balticconnector'i valmimisega, mille ehitamist alustati 2018. aastal ning valmimine on plaanitud 2019. aasta lõpus.

Turgude arendamine

Varustuskindluse vähimate kuludega tagavad Eesti tarbijale konkurentsile avatud ja hästi toimivad Euroopa energiaturud. Elektriturul liigutakse edasi turu üleeuroopalise harmoniseerimisega ning reaalarajale lähemale liikumisega. 2018. aasta keskel astuti oluline samm ning avati Euroopa päevasisene elektriturg XBID, mis võimaldab päevasiseselt kaubelda elektrienergiaga suures osas Euroopast. Gaasiturul astuti oluline samm regionaalse gaasituru arendamises, kus Eesti, Soome ja Läti leppisid kokku harmoniseeritud gaasituru avamises 2020. aasta alguses. See langeb kokku Eesti ja Soome vahelise gaasiühenduse Balticconnector'i valmimisega. Harmoniseeritud reeglitega gaasiturul saab gaas liikuda regiooni sees ilma ülekandetasudeta ning sisendtasud regiooni sisenemisel on kõigis riikides võrdsed. Plaani järgi liidetakse aastal 2020 Eesti ja Läti ühiseks bilansitsooniks ning Soome liitub bilansitsooniga 2022. aastal.

Energiavõrkude töökindlus

Nii Eleringi elektri- kui gaasivõrk kandsid 2018. aastal energiat üle töökindlalt. Gaasivõrgus ei esinenud ühtegi ohtlikku intsidenti ega katkestusi gaasitarbijatele. Elektrivõrgus oli rikete koguarv kõikide aegade kõige madalam. Samuti oli väga väike energiakogus, mis jäi klientidele rikete tõttu üle kandmata. Ülepiirilised elektriühendused töötasid laias laastus hästi, esines vaid üks pikem rike ühenduse EstLink 1 Espoo konverterjaamas Soomes. Riikidevahelise elektrikaubanduse jaoks põhjustatud piirangute ulatus oli väike. Põhilised töökindlusnäitajad on esitatud järgnevas tabelis.

<i>Töökindlusnäitajad</i>	<i>2018</i>	<i>10 aasta keskmine</i>
Rikete arv elektrivõrgus, tk	86	174
Andmata energia, MWh	18,5	145

ENERGIASÜSTEEMIDE ARENDAMINE

Elering alustas 2018. aastal ehitustegevust kahel strateegiliselt olulisel projektil – Eesti-Soome vahelisel gaasiühendusel Balticconnector ja Eesti-Läti vahelisel kolmandal elektriühendusel. Baltimaade Mandri-Euroopaga sünkroonse ühendamise projektis jõuti poliitilise kokkuleppeni kasutatava lahenduse osas, mis võimaldab alustada sünkroniseerimiseks vajalike investeeringute tegeliku realiseerimisega.

KALLE KILK
Juhatuse liige

Balticconnectori gaasiühenduse merealuse osa ehitusleping sõlmiti 2018. aasta märtsis ning aasta lõpuks oli selle raames teostatud suurem osa merepõhja ettevalmistustöödest, et 2019. aasta suvel saaks toru merre paigaldama asuda. Merepõhja paigaldatavad torud olid aasta lõpuks tehase poolt valmis tehtud ning ladustatud paigaldamiseelset transporti ootama. Ühenduse maismaaosa ehitamiseks sõlmiti lepingud nii toru, kompressorjaamade kui ka Karksi gaasimõõdujaama osas. Maismaatoru ja gaasimõõdujaama alamprojektides teostati nii projekteerimistööd kui alustati ehitustööd platsil, kompressorjaamade osas tegeleti ehituslepingu raames projekteerimise ning seadmete hankimisega. Balticconnectori ühendus tervikuna jõuab gaasituru käsutusse 2020. aastaks.

Baltimaade sünkroniseerimine Mandri-Euroopa võrguga on olnud ettevalmistamisel üle kümne aasta. 2018. aastal jõuti sellisesse faasi, kus mitmete mahukatele uuringutele tuginedes oli võimalik saavutada kõikidele osapooltele sobiv põhimõtteline lahendus. 28. juunil 2018 allkirjastasid Eesti, Läti ja Poola peaministrid, Leedu president ja Euroopa Komisjoni president leppe, mille kohaselt ühendatakse Balti riigid Mandri-Euroopa võrguga läbi Poola aastal 2025. Selle kokkuleppe põhjal algatati ametlik ühendamisprotseduur – 21. septembril 2018 esitas Poola põhivõrguettevõtte Euroopa põhivõrguettevõtete ühenduse ENTSO-E vastavale regionaalsele grupile taotluse ühendada Balti võrgud Euroopa sünkroonalaga. Samuti esitasid Balti riigid ühiselt ka juba esimeses faasis teostatavate investeeringute kaasrahastamiseks taotluse Euroopa Ühendamise Rahastule.

Eesti-Läti kolmanda elektriühenduse projekti raames algasid ehitustööd Harku-Sindi liini Pärnu poolses otsas, kust liigutakse etappide kaupa Tallinna suunas. Ligikaudu 175 km pikkune liin valmib 2020. aasta lõpuks ning selle ehitustööde maksumus on pea 60 miljonit eurot. Lisaks sellele on terve projekti elluviimiseks tarvis ehitada liinilõik Kilingi-Nõmme alajaamast kuni Läti piirini ning samuti rajada liinide ühendused alajaamadesse.

Siseriikliku elektrivõrgu ehitustöödest said 2018. aastal valmis klientide liitumiseks tehtavad tööd Illuka ja Kuusalu alajaamades. Elektrivõrgu uuendamiseks rekonstrueeriti Ida, Kullamaa, Tabasalu, Kopli, Sindi, Vändra ja Orissaare alajaamad.

MAJANDUSTEgevuse ÜLEVAADE

Majandustegevuse olemus

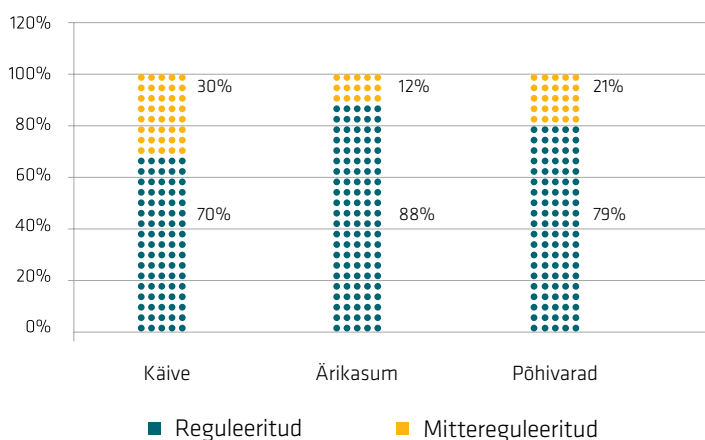
Eleringi majandustegevuse võib jagada kaheks:

- a. Reguleeritud elektri ja gaasi võrgutegevus;
- b. Mittereguleeritud tegevusalad.

PEEP SOONE
Juhatuses liige

Reguleeritud võrgutegevus seisneb elektri ja gaasi ülekandmises ühingu omanduses olevate elektri- ja gaasi ülekandevõrkude kaudu. Võrgutegevus on ülekaalukalt olulisem kui muud tegevusalad nii käibe, kasumlikkuse kui ka varade osas, nagu on näha järgnevalt graafikult.

Võrgutegevuse regulatsioon seisneb nii elektris kui gaasis maksimaalse lubatud tulu määramises, mis koosneb tegevuseks vajalikest kuludest ning ärikasumist. Ärikasum saadakse reguleeritud vara ja kapitali põhjendatud tootluse (WACC) korrutisena. Kuna võrgutegevus on reguleeritud, siis võrgutasud kinnitab regulaator, milleks on Konkurentsiamet. Regulaator hindab sealjuures võrgutasude taotluses esitatud kulude põhjendatust ning annab ette põhjendatud tootluse, mis on arvatatud *Capital Asset Pricing Model*'i alusel.

Ettevõttel on kokku 28 elektri võrguteenuse klienti ning 11 gaasi võrguteenuse klienti. Enamus võrguteenuse tuludest (89%) tuleb klientidelt, kes on loomulike monopolidena tegutsevad reguleeritud jaotusvõrguettevõtjad. Konkurentsituult suurimaks kliendiks on Elektrilevi OÜ (77% võrguteenuse tuludest), mis on Eesti Vabariigi omanduses oleva Eesti Energia AS kontserni kuuluv jaotusvõrguettevõtte.

Mittereguleeritud tegevusalad seisnevad peamiselt elektri ja gaasi bilansiteenuse osutamises.

Et tagada elektrisüsteemi stabiilne elektri sagedus, peab süsteem olema tasakaalus, st tootmine võrduma igal ajahetkel tarbimisega. Selleks peavad kõik turuosalised olema samamoodi tasakaalus ning enamus neist ostabki oma elektribilansi tasakaalustamise teenust sisse bilansihaldurilt. Elering omakorda osutab bilansihalduritele (kokku kaheksa haldurit) nende elektribilansi tasakaalustamise teenust.

Gaasisüsteemi tasakaalustamise põhimõtted on üldiselt samad. Erinevus on ainult selles, et gaasisüsteem ei pea olema igal hetkel tasakaalus. Kui gaasi tarbimine on suurem kui juurdevool, siis hakkab rõhk süsteemis langema ja vastupidi. Eleringi kui gaasi süsteemihalduri ülesandeks on hoida rõhk lubatud piires. Selleks Elering ostab ja müüb gaasi bilansihalduritele (kokku üheksa haldurit) bilansigaasi.

Bilansiteenusel ei ole olulist mõju Eleringi kasumile, sest bilansiteenuse hind arvutatakse nii, et sellest teenitav tulu kataks ära selle osutamiseks vajalikud kulud.

Majandustulemused

Tulud kokku moodustasid 144,8 miljonit eurot (2017: 131,9 miljonit eurot). Kõige olulisem tuluallikas oli võrguteenuste müük, mis moodustas kokku 102,7 miljonit eurot (2017: 98,9 miljonit eurot). See jagunes elektrivõrguteenuste (90%) ja gaasivõrguteenuste (10%) vahel. Sealjuures võrguteenuste tulust 94% tuli võrgutariifidega.

Bilansi- ja reguleerimisteenuse tulu oli kokku 35,3 miljonit eurot (2017: 27,2 miljonit eurot).

Tulude kasvu peamiseks põhjuseks oli bilansiteenuste tulu tõus, mis oli põhjustatud 1.01.2018 käivitunud uuest Baltimaade ühtsest elektri bilansijuhtimise süsteemist ning reguleerimisturust.

Ärikulud olid kokku 113,9 miljonit eurot (2017: 98,8 miljonit eurot). Kasv oli põhjustatud peamiselt kahest asjaolust: bilansi- ning reguleerimisteenuse mahtude kasvust (+8,1 miljonit eurot) ning kaelektri hinna tõusust. Bilansi- ja reguleerimisteenuste kulud kasvasid samal põhjusel, mis vastavad tuludki, see tähendab seoses uue ühtse Baltimaade bilansituru käivitumisega. Kaelektri kulu kasv on põhjustatud elektrienergia börsihinna kasvust Nord Pool Eesti hinnapiirkonnas. Kui aastal 2017 oli keskmine hind 33,2 €/MWh, siis aastal 2018 oli see tõusnud 47,1 €/MWh-ni.

Tulude ja ärikulude vahena kujunes ärikasumiks 31,0 miljonit eurot (2017: 33,1 miljonit eurot).

Neto finantskulud olid 7,3 miljonit eurot (2017: 11,0 miljonit eurot) ning tulumaksu kulu 5,0 miljonit eurot (2017: 5,0 miljonit eurot). Puhaskasum oli 18,6 miljonit eurot (2017: 17,1 miljonit eurot).

Investeeringud

Ühingu investeeringud võib jaotada tavapäraseks ning piiriülesteks.

Tavapärased investeeringud tehakse eelkõige amortiseerunud elektri- ja gaasivõrgu osade väljavahetamiseks. Taoliste investeeringute mahuks on keskmiselt ligikaudu 30 miljonit eurot aastas.

Lisaks tavapärastele investeeringutele on Eleringil alanud intensiivne erakorraliste investeeringute programm. Nendeks on investeeringud piiriüleste energiavõrkude ehitusse. Täpsem kirjeldus on aastaaruande peatükis Energiasüsteemide arendamine. Piiriüleste investeeringute prognoositavad mahud on toodud järgnevas tabelis.

Miljonit eurot	Investeering kokku	<=2018	2019-2023	2024+	Investeering
Eesti-Läti 3. elektri liin	80	29	51	0	2017-2020
Sünkroniseerimine	377	0	196	182	2018-2025
Eesti-Soome gaasiühendus	144	65	79	0	2013-2020
Eesti-Läti gaasiühendus	47	11	36	0	2015-2020
GIPL	1,5	0,0	1,5	0	2021
Kokku	649	105	363	182	

Finantseerimine

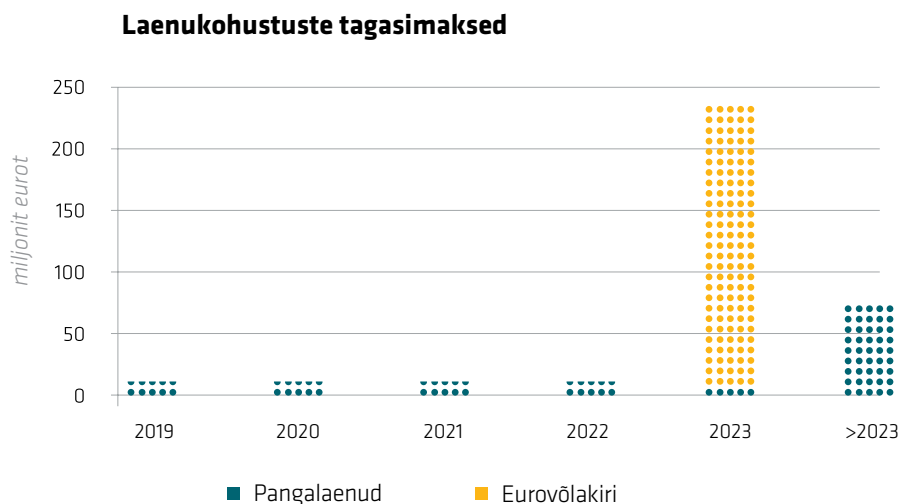
Ühingu intressikandvad kohustused bilansipäeva seisuga on järgmised:

miljonit eurot

Pikaajaliste pangalaenude amortiseeruv osa	11
Kokku lühiajalised intressikandvad kohustused	11
Eurovõlakirjad	224
Pikaajalised pangalaenud	119
Kokku pikaajalised intressikandvad kohustused	343
Kokku intressikandvad kohustused	354

Eleringil on Eurovõlakirjad nominaalis 225 miljonit eurot, mis on noteeritud Londoni Väärtpaberi börsil. Nende lunastamistähtaeg on 03.05.2023 ning kupong 0,875%.

Pangalaenuid on võetud Euroopa Investeeringuspangalt ning Põhjamaade Investeeringuspangalt. Laenuid on amortiseerivad ning nende viimane osamakse toimub aastal 2033. Võlakohustuste tagasimaksmise graafik on järgmine:

Lisaks intressikandvatele kohustustele finantseerib Elering investeeringuid ka allikatest, millega ei kaasne intressikulu. Peamine allikas on EL tagastamatu abi. Ühing on sõlminud finantseerimislepingud EL agentuuriga INEA järgmiste projektide finantseerimiseks:

- Eesti ja Läti vaheline elektri ülekandeliin;
- Eesti ja Soome gaasivõrke ühendav merealune gaasitoru koos kaasneva infrastruktuuriga;
- Eesti ja Läti gaasivõrkude vahelise ühenduse tugevdamine.

Lisaks kinnitas Euroopa Komisjon 15. veebruaril 2019 Euroopa ühendamise rahastu koordineerimiskomitee (Connecting Europe Facility Coordination Committee) ettepaneku anda tagastamatut abi sünkroniseerimise esimese faasi investeeringutele mahus 141 miljonit eurot.

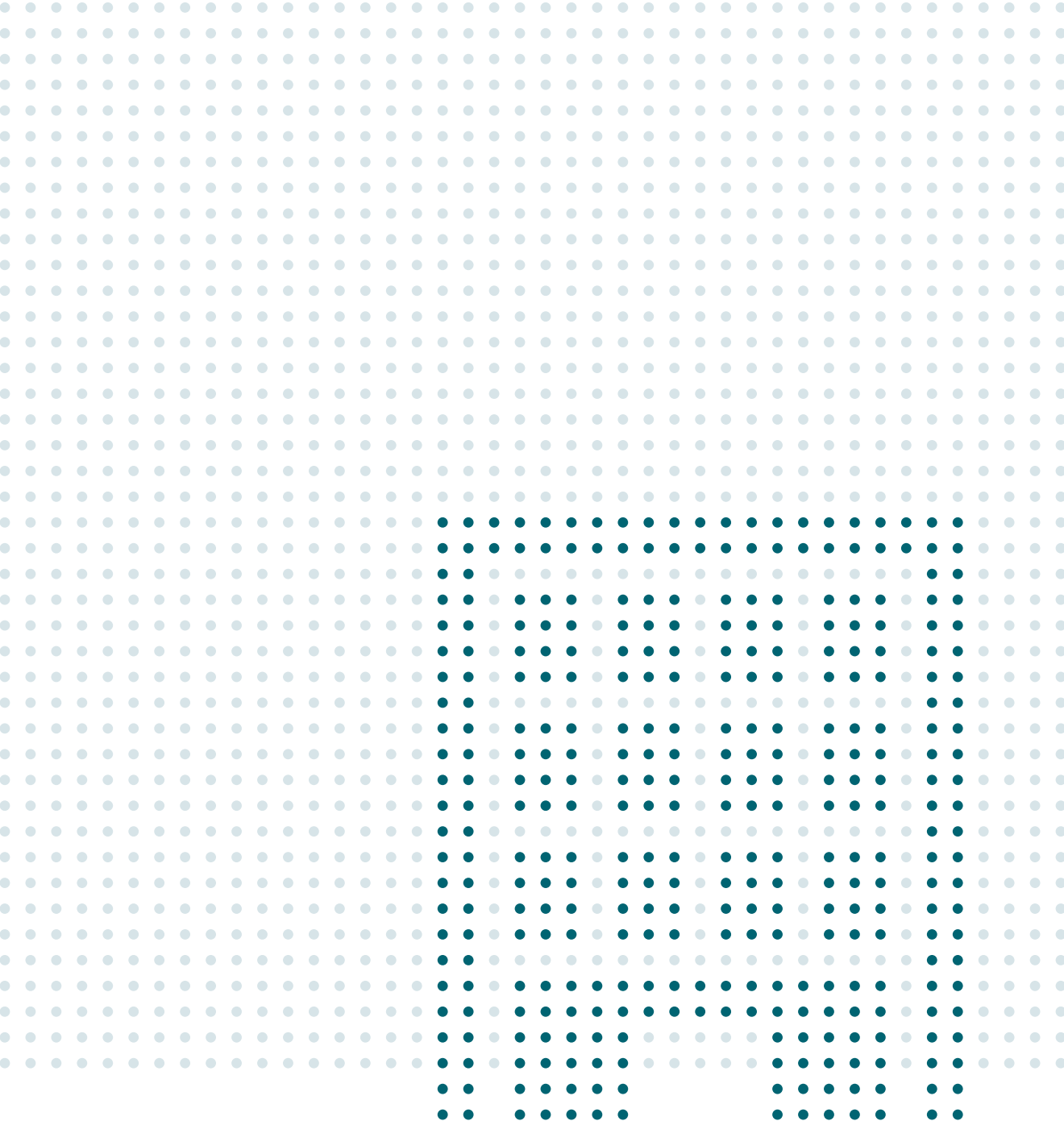
Kokkuvõtte prognoositavast EL abist piiriülestele investeeringutele:

Miljonites eurodes	EL abi, prognoositud	sh EL abi, otsustatud	EL abi laekumine, <=2018	EL abi laekumine, 2019-2023	EL abi laekumine 2024+
Kokku	362	307	30	215	117

Teine finantseerimisallikas, millega ei kaasne intressikulud, on ülekoormustulu. See tekib olukordades, kus elektribörsi erinevate hinnapiirkondade (riikide) vahel tekkivad hinnaerinevused ning elektribörs kannab hinnaerinevuste tõttu laekunud raha vastavate riikide põhivõrguettevõtjatele. Vastavalt EL seadusandlusele tuleb sel viisil saadud raha kasutada eelkõige piiriüleste ülekandevõimsuste suurendamiseks. Elering on 2018. aasta lõpu seisuga sel viisil kogunud 75 miljonit eurot.

Nii EL abi kui ka ülekoormustulu eest ehitatud varad ei lähe reguleeritud varade arvestusse, seega nende kapitalikulud ei lülitata võrgutariifidesse.

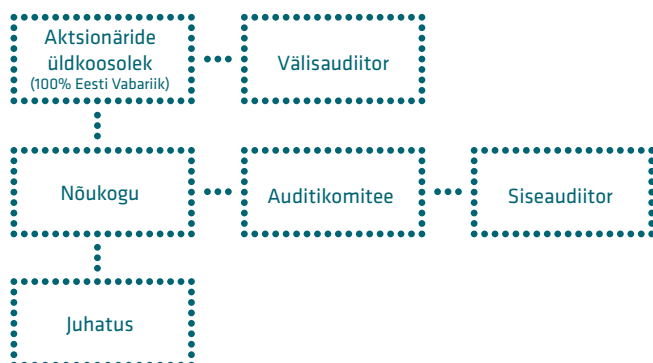
ÜHINGU JUHTIMINE

Eleringi ühingu juhtimine põhineb Äriseadustikul, Riigivaraseadusel, Eleringi põhikirjal ning Heal Ühingujuhtimise Taval (HÜT), mis on koostatud Finantsinspektsiooni ja OMX Tallinna Väärtpaberbörsi poolt.

Elering on pühendunud ühingujuhtimise heade tavade järgimisele ning soovime selles valdkonnas pidevalt edasi areneda. Peame seda eelduseks oma strateegiliste eesmärkide saavutamisel ja organisatsioonikultuuri kujundamisel. Täpsem aruanne vastavusest HÜT-ile aastal 2018 on toodud Eleringi kodulehel: <https://elering.ee/investorile#tab2>.

Ühingu juhtimise struktuur

Aktsonäride üldkoosolek

Üldkoosolek on Eleringi kõrgeim juhtimisorgan. Üldkoosoleku pädevus hõlmab põhikirja muutmist, aktsiakapitali suurendamist ja vähendamist, nõukogu liikmete valimist ja tagasikutsumist, audiitorite valimist, erikontrolli määramist, majandusaasta aruande kinnitamist ja kasumi jaotamist, ettevõtte ühinemise, jagunemise, ümberkujundamise ja/või lõpetamise otsustamist. Üldkoosolek lähtub oma tegevuses (kokkukutsumine, avalikustatav teave jm) lisaks äriseadustikule ka riigivaraseadusest.

Üldkoosolekul esindab omanikku majandus- ja taristuminister, kelleks oli aastal 2018 Kadri Simson.

Aasta jooksul toimus üks üldkoosolek 29. mail 2018, kus kinnitati 2017. aasta majandusaasta aruanne ning kasumi jaotamine.

Nõukogu

Omaniku huvid on ettevõttes tagatud nõukogu liikmete näol. Nõukogu annab juhatusale suunised ettevõtte juhtimise korraldamiseks ning teostab järelevalvet ettevõtte juhatuse tegevuse üle. Nõukogu vaatab korrapäraselt üle ning annab hinnangu ühingu strateegiale, põhitegevustele, riskihinnangutele, aastaaruandele ja eelarvetele.

Põhikirja kohaselt toimuvad nõukogu korralised koosolekud vastavalt vajadusele, aga mitte harvemini kui üks kord kolme kuu jooksul.

Nõukogu koosseis ja tasustamine

Nõukogu koosneb kolmest kuni viiest liikmest. Nõukogu liikmete arvu otsustab ning nõukogu liikmed valib ja kutsub tagasi omaniku esindaja ehk majandus- ja taristuminister sõltumatu nimetamiskomitee soovitusel. Nõukogu tööd korraldab nõukogu esimees. Nõukogu esimees määrab kindlaks nõukogu koosoleku päevakorra, juhatab nõukogu koosolekuid, jälgib nõukogu töö tõhusust, korraldab andmete operatiivset edastamist nõukogu liikmetele, tagab, et nõukogul oleks piisav aeg otsuste ettevalmistamiseks ja andmetega tutvumiseks ja esindab nõukogu suhtlemisel Eleringi juhatusega. Nõukogu töö korraldamiseks on üldkoosolek kehtestanud nõukogu töökorra.

2018. aastal toimus neli korralist ja kaks erakorralist koosolekut. Nõukogu kinnitas 2017. aasta majandusaasta aruande enne selle esitamist kinnitamiseks aktsionäride korralisele üldkoosolekule, kinnitas Eleringi strateegia aastateks 2019-2028 ning 2018. aasta äritegevuse ning investeringute eelarved. Tavapäraselt käsitleb nõukogu oma koosolekutel regulatsioonidest ja seadustest tulenevaid küsimusi, finantsküsimusi ning teisi olulisi teemasid seoses Eleringi põhitegevusega.

2018. aastal kuulusid Eleringi nõukogu koosseisu järgmised liikmed:

- Timo Rajala, nõukogu esimees alates 14.06.2017 (ettevõtja), osales neljal koosolekul ning kahel elektroonilisel hääletamisel.
- Timo Tatar alates 26.03.2012 (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi energeetika osakonna juhataja), osales neljal koosolekul ning kahel elektroonilisel hääletamisel;
- Indrek Kasela alates 21.08.2016 (ettevõtja), osales neljal koosolekul ning kahel elektroonilisel hääletamisel;
- Tarmo Porgand alates 22.05.2017 (Rahandusministeeriumi riigivara osakonna juhataja asetäitja), osales neljal koosolekul ning kahel elektroonilisel hääletamisel.
- Toomas Pöld alates 22.05.2017 (ettevõtja), osales neljal koosolekul ning kahel elektroonilisel hääletamisel.

2018. aastal arvestati Eleringi AS-i nõukogu liikmetele tasusid koos maksudega 71,8 tuhat eurot. Lahkumishüvitisi või muid makstavaid hüvesid nõukogu liikmetele ette nähtud ei ole.

Nõukogu liikmed peavad vastama nii äriseadustikus kui ka riigivaraseaduses toodud nõukogu liikmetele esitatavatele nõuetele ning järgima liikmetele seatud kohustusi.

Juhatus

Juhatus on Eleringi juhtimisorgan, mis esindab ja juhib ühingu igapäevast tegevust kooskõlas seaduse ja ettevõtte põhikirja nõuetega ning korraldab ka ettevõtte raamatupidamist. Eleringi juhatusel on täielik otsustusvabadus ning igapäevaseid juhtimisotsuseid tehakse iseseisvalt ilma omaniku ja nõukogu sekkumiseta. Juhatus vajab nõukogu nõusolekut tehinguteks ja toiminguteks, mis väljuvad ühingu igapäevase majandustegevuse raamest. Juhatus tagab nõukogu liikmete piisava informeerituse ettevõtte majanduslikust olukorrast ning majandustegevusega seotud olulisematest asjaoludest ning informeerib nõukogu vastavalt vajadusele majandustegevuse olulisematest asjaoludest.

Juhatuse koosseis ja tasustamine

Vastavalt põhikirjale võib juhatus koosneda ühest kuni kolmest liikmest. Juhatuse liige valitakse kuni viieks aastaks nõukogu poolt. Eleringi põhikirja kohaselt võib ettevõtet kõigis õigustoimingutes esindada kaks juhatuseliiget ühiselt või juhatuseliige üksinda.

Juhatuseliikmetega sõlmib nõukogu poolt volitatud isik lepingud, milles nähakse täpsemalt ette juhatuseliikme õigused ja kohustused ettevõtte suhtes ning tema töötasud.

Kogu 2018. aasta vältel koosnes Eleringi juhatus kolmest liikmest:

- Taavi Veskimägi, juhatuse esimehena täidab muu hulgas Eleringi tegevjuhi igapäevaseid kohustusi, st juhib ja esindab ettevõtet, tagab tegevuste vastavust lepingutele ja seadustele, korraldab juhatuse tööd, koordineerib ühingu strateegia arendamist ja on selle rakendamise eestvedaja;
- Peep Soone, juhatuse liikmena täidab muu hulgas finantsjuhi rolli, juhtides Eleringi finantstegevust, halduse ja infotehnoloogia valdkonda;
- Kalle Kilk, juhatuse liikmena täidab muu hulgas varahaldusjuhi igapäevaseid ülesandeid.

Põhikirjale vastavalt võib juhatuse liikmele tasu maksta üksnes temaga sõlmitud juhatuse liikme lepingu alusel. Juhatuse liikmele võib ka maksta täiendavat tasu, arvestades tema töö tulemuslikkust kuni nelja kuutasu ulatuses. Preemiat võib maksta aastatulemuste alusel või muudel alustel nõukogu otsusest lähtuvalt. Juhatuse liikmete tasud on fikseeritud ja sätestatud juhatuse liikme lepingus. Pikaajalisi preemiasüsteeme Eleringis loodud ei ole. Juhatuse liikmele võib maksta lahkumishüvitist üksnes tagasikutsumisel nõukogu algatusel enne tema volituste tähtaja möödumist kolme kuutasu ulatuses.

2018. aastal olid Elering AS-i juhatuse liikmetele arvestatud tasud koos maksudega 528,1 tuhat eurot.

Huvide konflikti vältimine

Juhatuse liikmed ei tee otsuseid, lähtudes enda isiklikest huvidest ega kasuta Eleringile suunatud ärilisi pakkumisi isiklikes huvides. Juhatuse liige teatab nõukogule ja teistele juhatuse liikmetele huvide konflikti olemasolust enne ametilepingu sõlmimist ning samuti viivitamatult selle hilisemal tekkimisel. Juhatuse liikmele, tema lähedasele või temaga seotud isikule tehtavast ärilisest pakkumisest, mis on seotud ettevõtte majandustegevusega, teatab juhatuse liige viivitamatult teistele juhatuse liikmetele ja nõukogu esimehele.

Juhatuse liikmete huvide konflikti vältimise nõue on sätestatud juhatuse liikme lepingus.

Juhatuse liige väldib huvide konflikti tekkimist ettevõtte ja juhatuse liikme huvide vahel ning teavitab Eleringi nõukogu oma otsesest või kaudsest huvist ettevõtte poolt tehtavate tehingute suhtes ja teavitab nõukogu koheselt taolise konflikti tekkimisest või olukorrast, mis võib põhjustada taolise konflikti tekkimise. Juhatuse liikmega tehingute tegemise või tehingute tegemise, milles esineb juhatuse liikme isiklik huvi, otsustab nõukogu, määrates kindlaks ka tehingute tingimused.

Juhatuse liikmed deklareerivad endaga seotud osapooled ning nendega teostatud tehingute summad tuuakse välja majandusaasta aruandes. Elering ei ole 2018. aastal teinud juhatuse liikmetega ega nendega seotud osapooltega ühtegi tehingut.

Auditikomitee

Nõukogu valib kuni viieliikmelise auditikomitee, mille ülesandeks on riskijuhtimise, sisekontrolli ning finantsaruandluse üle järelevalve teostamine. Auditikomitee on nõukogu nõuandev organ raamatupidamise, vandeaudiitori sõltumatuse kontrolli, riskijuhtimise, sisekontrolli ja -auditeerimise, järelevalve teostamise ja eelarve koostamise valdkonnas ning tegevuse seaduslikkuse osas.

Komitee liikmed valitakse tähtajaliselt kolmeks aastaks ning nad valivad endi seast esimehe, kes korraldab auditikomitee tegevust. Auditikomitee esimeheks ei või olla nõukogu esimees. Auditikomitee liikmetele makstakse auditikomitees osalemise eest tasu, aastal 2018 kokku 4,7 tuhat eurot koos maksudega. Kuni 28. märtsini 2018 a olid auditikomitee liikmeteks kõik Eleringi nõukogu liikmed. Alates 29. märtsist 2018 a on auditikomitee liikmed:

- Timo Tatar, (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi energeetika osakonna juhataja);
- Indrek Kasela, (ettevõtja);
- Tarmo Porgand (Rahandusministeeriumi riigivara osakonna juhataja asetäitja).

2018. aastal kogunes auditikomitee neli korda: 02.04, 25.05, 26.09 ja 29.11. Auditikomitee käsitles järgmisi teostatud siseauditeid: asjaajamine; suurte investeeringuprojektide juhtimine; taastuvenergia korraldus; IT haldus.

Juhatuse ja nõukogu koostöö

Juhatus ja nõukogu teevad Eleringi huvide parima kaitsmise eesmärgil tihedat koostööd. Juhatus ja nõukogu töötavad ühiselt ettevõtte strateegia arendamisel. Juhatus lähtub juhtimisotsuste tegemisel nõukogu poolt antud strateegilistest juhistest.

Juhatus teavitab nõukogu korrapäraselt kõikidest olulistest asjaoludest, mis puudutavad ettevõtte tegevuse planeerimist ja äritegevust ning juhib eraldi tähelepanu olulistele muutustele Eleringi äritegevuses. Juhatus edastab nõukogule andmed, sh finantsaruanded, piisava ajavara enne nõukogu koosoleku toimumist. Juhatuse liige annab nõukogu nõudmisel nõukogule kas suuliselt või kirjalikult teavet juhatuse ja ühingu tegevuse kohta ning tagab nõukogule juurdepääsu juhatuse ja ettevõtte tegevust kajastavale teabele.

Ettevõtte juhtimisel lähtutakse seadusest, põhikirjast, üldkoosoleku ja nõukogu koosolekute otsustest ja püstitatud eesmärkidest.

Teabe avaldamine

Eleringi veebilehel www.elering.ee on välja toodud andmed, mis kuuluvad õigusaktidest tulenevalt avaldamisele. Veebilehel on esitatud majandusaasta aruanded, majandustulemused, tegevusnäitajad, põhitegevuse ülevaade, struktuur, strateegia kokkuvõte, uudised ja teated ning muu informatsioon, mis on investoritele ja üldsusele vajalik. Veebilehte on võimalik lugeda ka inglise keeles. Veebilehel www.elering.ee olevat informatsiooni (sh uudiseid ja teateid) uuendatakse pidevalt.

Finantsaruandlus ja auditeerimine

Eleringi juhatuse avalikustab igal aastal majandusaasta aruande ning majandusaasta jooksul kvartaalsed finantsstulemused. Majandusaasta aruanne on koostatud vastavalt IFRS standarditele ning auditeeritud ISA-le vastavalt. Nõukogu koosolekul, kus vaadatakse läbi majandusaasta aruanne, osaleb nõukogu kutsel ka ettevõtte audiitor. Üldkoosolekule esitatakse kinnitamiseks majandusaasta aruanne, millele on alla kirjutanud juhatuse liikmed. Koos majandusaasta aruandega esitatakse üldkoosolekule nõukogu aruanne majandusaasta aruande kohta.

Elering valib välisaudiitori, järgides avalikku hankeprotseduuri. Pakkumisi küsitakse vaid rahvusvaheliselt tunnustatud kvaliteetseid teenuseid pakkumatelt ettevõtetelt.

Välisaudiitor määratakse üldkoosoleku otsusega, audiitoriteenuse lepingu sõlmib juhatuse. Audiitoriga sõlmitavas lepingus lepib eelkõige kokku audiitori tööülesanded, ajakava ja tasu. Audiitoriga sõlmitav leping ei tohi seada audiitorile mingil moel takistusi ühingu tegevuse hindamisel.

2017. aasta kevadel viidi läbi uus hange audiitori leidmiseks aastateks 2017-2021. Hanke võitis AS PricewaterhouseCoopers. Ettevõtte juhendub välisauditi teostamisel Eesti Vabariigi õigusaktidest, rahvusvahelistest auditeerimisstandardidest ja audiitorühingu riskijuhtimise reeglitest, sealhulgas 2016. aastal jõustunud Euroopa Liidu audiitoritegevuse valdkonna alasest määrusest nr 537/2014.

Välisaudiitori tegevuse üle teostab järelevalvet auditikomitee vastavalt audiitoritegevuse seadusele. Lisaks Eleringi finantsaruandluse hindamisele on välisaudiitor 2018. aasta jooksul osutanud järgnevaid teenuseid:

- teostanud tegevusalade aruande kontrolli kooskõlas elektrituru seaduse §-s 17 esitatud nõuetega;
- koostanud aruande auditi tähelepanekutest Riigikontrollile;
- teostanud tehingute seaduslikkuse kontrolli vastavalt Riigikontrolli nõuetele;
- osutanud maksunõustamis- ja teisi nõustamisteenuseid, mis on kooskõlas audiitoritegevuse seadusega.

Riskijuhtimine ja sisekontrollisüsteem

Eleringi riskijuhtimine on kooskõlas ERM (*Enterprise Risk Management*) põhimõtetega. Riskijuhtimise eesmärgid Eleringis on:

- hallata ja kirjeldada riskijuhtimise protsesse ettevõttes;
- defineerida riskijuhtimise protsessi osapoolte rollid ja vastutused;
- kindlustada, et kõik riskid on tuvastatavad, hinnatavad ja et neile on võimalik reageerida;
- võimaldada juhtidel paremini mõista ja juhtida riske.

Riskijuhtimise poliitika põhimõtted peavad Eleringis kindlustama, et:

- ettevõtte kultuur, protsessid ja struktuur soosivad ettevõtte strateegiliste eesmärkide saavutamist ning samal ajal riskide tuvastamist, juhtimist, jälgimist ja võimaluse korral maandamist;
- ettevõtte riskide jälgimine ja juhtimine ning sisekontrollisüsteem põhinevad vabatahtliku hea ühingujuhtimise tava propageeriva organisatsiooni COSO (*Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission*) poolt välja töötatud rahvusvaheliselt aktsepteeritud riskijuhtimise mudelil "*Enterprise Risk Management (ERM) Model*";
- ettevõtte riskide juhtimisel on arvesse võetud kõik asjasse puutuvad õigusaktid, standardid, regulatsioonid ja lepingulised kohustused, samuti ühiskonnast lähtuvad nõuded ja ootused;
- ettevõttes parandame pidevalt riskijuhtimist puudutavaid tegevusi.

Ettevõtte sisekontrollisüsteemi toimimise eest vastutab juhatus. Sisekontrollisüsteemi toimimise tagamiseks korraldatakse siseaudiitori teenuse ostmise audiitorühingult. Siseaudiitor annab oma tegevusest aru auditikomiteele.

Aastatel 2017-2019 osutab siseauditi teenust KPMG Baltics OÜ. Ettevõtte juhindub siseauditi funktsiooni teostamisel Eesti Vabariigi õigusaktidest ja Rahvusvahelise Siseaudiitorite Ühingu (IIA) avaldatud siseauditi tegevusjuhistest, sealhulgas 2016. aastal jõustunud Euroopa Liidu audiitortegevuse valdkonna alasest määrusest nr 537/2014.

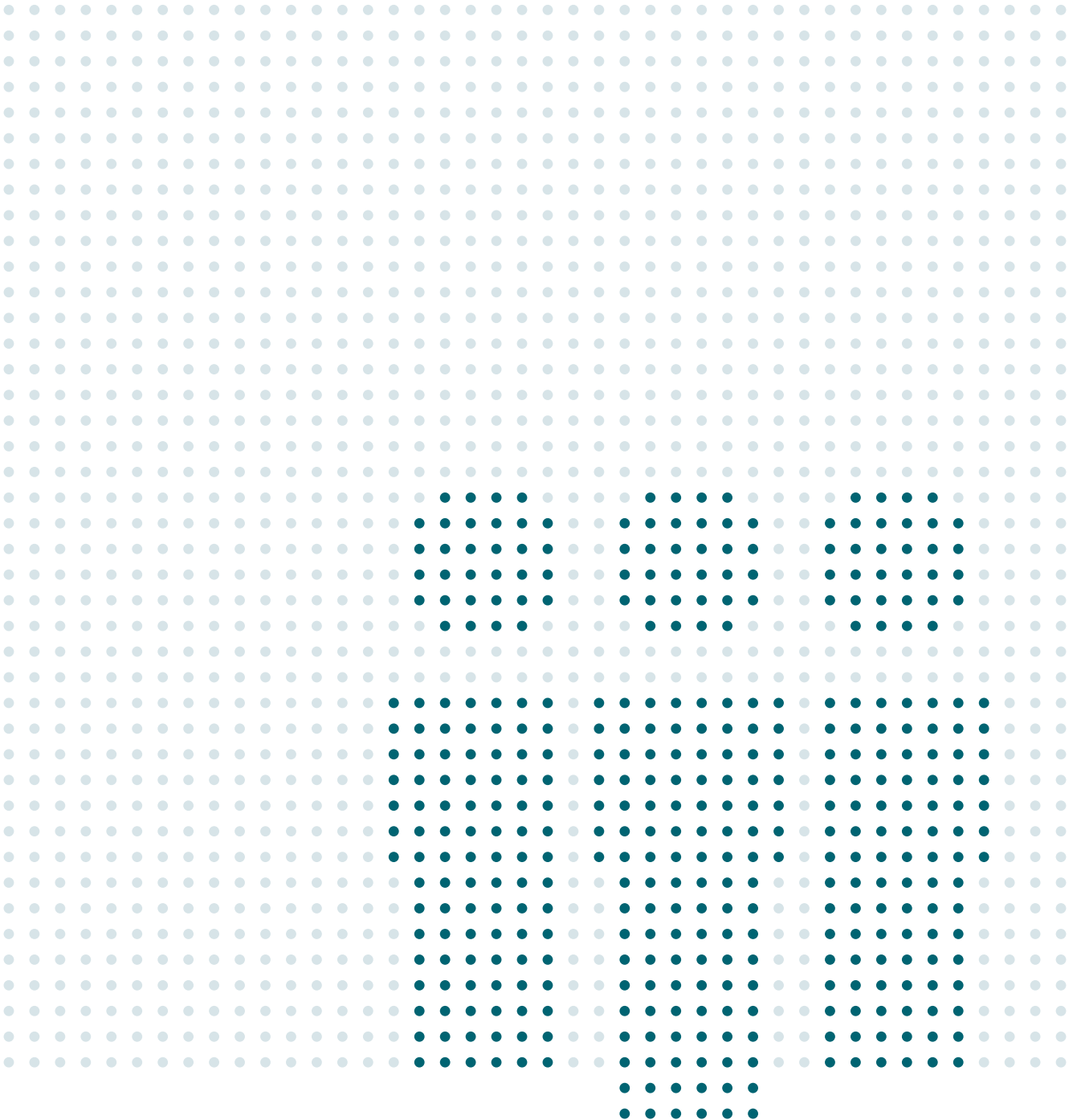
Siseaudit on sõltumatu, objektiivne, kindlust ja nõu andev tegevus, mis on kavandatud lisama väärtust organisatsiooni tegevusele ja seda täiustama. See aitab kaasa organisatsiooni eesmärkide saavutamisele, kasutades süsteemset ja korrakohast lähenemist, hindamaks ja täiustamaks riskide juhtimise, kontrolli- ja valitsemisprotsesside mõjusust. Siseauditi funktsioon on kontrollitavate valdkondade suhtes sõltumatu ning annab aru ettevõtte auditikomiteele.

Võrdne kohtlemine

Eleringil süsteemihaldurina on vastavalt elektrituruseadusele süsteemivastutus ehk kohustus tagada igal ajahetkel elektrisüsteemi varustuskindlus ja bilanss. Süsteemihaldur teostab oma õigusi ja täidab kohustusi võrdse kohtlemise põhimõttest lähtudes.

Elering on võrdse kohtlemise tagamiseks kehtestanud sisekorrad ning tulenevalt siseriiklikest ja Euroopa Liidu õigusaktidest, sealhulgas võrgueeskirjadest, koostanud mitmesugused tüüptingimused, meetodikad ja muud reeglid, mis on avaldatud ettevõtte veebilehel ja kinnitatud Konkurentsiameti poolt.

ORGANISATSIION JA INIMESED

Eleringi jätkusuutliku majandusliku kasvu alustalaks on stabiilne, kõrgelt haritud ja rikka kogemustepagasiga töötajaskond.

Eleringis töötas 2018. aasta lõpu seisuga 221 inimest. Töötajate keskmine tööstaaž on veidi üle 13 aasta ning keskmine vanus pea 44 eluaastat. Töötajaskonnast pea kolmveerandi moodustavad mehed.

Eleringi iseloomustab traditsiooniliselt madal tööjõu voolavus, 2018. aastal oli see 5,1 protsenti (vabatahtlik voolavus). Madal tööjõu voolavus on Eleringi põhitegevuseks vajaliku kõrge kompetentsitaseme hoidmiseks strateegiliselt oluline näitaja. Selle taseme hoidmiseks on oluline olla töötajatega heas dialoogis, mõistmaks paremini nende ootuseid ja kaasamaks neid organisatsiooni arendamisse.

Valdav enamus meie töötajatest on kõrgharidusega ning ligi pooled Eleringi töötajatest on omandanud magistri- või doktorikraadi. Elering toetab töö ja õppimise ühendamist ning innustab spetsialiste erialasele ja isiklikule arengule. Hariduse omandajatele ja edasiõppijatele võimaldab Elering paindlikku töökorraldust ning täiendavaid õppepuhkuse päevi energeetika eriala tudengitele. Selleks, et hoida Eleringi kui energeetikasektori tööandjat tudengite seas paremini pildil, antakse välja Eleringi stipendiumit. Programmi raames saavad toetust Eesti ülikoolides õppivad magistrandid ja doktorandid energeetikaga seotud aktuaalse teema uurimiseks. Stipendiumiprogramm viiakse ellu Eleringi energeetika kompetentsikeskuse edendamiseks.

Eleringi inimeste juhtimise ja personalivaldkonna tegevusi suunab Eleringi inimeste juhtimise poliitika, mis seab järgnevad fookused: ühtne ettevõtte ja tugev maine tööandjana, kaasav juhtimiskultuur ning süsteemne talendijuhtimine. Iga kahe aasta tagant läbiviidava töötajate pühendumuse uuringu kokkuvõtte tulemusena valmis koostöös kõikide Eleringi juhtidega 2018. aasta algul tegevusplaan "Meie Elering", mille elluviimist koordineerib sellel eesmärgil loodud juhtrühm.

2018. aasta algas Eleringis ettevõtte kõiki töötajaid kaasava aastaseminariga „Õppiv Elering“, kus lisaks tavapärasele eelnenud aasta kokkuvõttele ja uue aasta eesmärkide tutvustamisele käsitlesime IT, digitaliseerimise ja organisatsioonilise õppimise teemasid. Kaasamaks töötajaid iga-aastasessse strateegia uuendamise protsessi, toimub igal kevadel avatud strateegiaseminar, mis annab kõikidele töötajatele võimaluse panustada Eleringi strateegia kujundamisse. Parema sünergia loomiseks erinevate tegevussuundade vahel ning valdkonna poliitikate elluviimiseks oleme loonud Eleringi struktuuris alalised juhtrühmad, kuhu kuulub spetsialiste ja juhte Eleringi erinevatest struktuuriüksustest ja mis võimaldavad ettevõttel luua sünergia erinevate teemade vahel ning laiemat vaadet ja väljakutseid töötajale. Koostööd meeskondades ja meeskondade vahel soodustame ka meeskonnakultuuri koosolekute läbiviimisega ning meeskondade vaheliste koostööseminaridega.

Ühtse ettevõtte ja meeskonnatunde arendamiseks ja hoidmiseks on Eleringis pikaajaline koostöö- ja ühistegevuste traditsioon. Nii leiavad hea kontakti uued ja kogenud, nooremad ja vanemad erinevate tööülesannetega Eleringi inimesed, kes vahetavad kogemusi ja õpivad üksteiselt. Heaks traditsiooniks on saanud iga-aastased ühisüritused aastaseminar ja vastuvõtt Eleringi iseseisvuspäeval, spordipäev, suveseminar ning ühendsüsteemihalduri loomise aastapäev sügisel.

Toetame tervislikke eluviise, seetõttu toimuvad lisaks spordikompensatsioonile meil ka erinevad spordiga seotud üritused ja kontoris iganädalased juhendatud tervisevõimlemised. Kohustuslik tervisekontroll toimub iga kahe aasta järel, lisaks on meil 40+ vanuses töötajatele koormustest.

2018. aastal oli jaanuar Eleringis "Tunnusta kolleegi" kuu ning mai "Tervisekuu". Nende temaatiliste kuude raames pakkusime oma töötajatele erinevaid võimalusi töökaaslaste tunnustamiseks ning enda ja oma kolleegide vaimsele ja füüsilisele heaolule kaasaaitamiseks.

Järgmise viie aasta jooksul jõuab ligikaudu viiendik Eleringi tänastest töötajatest pensioniikka, samas võetakse energeetika valdkonna erialadele ülikoolides vastu varasemast vähem tudengeid. Energeetikaalase hariduse edendamiseks ja järelkasvu planeerimiseks teeb Elering koostööd ülikoolidega, organiseerides igal aastal energeetikatudengitele praktikaprogrammi. 2018. aastal viisime läbi ka tööandja maine uuringu energeetika eriala tudengite hulgas, mille põhjal kuulub Elering esimese kolme eelistatuma tööandja hulka. Uuringu järjepidev läbiviimine ja eriala tudengite tagasisidest lähtuvate arendustegevuste elluviimine on alus piisava järelkasvu kindlustamiseks Eleringis. Senisest enam kaasame praktikategevustesse ka IT-tudengeid ning oleme osalenud "Vali IT" programmis, et aidata teiste erialade inimestel ümber õppida IT-valdkonna spetsialistideks.

Viimase viie aasta jooksul on Eleringiga liitunud pea 90 uut töötajat, mistõttu süsteemne sisseelamise ja arendustegevuste korraldus on olulise tähtsusega. Sisseelamisprogrammi kestus on orienteeruvalt 2-3 kuud. Programmi vältel kohtub uus töötaja erinevate üksuste esindajatega ning saab ülevaate ettevõtte tegevusvaldkondadest ning üksuste tööst, ettevõtte väärtustest, kultuurist ja Eleringi rollist ja vastutusest ühiskonnas. Mentorlus ja juhendamine on osa ettevõtte kultuurist. Uue töötaja sisseelamisprogrammi raames osales 2018. aastal mentorlusprogrammis 27 töötajat.

Lisaks erialase pädevuse loomisele ja hoidmisele suunatud koolitustele pakume ka muid, üldiste kompetentside kasvatamiseks vajalikke koolitusi alates kaasaegsetest masinõppe tehnikatest ja tehisintellektist kuni ajajuhtimise metoodikateni. Fookuses on IT ja energeetika kompetentside ühendamine, teadmuse jagamine ettevõtte sees. Organisatsioonisisese teadmuse paremaks levitamiseks oleme ellu kutsunud sarja "Seminarireede", kus erinevad Eleringi spetsialistid tutvustavad oma valdkonna viimaseid arenguid. 2017. aastal töötasime välja kõrge arengupotentsiaaliga spetsialistidele suunatud Eleringi Akadeemia arenguprogrammi, mille esimese lennu lõpetas 2018. aastal seitse noort kolleegi. Juhtide arengu toetamiseks sõnastasime koos juhtidega Eleringi juhtimise hea tava ning kogusime selle täitmise kohta ka väärtuslikku tagasisidet oma meeskondades.

Tegutseme töökeskkonna parandamisega püsivalt, kogudes ideid ja vajadusi jooksvalt ning samuti läbi kaks korda aastas toimuvate koostöövestluste.

Ettevõttes on loodud kõik võimalused, et erivajadustega inimesed saaksid võrdväärselt töökeskkonnas hakkama (liftid, mugavad sisenemised tubadesse). Kõikidele kontoritöötajatele on uue kontorihoone valmimisega loodud avarad, valgusküllased ja hea sisekliimaga kaasaegsed töökohad. Kontoris on võimalik kasutada eraldumist võimaldavaid töökohti, ergonomilisi laudu. Liinidel töötavatel inimestel on spetsiifilised riided, mugavad lisaruumid pesemiseks ja riietumiseks ja riiete kuivatamiseks.

ELERING JA KESKKOND

Elering on strateegilise tähtsusega taristuettevõtte ning meie põhitegevus Eesti elektrienergia varustuskindluse tagamisel on otseselt seotud keskkonnaga, omades sellele olulist mõju. Keskkonnahoid on osa meie suhtest ühiskonnaga ja seondub laiema vastutustundlikkusega Eleringi tegevuse põhimõtetes ja väärtustes. Seetõttu on pidev keskkonnamõjude hindamine, nii kitsas, seadusest tulenevas mõttes, kui ka laiemas, terviklikus vaates, loomulik osa meie igapäevasest tegevusest.

Järgnevalt on välja toodud Eleringi olulisemad keskkonnaalased tegevused 2018. aastal.

Liinihooldustööd

Uute liinide ehitamise kõrval on samaväärselt oluline olemasolevate liinide hooldamine. 2018. aastal demonteerisime 308 meetrit õlikaableid koos kaablikanalite ja kaevudega, utiliseerisime 10 liinimasti ja jalandit.

Eelkõige ehitustööde ja osaliselt ka hooldustööde puhul võivad selleks kasutatavad sõidukid elektriliinidele ligi pääsemiseks kahjustada põldusid, millest liinidele ligi pääsemiseks üle sõidetakse. Seepärast püüab Elering teha töid perioodidel, mil kahju on väiksem (näiteks pärast viljakoristuse aega). Koostöös erinevate osapooltega (maaomanikud, omavalitsus, regulaator, alltöövõtjad) on Elering otsinud võimalusi, kuidas elektriliinide alust maad ohutuse tagamiseks võsast puhastades oleks võimalik see hiljem põllumaana kasutusse võtta. Liinide hooldust tegevad alltöövõtjad on Eleringi soovil soetanud suured freesid, mille abil liinialune maa põllumaaks muuta – seda hakatakse tegema 2019. aasta algusest. Liinide ümbruses langetatud puitmaterjal on maaomaniku vara, mis läheb edasiseks kasutamiseks maaomanikule. Liinide alt võsa raiumisel, millel ei pruugi olla kütteväärtust, konsulteeritakse maaomanikega, kuidas võsa kõige sobivamalt kasutada.

Elering on võtnud kasutusele digi-lahenduse, mis aitab liinide eluiga paremini hinnata ja suunata. Seniste paberkanalite asemel talletame objektidel info liinide olukorra kohta tahvelarvutite abil spetsiaalsesse digi-keskkonda, mis võimaldab leida rohkem defekte. Teadmatuse tase on seega väiksem ning vajalik info liinide eluea pikendamiseks on paremini leitav.

Taristu pikk eluiga vähendab nende mõju keskkonnale. Uuena ehitatavate alajaamade eluiga on 30 aastat, elektriliinidel tervikuna 50 aastat ja mastidel 60 aastat. Aja jooksul tuleb osasid elektrisüsteemi seadmeid siiski välja vahetada, et seadmete üldist eluiga pikendada. Pikemale elueale aitab kaasa ka parem hooldus. Aastatel 2017-2018 leidis Elering koostöös TalTechiga ja betoonitoodete tarnijatega lahendusi, kuidas mastide vundamente uuendada. Mastide roostetamise vältimiseks värvitakse neid regulaarselt üle, betoonmaste parandatakse (Elering on selleks töötanud välja tehnoloogiad, kuidas seda on võimalik teha). Mastide kaitseks paigaldatakse ka nõndanimetatud mastimütse, mis Nõukogude ajal paigaldatud mastidel puudusid, st mastid olid seest tühjad ja ilmastik lühendas nende eluiga.

Tegevused alajaamades

Eleringi alajaamades võivad keskkonnareostust põhjustada trafodest lekkida võivad õlid, kemikaalid ning ohtlikud jäätmed (peamiselt akupatareid). Võimalik keskkonnaoht võib tekkida ka alajaamades olevatest trafodest õliproovide ning akupatareide elektrolüüdi proovide võtmisel, mille käigus võib keskkonda sattuda väike kogus ohtlikku ainet.

Seoses alajaamade rekonstrueerimisega renoveeriti 2018. aastal võimaliku negatiivse keskkonnamõju vähendamiseks olemasolevad trafode õlikogumissüsteemid Kullamaa, Kuusalu, Orissaare, Rõngu ja Vändra alajaamades.

Tapa alajaamas paigaldati jõutrafole müratõkkeseinad, et vähendada alajaamaseadmetest põhjustatud müra levikut ümbritsevasse keskkonda.

Alajaamaseadmetest põhjustatud müra mõõtmised teostati ka Tartu alajaamas. Mõõtmise tulemused piirväärtuste ületamist ei näidanud ning müratõkkeseinte paigaldamise vajadus seal puudub.

Lindude kaitse

Elektriliinidesse lendamine on lindudele eluohtlik. Elering uurib koostöös Ornitoloogiaühinguga võimalikke lahendusi, kuidas elektriline lindudele nähtavamaks ja ohutumaks teha. Ühe lahendusena on mastide isolatorite kohale ja liinidele paigaldatud linnutõkked, mis takistab lindude istumist nendele.

2018. aastal alustasime Harku-Lihula-Sindi kõrgepinge õhuliini lõigul Lihula alajaamast Harku alajaamani liini märgistamist liinitähiste ehk nõndanimetatud linnupeletitega. Tegevuse eesmärk on vähendada lindude hukkamissagedust ning seeläbi liinist tulenevat negatiivset keskkonnamõju. Liinitähistega märgistame ligikaudu 20 lõiku kogupikkusega 40 kilomeetrit, kuhu paigaldame kokku 9000 liinitähist.

Uued suunad ehitusel

2018. aastal alustatud uue suure Harku-Sindi-Riia liini ehitamisel kasutatakse teistmoodi põhimõtteid kui seni. Kui varem kasutati maste, mis võtsid enda alla suure maatüki, siis nimetatud liinile jäävatel haritavatel maadel kasutame vabaltseisvaid maste, mis võtavad põllumeeste kasutusest ära senisest väiksema tüki maad.

Kohalikele elanikele on meeltemööda ka õhuliinide asemel maakaablite rajamine. 2018. aastal paigaldasime maakaabli nt Veskimetsa-Järve vahel olnud õhuliini asemele.

Elutähtsa teenuse pakkujana on täna keeruline leida täiendavaid alternatiive, mis keskkonnajalajälge vähendaksid. Elering on konsulteerinud sel teemal ka teiste riikide võrguettevõtjatega. Peamine aspekt, kus Elering saab oma tegevuse osas jalajälge vähendada, on elektrikadude vähendamine. Selleks pööratakse tähelepanu võrkude optimeerimisele planeerimise käigus – kust kuhu liinid ehitada ja erinevate kadudega alternatiivide vahel valimine. Eleringi energiasüsteemide planeerimise talitus otsib liinide ja trasside uuendamisel lahendusi küsimusele, kuidas kasutada juba olemasolevaid trasse ja neid optimeerida, et mitme liini ehitamise asemel saaks ehitada ühe.

Valmis uus energiatõhus peahoone

Aastavahetusel 2017/2018 alustas Elering tööd renoveeritud peahoones Kadaka teel Tallinnas, mis vastab energiatõhususe klassile A (liginullenergia hoone). Hoone ehitamisel on kasutatud energiatõhusaid ja taastuvenergiatehnoloogiaid, sealhulgas on energia tootmiseks katusele paigaldatud päikesepatareid koguvõimsusega 80 kilovatti ning vihmavett taaskasutatakse tualetipottide loputuskastides.

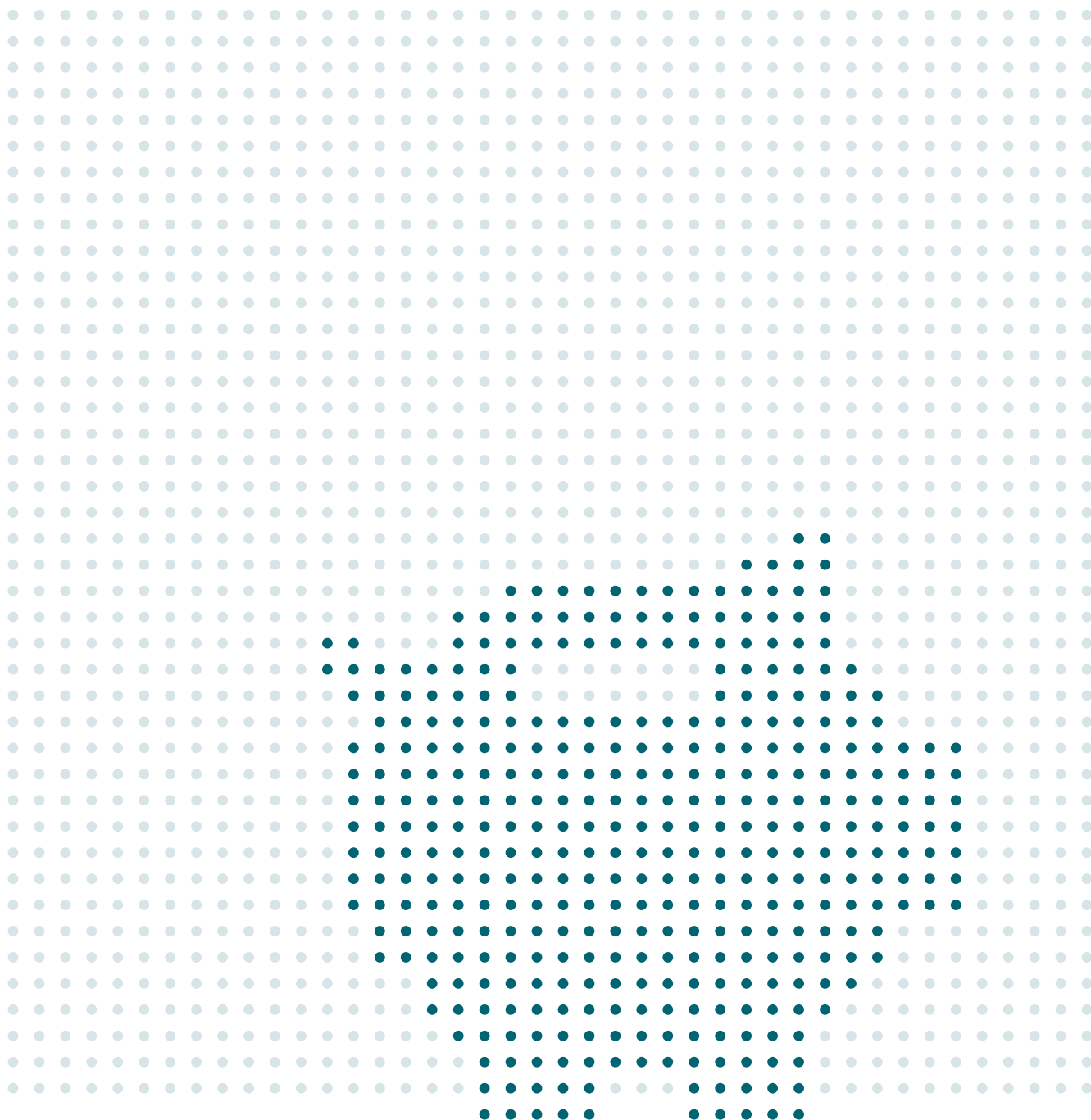

Keskkonnateadlikkuse parandamine

Kuna töid Eleringi liinidel teostavad alltöövõtjad, siis on Eleringi jaoks väga oluline, et nad oleksid väga hästi teadlikud võimalikest keskkonnaohtudest. Üks olulisemaid koolitusteemasid on keskkonnaohutus – metsatulekahjude, inimestele ja loomadele eluohtlike olukordade tekitamise ning puude liinidele langemise vältimine ja seadmete korrashoid. Elering tagab pideva koolituse ja juhendamise töid teostavatele inimestele suuremas mahus kui nõuded ette näevad. Eleringi enda töötajate osas on oluline tagada nende teadlikkus seadmete ohutusest läbi korrektse hoolduse – 2-3 korda aastas koolitatakse kõiki hooldusega seotud töötajaid üldistel ohutuse teemadel, lisaks käsitletakse väiksemates gruppides spetsiifilisemaid teemasid nagu näiteks elektriliinide ja gaasitrasside hooldus.

Võimaliku negatiivse keskkonnamõju ennetamiseks meie objektidel on Eleringil alates 2014. aastast sõlmitud keskkonnakorraldamise nõustamisteenus leping konsultatsiooniettevõttega Skepast & Puhkim OÜ.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Finantsseisundi aruanne	40
Koondkasumiaruanne	41
Rahavoogude aruanne	42
Omakapitali muutuste aruanne	43
Raamatupidamise aastaaruande lisad	44
Lisa 1 Elering AS ja selle äritegevus	46
Lisa 2 Ülevaade olulistest arvestuspõhimõtetest	46
Lisa 3 Arvestuspõhimõtete kasutamisel rakendatud olulised raamatupidamislikud hinnangud ja eeldused	58
Lisa 4 Uued arvestuspõhimõtted	59
Lisa 5 Finantsriskide juhtimine	62
Lisa 6 Segmendiaruandlus	68
Lisa 7 Hoiused ja deposiidid pankades	71
Lisa 8 Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	71
Lisa 9 Varud	72
Lisa 10 Materiaalne põhivara	73
Lisa 11 Immateriaalne põhivara	74
Lisa 12 Võlakohustused	75
Lisa 13 Võlad tarnijatele ja muud võlad	76
Lisa 14 Tulevaste perioodide tulud	77
Lisa 15 Omakapital	78
Lisa 16 Müügitulu	79
Lisa 17 Muud äritulud	79
Lisa 18 Kaubad, toore, materjal ja teenused	80
Lisa 19 Mitmesugused tegevuskulud	80
Lisa 20 Tööjõukulud	81
Lisa 21 Finantstulud ja -kulud	82
Lisa 22 Kasutusrent	82
Lisa 23 Saldod ja tehingud seotud osapooltega	84
Lisa 24 Tingimuslikud kohustused ja siduvad tulevikukohustused	85
Lisa 25 Bilansipäevajärgsed sündmused	85
Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	86
Kasumi jaotamise ettepanek	92
Tegevjuhtkonna allkirjad 2018. aasta majandusaasta aruandele	93
Eleringi müügitulu vastavalt EMTAK 2008-le	94

Finantsseisundi aruanne

tuhandetes eurodes

Lisa 31.12.2018 31.12.2017

VARAD

Käibevara

Raha ja raha ekvivalendid	7	62 716	81 997
Lühiajalised deposiidid	7	0	40 000
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	8	35 273	27 715
Varud	9	3 936	3 727
Käibevara kokku		101 925	153 439

Põhivara

Investeeringud omakapitaliinstrumentidesse	2	1 946	0
Müügiootel finantsvarad	2	0	1 946
Materiaalne põhivara	10	831 533	746 503
Immateriaalne põhivara	11	12 970	7 755
Põhivara kokku		846 449	756 204

VARAD KOKKU

948 374 909 643

KOHUSTUSED

Lühiajalised kohustused

Võlakohustused	12	10 558	232 824
Võlad tarnijatele ja muud võlad	13	29 005	36 000
Lühiajalised kohustused kokku		39 563	268 824

Pikaajalised kohustused

Võlakohustused	12	343 160	129 439
Tulevaste perioodide tulud	14	180 825	165 191
Pikaajalised kohustused kokku		523 985	294 630

KOHUSTUSED KOKKU

563 548 563 454

OMAKAPITAL

Aktsiakapital	15	229 890	189 890
Kohustuslik reservkapital	15	13 754	12 898
Jaotamata kasum	15	141 182	143 402
OMAKAPITAL KOKKU		384 826	346 190

KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU

948 374 903 643

Lisad lehekülgedel 46 kuni 85 on käesoleva raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Koondkasumiaruanne

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>Lisa</i>	<i>2018</i>	<i>2017</i>
Müügitulu	16	142 967	130 349
Muud äritulud	17	1 879	1 586
Kaubad, toore, materjal ja teenused	18	-65 182	-49 905
Mitmesugused tegevuskulud	19	-5 303	-6 374
Tööjõukulud	20	-8 691	-8 049
Põhivara kulum	10;11	-34 719	-34 486
Ärikasum		30 951	33 121
Finantstulud	21	67	71
Finantskulud	21	-7 382	-11 074
Kasum enne tulumaksustamist		23 636	22 118
Tulumaks	15	-5 000	-5 000
Aruandeaasta kasum		18 636	17 118
Aruandeaasta koondkasum		18 636	17 118

Lisad lehekülgede 46 kuni 85 on käesoleva raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Rahavoogude aruanne

tuhandetes eurodes

Lisa 1.01.2018-31.12.2018 1.01.2017-31.12.2017

Rahavood äritegevusest

Kasum enne tulumaksu		23 636	22 118
Korrigeerimised:			
• Kasum materiaalse põhivara müügist	17	-51	-53
• Materiaalse põhivara kulum ja väärtuse langus, immateriaalse põhivara amortisatsioon	10,11	34 719	34 486
• Laekunud dividendid pikaajalistelt finantsinvesteeringutelt	17	-68	-118
• Kasutatud ja amortiseeritud toetused	17	-1 193	-1 174
• Intressikulud	21	7 378	11 068
• Intressitulu	21	-67	-71
• Varude muutus	9	-209	-184
• Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	8	-7 492	-1 825
• Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	13	-8 604	8 709
• Liitumis- ja muude teenustasude tulevaste perioodide tulu muutus	14	1 884	1 401
Rahavood äritegevusest		49 933	74 355
Makstud tulumaks	15	-5 000	-5 000
Makstud intressid	13, 21	-10 845	-10 929
Saadud intressid	8, 21	75	65
Neto rahavood äritegevusest kokku		34 163	58 492

Rahavood investeerimistegevusest

Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetused	10, 11, 13	-119 498	-31 118
Põhivara soetamiseks saadud sihtfinantseerimine	14	7 532	21 717
Laekunud materiaalse põhivara müügist	10, 17	95	271
Deposiitide laekumine	7	40 000	0
Laekunud dividendid pikaajalistelt finantsinvesteeringutelt	17	68	118
Laekunud ülekoormustulu	8, 13, 14	7 338	5 238
Neto rahavood investeerimistegevusest kokku		-64 465	-3 773

Rahavood finantseerimistegevusest

Tagasimakstud pangalaenud	12	-8 138	-5 719
Emiteeritud võlakirjad	12	224 159	0
Lunastatud võlakirjad	12	-225 000	0
Sissemakse aktsiakapitali	15	40 000	0
Makstud dividendid	15	-20 000	-20 000
Neto rahavood finantseerimistegevusest kokku		11 021	-25 719

Raha ja raha ekvivalentide netomuutus		-19 281	29 000
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses	7	81 997	52 997
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpus	7	62 716	81 997

Lisad lehekülgede 46 kuni 85 on käesoleva raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Omakapitali muutuste aruanne

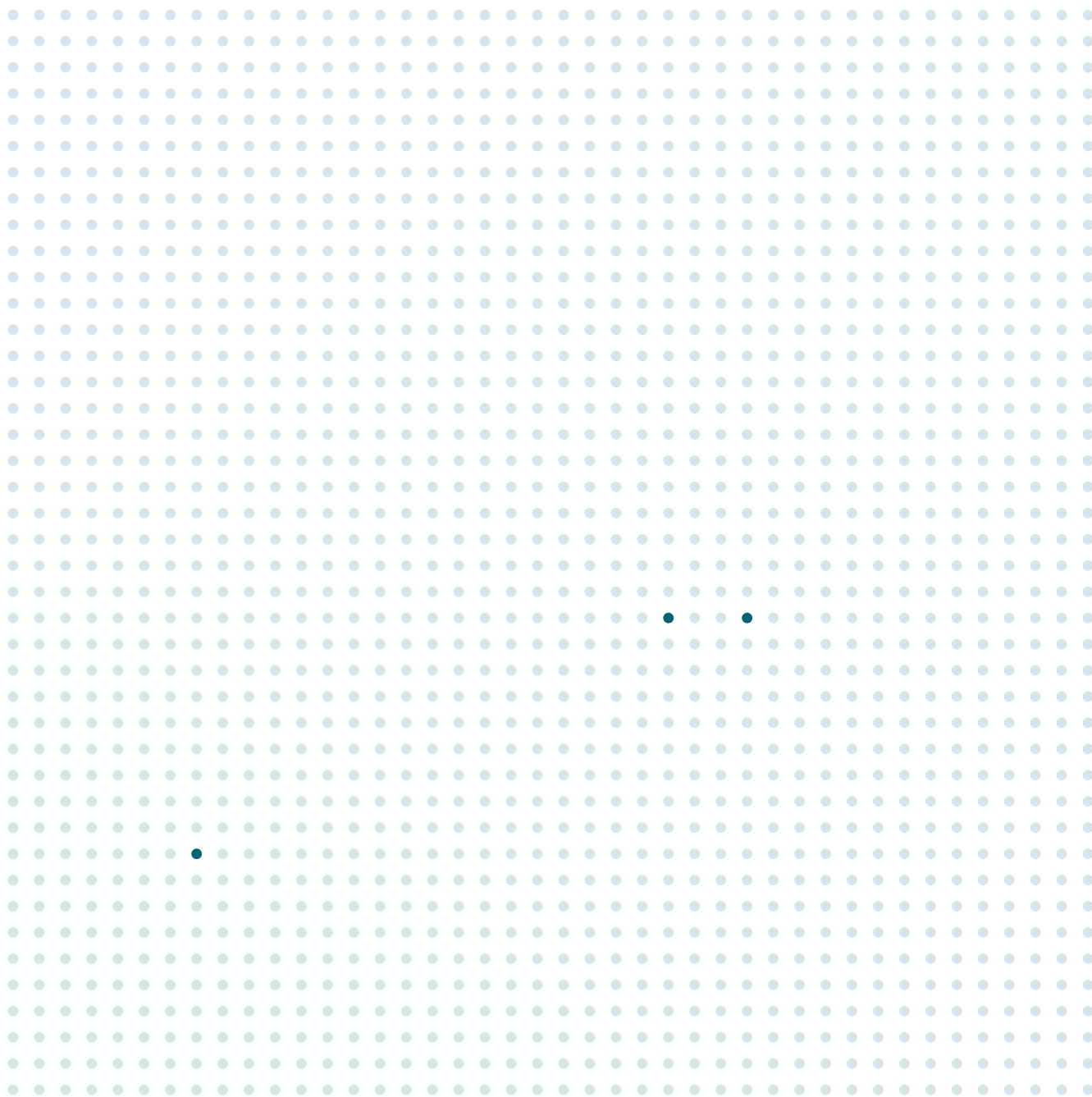
tuhandetes eurodes

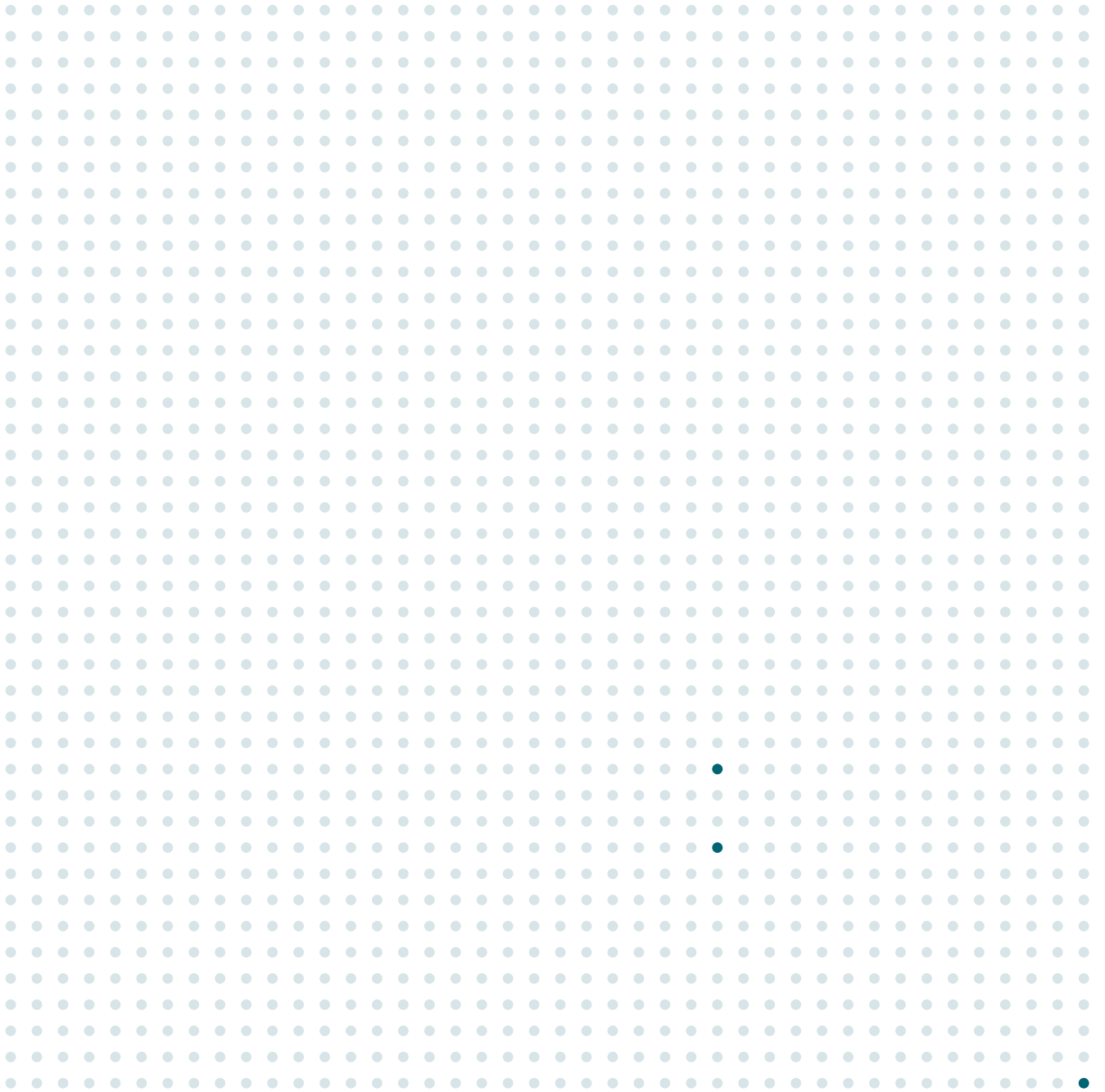
	<i>Aktsiakapital</i>	<i>Kohustuslik reservkapital</i>	<i>Jaotamata kasum</i>	<i>Kokku</i>
Saldo seisuga 1.01.2017	189 890	11 962	147 220	349 072
Aruandeaasta koondkasum	0	0	17 118	17 118
Kokku aruandeaasta koondkasum	0	0	17 118	17 118
Tehingud omanikega:				
Sissemakse aktsiakapitali	0	0	0	0
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	0	936	-936	0
Makstud dividendid	0	0	-20 000	-20 000
Kokku tehingud omanikega	0	936	-20 936	-20 000
Saldo seisuga 31.12.2017	189 890	12 898	143 402	346 190
Aruandeaasta koondkasum	0	0	18 636	18 636
Kokku aruandeaasta koondkasum	0	0	18 636	18 636
Tehingud omanikega:				
Sissemakse aktsiakapitali	40 000	0	0	40 000
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	0	856	-856	0
Makstud dividendid	0	0	-20 000	-20 000
Kokku tehingud omanikega	40 000	856	-20 856	20 000
Saldo seisuga 31.12.2018	229 890	13 754	141 182	384 826

Täpsem informatsioon aktsiakapitali ja muude omakapitali kirjete kohta on esitatud lisas 15.

Lisad lehekülgede 46 kuni 85 on käesoleva raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Lisa 1

ELERING AS JA SELLE ÄRITEGEVUS

Elering AS (edaspidi „Elering“) 31. detsembril 2018 lõppenud majandusaasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Elering AS on registreeritud Eesti Vabariigis ja juriidiline aadress on Kadaka tee 42, 12915 Tallinn, Eesti. Elering AS-i põhitegevus on elektri ja gaasi ülekanne Eesti Vabariigis.

Eleringi majandustegevust reguleerivad Eesti Vabariigi ja Euroopa Liidu seadused. Konkurentsiamet teostab järelevalvet Eleringi võrgutegevuse ning bilansiteenuse osutamise üle, sh kinnitab võrgutariifid ning vastavate lepingute tüüptingimused.

Eleringi ainuaktsionär on Eesti Vabariik.

Eleringi raamatupidamise aastaaruande on juhatus kinnitanud 18.03.2019. Vastavalt Eesti Vabariigi Äriseadustikule esitatakse majandusaasta aruanne heakskiitmiseks Eleringi nõukogule ja kinnitamiseks aktsionäride üldkoosolekule.

Lisa 2

ÜLEVAADE OLULISTEST ARVESTUSPÕHIMÕTETEST

Koostamise alused

Käesolev raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega („IFRS“), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, lähtudes soetusmaksumuse printsiibist. Käesoleva raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud peamised arvestuspõhimõtted on esitatud alljärgnevalt. Neid arvestuspõhimõtteid on rakendatud järjepidevalt kõikidele aruandes esitatud perioodidele, välja arvatud juhul, kui on viidatud teisiti.

Segmendiaruandlus

Informatsioon ärisegmentide kohta on avaldatud nii, nagu aruandeid koostatakse Eleringi sisesele kõrgeimale äritegevust puudutavate otsuste langetajale. Kõrgeim äritegevust puudutavate otsuste langetaja, kes vastutab ärisegmentidele vahendite eraldamise ning nende tegevuse tulemuste eest, on Eleringi juhatus.

Arvestus- ja esitusvaluuta

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes, mis on arvestus- ja esitusvaluuta. Eleringi aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes.

Välisvaluuta ümberarvestus

Välisvaluutas toimunud tehingud arvestatakse ümber arvestusvaluutasse tehingupäeval kehtivate Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel. Valuutakursi kasumid ja kahjumid, mis on tekkinud nende tehingute kajastamisest ning monetaarsete varade ja kohustuste valuutakursside ümberarvestamisest aastalõpu vahetuskursi alusel, kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid rahavoogude aruandes sisaldavad lühiajalisi (kuni 3-kuulise tähtajaga soetatud) kõrge likviidsusega investeringuid, mida on võimalik konverteerida teadaoleva summa raha vastu ning mille puhul puudub oluline turuväärtuse muutuse risk, sh kassa, pangakontode ja lühiajaliste kuni 3-kuulise tähtajaga pangadepositide saldosid.

Finantsvarad

Arvestuspõhimõtted alates 1. jaanuarist 2018

Klassifitseerimine

Elering klassifitseerib finantsvarad järgmistesse mõõtmiskategooriatesse:

- need, mida kajastatakse õiglasel väärtuses (kas muutusega läbi koondkasumiaruande või muutusega läbi kasumiaruande),
- need, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Klassifitseerimine sõltub Eleringi ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Arvele võtmine ja kajastamise lõpetamine

Tavapärasel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval ehk kuupäeval, millal Elering võtab endale vara ostmise või müümise kohustuse.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse, kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja Elering annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved.

Mõõtmine

Finantsvarad kajastatakse esmasel arvelevõtmisel õiglasel väärtuses, millele on lisatud tehingukulud, mis on otseselt seotud finantsvara omandamisega, välja arvatud finantsvarade puhul, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastavate finantsvarade tehingutasud kajastatakse kuluna kasumiaruandes.

Võlainstrumendid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub Eleringi ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning finantsvara lepingulistest rahavoogudest. Eleringi kõik võlainstrumendid on klassifitseeritud korrigeeritud soetusmaksumuse mõõtmiskategooriasse.

Varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Nendest varadest saadav intressitulu kajastatakse finantstuludes sisemise intressimäära meetodil. Kajastamise lõpetamisel kajastatakse saadud kasum või kahjum kasumiaruandes muudes tuludes/kuludes. Valuutakursi kasumid ja kahjumid ning krediidikahjumid kajastatakse kasumiaruandes eraldi ridadel.

Seisuga 1. jaanuar 2018 ja 31. detsember 2018 olid järgnevad Eleringi finantsvarad klassifitseeritud selles kategoorias:

- nõuded ostjate vastu,
- pangadeposiidid,
- raha ja raha ekvivalendid.

Omakapitalinstrumendid

Elering kajastab omakapitaliinstrumendid õiglases väärtuses. Kui Elering on võtnud vastu pöördumatu otsuse kajastada mitte-kauplemise eesmärgil hoitavate omakapitaliinstrumentide õiglase väärtuse muutused läbi koondkasumiaruande, siis ei ole võimalik omakapitali instrumendi kajastamise lõpetamisel õiglase väärtuse muutuseid ümber klassifitseerida ning kajastada läbi kasumiaruande. Selliste investeringutelt saadud dividendid kajastatakse jätkuval kasumiaruandes real muud tulud, kui Eleringil on tekkinud dividendide saamise õigus.

Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande mõõdetud omakapitaliinstrumentist saadud kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes real muu tulu/kulu. Õiglases väärtuses läbi muu koondkasumiaruande kajastatud omakapitaliinstrumentide allahindluseid (ning allahindluse tühistamisi) ei kajastata eraldi õiglase väärtuse muutusest.

Järgnevad Eleringi omakapitaliinstrumendid on kajastatud õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande:

- Nord Pool AS (kuni 2016. a Nord Pool Spot) aktsiad. Norras registreeritud Nord Pool AS grupi tegevusalaks on peamiselt elektribörside korraldus Põhjamaades, Suurbritannias ning Baltikumis. Investeering tehti pikaajalise strateegilise eesmärgiga osalemaks Põhja-Balti regiooni elektrituru arengut puudutavate otsuste tegemisel. Kuna aktsiad ei ole soetatud kauplemiseks, siis juhtkond on otsustanud kajastada aktsiaid õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande.

Väärtuse langus

Elering hindab korrigeeritud soetusmaksumuses kajastavate võlainstrumentide oodatavat krediikahjumit tuleviku informatsiooni baasil. Rakendatav väärtuse languse meetoodika sõltub sellest, kas krediidirisk on oluliselt suurenenud.

Eeldatava krediikahju mõõtmine võtab arvesse: (i) erapooletut ja tõenäosusega kaalutud summat, mille määramisel hinnatakse mitmeid võimalikke erinevaid tulemusi, (ii) raha ajaväärtust ja (iii) aruande perioodi lõpus ilma liigsete kulude või pingutusteta kättesaadavat mõistlikku ja põhjendatud informatsiooni minevikus toimunud sündmuste, praeguste tingimuste ja tulevaste majandustingimuste prognooside kohta.

Nõuetele ostjate vastu rakendab Elering IFRS 9 järgi lubatud lihtsustatud lähenemist ning arvestab nõuete allahindlust nõuete pikkuse oodatava krediikahjumina nõuete esmasel kajastamisel. Elering kasutab allahindluste maatriksit, kus allahindlus arvutatakse nõuetele lähtudes erinevatest aegumiste perioodidest.

Investeeringireitinguga raha ja raha ekvivalentide ja pangadeposiitide osas on hinnatud, et krediidirisk ei ole märkimisväärselt suurenenud.

Arvestuspõhimõtted kuni 31. detsember 2017

Finantsvarad

Finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval, st päeval, mil Elering võtab endale kohustuse teatud finantsvara ostuks või müügiks. Finantsvarade kajastamine lõpetatakse siis, kui õigus saada investeringutest tulenevaid rahavooge on lõppenud või üle antud ning Elering on üle andnud kõik olulised omandiga seotud riskid ja hüved.

Sõltuvalt finantsvarade omandamise eesmärgist ja samuti juhtkonna kavatsustest jaotatakse finantsvarad vastavalt IAS 39 järgmistesse kategooriatesse:

- õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad,
- laenud ja nõuded,
- müügiotel finantsvarad.

31. detsembri 2017 seisuga puudusid Eleringil muud finantsvarade liigid, välja arvatud need, mis on liigitatud laenude ja nõuete kategooriasse ja müügiotel finantsvarade kategooriasse.

Laenud ja nõuded

Laenud ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega tuletisinstrumentideks mitteolevad finantsvarad, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul. Finantsvarad võetakse algselt arvele õiglasel väärtusel, millele liidetakse tehingukulud. Laenud ja nõuded kajastatakse peale esmast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Elering hindab iga aruandeperioodi lõpus, kas finantsvara väärtuse languse kohta esineb objektiivseid tõendeid. Finantsvara väärtus on langenud ja allahindlusest tulenev kahjum on tekkinud vaid juhul, kui on olemas objektiivsed tõendid väärtuse languse kohta ühe või mitme sündmuse tõttu pärast vara esmast arvelevõtmist („kahjujuhtum“) ja sellel kahjujuhtumil (või -juhtumitel) on mõju finantsvara või finantsvarade rühmast saadavatele tulevastele hinnangulistele rahavoogudele, mida on võimalik usaldusväärselt hinnata. Kriteeriumid, mida Elering kasutab otsustamiseks, et vara väärtuse languse kohta on objektiivseid tõendeid, on: võlgniku olulised finantsraskused; tõenäosus, et võlgnik läheb pankrotti või teeb läbi saneerimise; oluline lepingu rikkumine, näiteks maksetähtajast mittekinnipidamine enam kui 90 päeva.

Kahjumi suurus on vahe nõude bilansilise väärtuse ja varast tulevikus hinnanguliselt laekuvate rahavoogude nüüdisväärtuse vahel, mis on diskonteeritud, kasutades vara esialgset sisemist intressimäära. Vara bilansilist maksumust vähendatakse allahindluse konto kaudu ja kahjum vara väärtuse langusest kajastatakse kasumiaruandes.

Lootusetud nõuded kantakse bilansist välja koos nõudele tehtud allahindlusega allahindluse kontrol.

Laenude ja nõuete kategoorias on Eleringil kajastatud järgmised finantsvarad: “Raha ja raha ekvivalendid”, “Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded” ning „Pangadeposiidid“.

Müügiootel finantsvarad

Müügiootel finantsvarad on tuletisinstrumentideks mitteolevad finantsvarad, mis on määratud antud kategooriasse või mida ei ole klassifitseeritud mõnda eespool loetletud kategooriasse. Müügiootel finantsvarasid kajastatakse pikaajaliste finantsinvesteeringutena, välja arvatud juhul, kui finantsvara aegub või Elering kavatses selle müüa 12 kuu jooksul aruandeperioodi lõpust. Müügiootel finantsvarad võetakse algselt arvele õiglasest väärtusest, millele liidetakse tehingukulud. Müügiootel finantsvarasid kajastatakse peale esmast arvelevõtmist õiglasest väärtusest, kasum/kahjum müügiootel finantsvarade õiglase väärtuse muutusest kajastatakse koondkasumiaruandes. Õiglase väärtuse määramise aluseks on üldjuhul finantsvara turuhind aktiivsel turul või kui see puudub, siis väärtus, mis on leitud, kasutades üldtunnustatud väärtuse hindamise tehnikaid. Müügiootel finantsvarad, mille õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, kajastatakse soetusmaksumuses miinus võimalikud allahindlused väärtuse langusest. Investeerimisobjekti poolt makstavad dividendid kajastatakse tuluna siis, kui Eleringil on tekkinud dividendide saamise õigus.

Müügiootel finantsvarana on kajastatud AS Nord Pool (kuni 2016. a Nord Pool Spot) aktsiad. Norras registreeritud Nord Pool AS grupi tegevusalaks on peamiselt elektribörside korraldus Põhjamaades, Suurbritannias ning Baltikumis. Investeering tehti pikaajalise strateegilise eesmärgiga osalemaks Põhja-Balti regiooni elektrituru arengut puudutavate otsuste tegemisel.

Bilansipäeva seisuga ei ole Eleringil jooksvat finantsinformatsiooni AS Nord Pool kohta; samuti ei kaubelda aktsiatega finantsturgudel. Samuti ei ole tõenäoline, et tulevikus tekiks aktiivne kauplemine nende aktsiatega või et firma hakkaks avaldama perioodiliselt informatsiooni tuleviku prognoosidest. Seetõttu ei ole nende aktsiate õiglane väärtus usaldusväärselt mõõdetav ja need aktsiad on kajastatud soetusmaksumuses.

Ettemaksud

Ettemaksud kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Ettemakse liigitatakse pikaajaliseks, kui ettemaksega seotud kaupu või teenuseid saadakse pikema kui üheaastase perioodi jooksul või kui ettemakse on seotud varaga, mida liigitatakse pikaajaliseks esmasel arvelevõtmisel. Varade omandamisega seotud ettemaksud klassifitseeritakse ümber vara soetusmaksumuseks siis, kui Elering on saavutanud vara üle kontrolli ja on tõenäoline, et Elering saab vara kasutamisest tulevast majanduslikku kasu. Muud ettemaksud kajastatakse kasumiaruandes kuluna siis, kui ettemaksetega seotud kaubad või teenused on kätte saadud. Juhul, kui esineb märke selle kohta, et ettemaksega seotud varasid, kaupu või teenuseid ei saada kätte, hinnatakse ettemakse alla ja sellega seotud kahjum vara väärtuse langusest kajastatakse kasumiaruandes.

Varud

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu, muid mittetagastatavaid makse ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid. Varude kuluks kandmisel kasutatakse FIFO meetodit.

Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Neto realiseerimisväärtus leitakse, arvates tavapärasest äritegevuses kasutatavast hinnangulisest müügihinnast maha hinnangulised kulutused, mis on vajalikud toote müügi viimiseks ja müügi sooritamiseks.

Materiaalne põhivara

Materiaalse põhivarana käsitatakse materiaalsset vara, mida kasutatakse äritegevuses ning mille eeldatav kasulik tööiga on üle ühe aasta. Materiaalsset põhivara kajastatakse jääkväärtuses, mis on saadud vara ajaloolise soetusmaksumuse vähendamisel akumuleeritud kulumi ja väärtuse languse võrra. Vara ajalooline soetusmaksumus sisaldab kulutusi, mis on otseselt seotud vara omandamisega. Ostetud põhivara soetusmaksumus sisaldab lisaks ostuhinnale ka kulutusi transpordile ja paigaldamisele ning muid soetuse ja kasutuselevõtuga otseselt seotud väljaminekuid. Soetusmaksumus sisaldab ka laenukasutuse kulutusi, mis on tekkinud vara soetamisega otseselt seotud või üldistelt võlakohustustelt, mis finantseerivad kriteeriumitele vastavate varade ehitust. Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimist alustatakse hetkest, kui on tekkinud laenukasutuse kulutusi ja varaga seotud kulutusi ning vara valmistamist on alustanud. Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimine lõpetatakse hetkest, mil vara on valmis või selle kasutamine on pikemaks ajaks peatatud.

Hilisemad kulutused lisatakse vara bilansilisele maksumusele või kajastatakse vajadusel eraldiseisva varana ainult juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara kriteeriumitele. Asendatud komponendi jääkväärtus kantakse maha. Muid hooldus- ja remondikuludid kajastatakse kuluna kasumiaruandes nende tekkimise perioodil.

Kui materiaalne põhivara koosneb oluliselt erineva kasuliku tööeaga koostisosadest, võetakse osad arvele iseseisvate põhivaraobjektidena.

Maad ei amortiseerita. Muude materiaalse põhivara objektide kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit, kajastamaks soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahet kuluna varade hinnanguliste eluigade jooksul:

	<i>Kasulik eluiga aastates</i>
Ehitised	25-40
Rajatised – elektriliinid, gaasi trassid	30-60
Masinad ja seadmed – elektriülekandeseadmed, gaasi seadmed kuni 1.12.2017	7-25
Masinad ja seadmed – elektriülekandeseadmed, gaasi seadmed alates 1.12.2017	7-40
Muu materiaalne põhivara	3-20

Põhivara eeldatavat kasulikku eluiga inventeeritakse aastainventuuri käigus, hilisemate kulutuste arvele võtmisel ja oluliste muutuste korral arenguplaanides. Kui vara hinnanguline kasulik eluiga erineb oluliselt eelnevalt kehtestatust, kajastatakse see raamatupidamisliku hinnangu muutusena, muutes vara järelejäänud kasulikku eluiga, mille tulemusena muutub järgmistel perioodidel varale arvestatav kulum.

Varaobjekti lõppväärtus on hinnanguline summa, mida Elering saaks praegu vara realiseerimisest, millest on maha arvatud vara realiseerimisega seotud müügikulud, juhul kui vara oleks nii vana ja sellises olukorras, nagu ta on eeldatavasti oma kasuliku eluea lõpus. Varade lõppväärtusi ja kasulikke eluigasid vaadatakse üle ja vajadusel korrigeeritakse igal bilansipäeval.

Müügist ja mahakandmisest saadavad kasumid ja kahjumid, mis leitakse müügist saadud tulu ja vara jääkväärtuse vahena, kajastatakse kasumiaruandes kirjel „Muud äritulud“ või „Muud ärikulud“.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalset põhivara kajastatakse finantsseisundi aruandes ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- varaobjekt on Eleringi poolt kontrollitav;
- on tõenäoline, et Elering saab objekti kasutamisest tulevikus tulu;
- objekti soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav.

Immateriaalne põhivara võetakse esmalt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostu-hinnast, otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara otstarbekohasesse seisundisse viimiseks, ning laenukasutuse kulutustest, mis on seotud varadega, mille kasutusvalmidusse viimine vältab pikema perioodi jooksul. Pärast esmast arvelevõtmist kajastatakse immateriaalset põhivara soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Omandatud tarkvara litsentse kapitaliseeritakse nende omandamiseks ja tööseisundisse viimiseks tehtud kulutuste põhjal.

Isiklik kasutusõigus

Immateriaalse põhivara kajastamiskriteeriumitele vastavate hoonestusõiguste ja servituutide eest tehtud maksed kajastatakse immateriaalse põhivarana. Maa kasutusõiguste kulutused amortiseeritakse lepinguperioodi jooksul, mis ei ületa 100 aastat.

Immateriaalseid põhivarasid ja isiklike kasutusõigusi amortiseeritakse lineaarsel meetodil nende kasulike eluigade jooksul:

	<i>Kasulikud eluead aastates</i>
Tarkvara litsentsid	3-5 aastat
Isiklikud kasutusõigused	50-100 aastat

Väärtuse languse korral hinnatakse immateriaalse põhivara jääkmaksumus alla kasutusväärtuseni või õiglase väärtuseni, millest on arvatud maha müügiikulutused, olenevalt kumb on kõrgem.

Mittefinantsvarade väärtuse langus

Maa ja amortiseeritavate varade puhul hinnatakse väärtuse langust juhul, kui teatud sündmused või muutused olukorras viitavad sellele, et kaetav väärtus võib olla langenud alla jääkmaksumuse. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara jääkmaksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on kas vara õiglase väärtus, millest on maha arvatud müügiikulutused või selle kasutusväärtus, olenevalt kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil grupeeritakse varad madalamal tasemel, mille puhul on võimalik eristada rahavoogusid (raha genereerivad üksused). Kord alla hinnatud mittefinantsvarade puhul tuleb igal järgmisel aruandekuupäeval hinnata, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud.

Rendilepingud

Kasutusrent on rent, mille puhul kõik olulised vara omandiõigusega seotud riskid ja hüved jäävad rendileandjale. Saadud või tasutud kasutusrendimakseid kajastatakse kasumiaruandes lineaarselt rendiperioodi jooksul.

Finantskohustused

Finantskohustused liigitatakse järgmistesse kategooriatesse: (a) kauplemiseesmärgil hoitavad, mis hõlmab ka tuletisinstrumente ja (b) muud finantskohustused. Eleringil on ainult „Muude finantskohustuste“ kategoorias olevaid finantskohustusi.

Muud finantskohustused võetakse esmalt arvele nende õiglases väärtuses, millest on maha arvatud tehingukulutused, ning kajastatakse hiljem korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse finantsseisundi aruandes maksmisele kuuluv summas. Pikaajalisi kohustusi kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Soetusmaksumuse ja lunastusmaksumuse vahe kajastatakse kasumiaruandes intressikuluna laenukohustuste lepinguperioodi jooksul, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Tingimustele vastavate varade laenukasutuse kulutused kapitaliseeritakse varade soetusmaksumusse.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansipäevast või kui Eleringil ei ole tingimusteta õigust kohustuse tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansipäeva. Laenukohustusi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustusi, mida laenuandjal on õigus tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu ning see õigus on selgunud bilansipäevaks.

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Eraldised kohustuste või kulude kattteks on mittefinantskohustused, mille realiseerumise aeg või summa ei ole kindlad. Neid kajastatakse tekkepõhiselt siis, kui Eleringil on minevikus aset leidnud sündmusest tulenev (juriidiline või faktiline) kohustus ja on tõenäoline, et selle kohustuse täitmine nõuab majanduslikke hüvesid sisaldavatest ressurssidest loobumist ning kohustuse summa on usaldusväärselt hinnatav.

Muud võimalikud või eksisteerivad kohustused, mis tulenevad minevikus aset leidnud sündmusest ja mille realiseerumine ei ole tõenäoline või mille suurust ei ole võimalik piisava usaldusväärtusega mõõta, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustustena.

Arendusväljaminekud

Arendusväljaminekud on kulutused, mida tehakse uurimistulemuste rakendamisel uute konkreetsete toodete või protsesside väljatöötamiseks. Arendusväljaminekuid kapitaliseeritakse juhul, kui on täidetud kõik IAS 38-s esitatud kajastamiskriteeriumid. Kapitaliseeritud arendusväljaminekuid amortiseeritakse toodete eeldatava kasutamisperioodi jooksul. Uuringutega seotud kulutusi, mida tehakse uue teadusliku või tehnilise informatsiooni kogumiseks, ei kapitaliseerita.

Aktsiakapital

Eleringil puuduvad eelisaktsiad. Lisakulutused, mis on otseselt omistatavad uute aktsiate emiteerimiseks, kajastatakse omakapitali vähendamisenä. Kui saadud tasu õiglase väärtus on suurem kui nominaalväärtus, kajastatakse see vahe ülekursina omakapitalis.

Dividendid

Dividende kajastatakse kohustusena ja nad arvatakse maha omakapitalist perioodil, mil need kuulutatakse välja ja kiidetakse heaks. Dividendid, mis kuulutatakse välja pärast bilansipäeva ja enne raamatupidamise aastaaruande avaldamist, avalikustatakse aastaaruande lisades.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt äriseadustikule on moodustatud kohustuslik reservkapital. Reservkapital moodustatakse iga-aastastest puhaskasumi eraldistest. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

Tulude arvestus

Arvestuspõhimõtted alates 1. jaanuarist 2018

Tulude arvestus. Müügitulu on tulu, mis tekib Eleringi tavapärase äritegevuse käigus. Müügitulu kajastatakse tehinguhinnas. Tehinguhind on kogutasu, mida Eleringil on õigus saada lubatud kaupade või teenuste kliendile üleandmise eest ja millest on maha arvatud kolmandate isikute nimel kogutavad summad. Elering kajastab müügitulu siis, kui kontroll kauba või teenuse üle antakse üle kliendile.

Elektri ülekandeteenus. Elering mõõdab ülekantud elektri koguseid kaugloetavate arvestitega klientide liitumispunktides. Nendes punktides ülekantud elektri mahtude ning reguleeritud ülekandetariifide alusel arvutatakse ülekandeteenuse maksumus. Müügitulu teenuste osutamisest kajastatakse perioodil, millal teenuseid osutatakse.

Gaasi ülekandeteenus. Elering mõõdab ülekantud gaasi koguseid kaugloetavate arvestitega klientide liitumispunktides. Nendes punktides ülekantud gaasi koguste ning reguleeritud ülekandetariifide alusel arvutatakse ülekandeteenuse maksumus. Müügitulu teenuste osutamisest kajastatakse perioodil, millal teenuseid osutatakse.

Elektri bilansiteenus. Elering koostab igatunniselt Eesti elektrisüsteemi elektribilansi, mis koosneb Eleringi enda ning Eleringiga bilansilepingu sõlminud bilansihaldurite elektribilansidest kilovatt-tundides (kWh). Elektribilansid koostakse Eleringi enda ning jaotusvõrguettevõtjatelt saadud mõõteandmete võrdlemisel bilansihaldurite bilansiplaanidega. Kauplemisperioodidel, mil bilansihaldurite bilansipiirkonnas tegelik elektri tarbimine mõõteandmete alusel ületab nende bilansiplaanides esitatud elektri koguseid, müüb Elering bilansihalduritele puudujääva energia. Kauplemisperioodidel, mil olukord on vastupidine, ostab Elering bilansihaldurilt ülejääva elektri. Bilansienergia ostu- ja müügihinnad arvutab Elering igaks kauplemisperioodiks Konkurentsiameti poolt heakskiidetud meetodika alusel. Elering käsitleb ennast bilansienergiat müües teenuse põhiosutajana, kuna Elering on vastutav Eesti elektribilansi tasakaalus hoidmise eest. Müügitulu teenuste osutamisest kajastatakse perioodil, millal teenuseid osutatakse.

Gaasi bilansiteenus. Elering koostab igapäevaselt Eesti gaasisüsteemi bilansi, mis koosneb Eleringi enda ning Eleringiga bilansilepingu sõlminud bilansihaldurite gaasibilansidest kilovatt-tundides (kWh). Gaasibilansid koostakse Eleringi enda ning jaotusvõrguettevõtjatelt saadud mõõteandmete võrdlemisel bilansihaldurite bilansiplaanidega. Kauplemisperioodidel, mil bilansihaldurite bilansipiirkonnas tegelik gaasi tarbimine mõõteandmete alusel ületab nende bilansiplaanides esitatud koguseid, müüb Elering bilansihalduritele puudujääva gaasi. Kauplemisperioodidel, mil olukord on vastupidine, ostab Elering bilansihaldurilt ülejääva gaasi. Bilansigaasi ostu- ja müügihinnad arvutab Elering igaks kauplemisperioodiks Konkurentsiameti poolt heakskiidetud meetodika alusel. Elering käsitleb ennast bilansienergiat müües teenuse põhiosutajana, kuna Elering on vastutav Eesti gaasibilansi tasakaalus hoidmise eest. Müügitulu teenuste osutamisest kajastatakse perioodil, millal teenuseid osutatakse.

Liitumistasude kajastamine. Elektrivõrguga liitumisel peavad kliendid tasuma liitumistasu, mille määramise aluseks on võrguga liitumiseks ehitatavale infrastruktuurile tehtavad tegelikud kulutused. Juhatus on jõudnud järeldusele, et liitumistasud ei kujuta endast võrguteenuse osutamisest eraldiseisvat teostamiskohustust ja seega ei kajastata müügitulu liitumistasudelt koheselt, vaid tulu liitumistasudest kajastatakse tulevaste perioodide tuluna ja kajastatakse ühtlaselt tuluna kliendisuhete hinnangulise kestvuse jooksul. Liitumistasusid amortiseeritakse 25aastase perioodi jooksul. Tulevaste perioodide tulud liitumistasudest kajastatakse finantsseisundiaruandes pikaajalise kohustusena.

Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Arvestuspõhimõtted kuni 31. detsember 2017

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtuses, millest on maha arvatud käibemaks ja allahindlused.

Tulu kaupade müügist kajastatakse hetkel, mil kõik kaupade omandiga seotud riskid ja hüved on läinud üle, tavaliselt kaupade väljasaatmise hetkel.

Tulu teenuse müügist kajastatakse tekkepõhiselt vastavate teenuste osutamisel.

Elektri ülekandeteenus. Elering mõõdab ülekantud elektri koguseid kaugloetavate arvestitega klientide liitumispunktides. Nendes punktides ülekantud elektri mahtude ning reguleeritud ülekandetariffide alusel arvutatakse ülekandeteenuse maksumus.

Gaasi ülekandeteenus. Elering mõõdab ülekantud gaasi koguseid kaugloetavate arvestitega klientide liitumispunktides. Nendes punktides ülekantud gaasi koguste ning reguleeritud ülekandetariffide alusel arvutatakse ülekandeteenuse maksumus.

Elektri bilansiteenus. Elering koostab igatunniselt Eesti elektrisüsteemi elektribilansi, mis koosneb Eleringi enda ning Eleringiga bilansilepingu sõlminud bilansihaldurite elektribilansidest kilovatt-tundides (kWh). Elektribilansid koostakse Eleringi enda ning jaotusvõrguettevõtjatelt saadud mõõteandmete võrdlemisel bilansihaldurite bilansiplaanidega. Kauplemiss perioodidel, mil bilansihaldurite bilansipiirkonnas tegelik elektri tarbimine mõõteandmete alusel ületab nende bilansiplaanides esitatud elektri koguseid, müüb Elering bilansihalduritele puudujääva energia. Kauplemiss perioodidel, mil olukord on vastupidine, ostab Elering bilansihaldurilt ülejääva elektri. Bilansenergia ostu- ja müügihinnad arvutab Elering igaks kauplemiss perioodiks Konkurentsiameti poolt heakskiidetud meetoodika alusel. Elering käsitleb ennast bilansenergia müües teenuse põhiosutajana, kuna Elering on vastutav Eesti elektribilansi tasakaalus hoidmise eest.

Gaasi bilansiteenus. Elering koostab igapäevaselt Eesti gaasisüsteemi bilansi, mis koosneb Eleringi enda ning Eleringiga bilansilepingu sõlminud bilansihaldurite gaasibilansidest kilovatt-tundides (kWh). Gaasibilansid koostakse Eleringi enda ning jaotusvõrguettevõtjatelt saadud mõõteandmete võrdlemisel bilansihaldurite bilansiplaanidega. Kauplemiss perioodidel, mil bilansihaldurite bilansipiirkonnas tegelik gaasi tarbimine mõõteandmete alusel ületab nende bilansiplaanides esitatud koguseid, müüb Elering bilansihalduritele puudujääva gaasi. Kauplemiss perioodidel, mil olukord on vastupidine, ostab Elering bilansihaldurilt ülejääva gaasi. Bilansigaasi ostu- ja müügihinnad arvutab Elering igaks kauplemiss perioodiks Konkurentsiameti poolt heakskiidetud meetoodika alusel. Elering käsitleb ennast bilansenergia müües teenuse põhiosutajana, kuna Elering on vastutav Eesti gaasibilansi tasakaalus hoidmise eest.

Liitumistasude kajastamine. Elektrivõrguga liitumisel peavad kliendid tasuma liitumistasu, mille määramise aluseks on võrguga liitumiseks ehitatavale infrastruktuurile tehtavad tegelikud kulutused. Tulu liitumistasudest kajastatakse tulevaste perioodide tuluna ja kajastatakse ühtlaselt tuluna kliendisuhete hinnangulise kestvuse jooksul. Liitumistasusid amortiseeritakse 25aastase perioodi jooksul. Tulevaste perioodide tulud liitumistasudest kajastatakse finantsseisundiaruandes pikaajalise kohustusena.

Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Ülekoormustulu

Olukordades, kus riikidevaheliseks elektri ülekandeks on turuosalistelt soove rohkem kui on tehniliselt võimalik elektrit üle kanda, müüakse piiriülese elektri ülekandeõigusi vastavatel oksjonitel. Kõigi oksjonitulude jagamisel on kasutusel printsiip, mille kohaselt 50% neto oksjonituludest kuulub kummagi riigi põhivõrguettevõtjale. Oksjonite liigid on:

1. Järgmise päeva turu oksjoni tulu on sisuliselt elektribörsi Nord Pool Eesti ja naaberhinnapiirkondade börsihindade vahe igal tunnil. Elektribörs kogub oma kauplemismehhanismi kaudu nimetatud hinnavahe ja kannab selle üle vastavatele põhivõrguettevõtjatele.
2. Pikaajalise ülekandevõimsuse oksjonitel ehk Limiteeritud-PTR (Physical Transmission Right) oksjonitel pakub Elering koostöös Läti süsteemihalduriga Augstsprieguma tīkls AS oksjonil ülekandevõimsust ostnud turuosalisele samas mahus õiguse järgmise-päeva turu tunnioksjoni tulule. Elering maksab turuosalisele edasi elektribörsilt saadud tunnioksjoni tulu proportsionaalselt turuosalise poolt omandatud Limiteeritud-PTR mahuga.

Järgmise päeva turu ja PTR oksjonitelt laekunud tulude netosumma kajastamisel võetakse arvesse EL määruse 714/2009 artikkel 16 nõudeid, mille kohaselt tuleb ülekoormustulu kasutada eelkõige uute riikidevaheliste ühendusvõimsuste ehitamiseks ja jaotatud ülekandevõimsuse tegeliku kättesaadavuse tagamiseks; kui nendel eesmärkidel ei ole võimalik saadud tulu kasutada, võetakse tulu arvesse võrguteenuse tariifi vähendamisel.

Kui saadud tulu kasutatakse uute ühendusvõimsuste ehitamiseks, kajastatakse seda analoogselt sihtfinantseerimisega algselt bilansis edasilükkunud tuluna, mis hiljem amortiseeritakse tulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul. Kui saadud tulu kasutatakse tariifide vähendamiseks, kajastatakse tulu ülekoormuse tekkimise perioodis, ehk perioodis, mil ettevõttel tekkis nõudeõigus järgmise päeva turu ja PTR oksjonitel tekkiva netotulu osas. Alates 1.07.2014 kasutab Elering saadud tulu ainult uute ühendusvõimsuste ehitamiseks. Vt lisa 3.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimine võetakse arvele selle õiglasest väärtuses, kui eksisteerib piisav kindlus, et Elering vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ning sihtfinantseerimine leiab aset. Kulude kompenseerimiseks ette nähtud sihtfinantseerimise tulu kajastatakse vastavate kulude kajastamise perioodil.

Varade sihtfinantseerimist kajastatakse finantsseisundi aruandes brutomeetodil, mille kohaselt võetakse vara üles selle soetusmaksumuses, juhul kui sihtfinantseerimine on saadud mitterahalise vara üleandmise teel, siis kajastatakse sihtfinantseerimine õiglasest väärtuses. Saadud sihtfinantseerimine võetakse arvele kohustusena kui edasilükkunud tulu sihtfinantseerimisest. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse ja sihtfinantseerimise kohustus tulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Elektri põhivõrguettevõtjatevaheline piiriüleste transiidivoogude hüvitamise mehhanism

Põhivõrguettevõtjate vaheline hüvitamise mehhanism (ITC) on EL määruse nr 838/2010 kohaselt ette nähtud piiriüleste energiavoogude kompenseerimiseks, milles osalevad üle 30 Euroopa riigi põhivõrguettevõtjad. Mehhanism töötab põhimõttel, et riigi põhivõrguettevõtja hüvitab ITC fondi kaudu teistele põhivõrguettevõtjatele piiriülestest energiavoogudest põhjustatud lisakulud juhul, kui vastav riik on aruandeperioodil ekspordinud või importinud elektrit ning saab fondist hüvitist, kui riiki on läbinud teiste riikide turuosaliste põhjustatud transiidivood. Vastavat arvestust peetakse selleks volitatud administraatorite poolt Šveitsis,

kes esitavad andmed mehhanismi liikmetele igakuiselt maksmisele kuuluvate netosummadena. Nimetatud netosummad kajastab Elering koondkasumiaruandes vastavalt sellele kas tegu on netotuluga või netokuluga „Müügitulu“ lisas muude võrguteenuste hulgas või „Kaubad, toore, materjal ja teenused“ lisas muude kulude koosseisus.

Toetused elektritootjatele

Vastavalt seadusele peab Elering osalema seaduses sätestatud tingimustele vastavate elektritootjate (eelkõige taastuvaid energiaallikaid kasutavate elektrijaamade) toetamise skeemis. Elering kogub toetusi tarbijatelt ning jaotusvõrguettevõtjatelt ja maksab need tingimustele vastavatele elektritootjatele välja.

Vastavalt regulatsioonile koostab Elering hinnangu toetuste suuruse kohta järgmise kalendriaasta jooksul, lähtudes hinnangutest, millised on nende tootjate poolt toodetava elektri hulk ning milline on lõpptarbijatele osutatavate võrguteenuste maht Eestis. Elering kasutab seda hinnangut, et määrata järgmise kalendriaasta toetusesumma tarbitava võrguteenuse ühe kWh (kilovatt-tunni) kohta, võttes arvesse ka erinevused prognoositud ja tegelike makstud toetuste summade vahel eelmisel perioodil (novembrist oktoobrini), ülelaekunud summalt teenitud intressi või alalaekunud summalt tasutud intressi ning toetuste haldamiseks tehtavaid põhjendatud kulutusi.

Erinevatel põhjustel erineb klientidelt saadud taastuvenergia tasu alati väljamakstud toetuste summast. Väljamakstavast summast rohkem või vähem kogutud tasude summad kajastatakse bilansis kas real „Võlad tarnijatele ja muud võlad“ (ülejäägi korral) või real „Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded“ (puudujäägi korral). Need saldod võetakse arvesse järgmise perioodi tasumäära arvestamisel, nagu eelpool kirjeldatud. Toetuste kogumine ja maksmine ei mõjuta oluliselt Eleringi koondkasumit. Vaata ka lisa 8 ja 13.

Toetused biogaasi tootjatele

Vastavalt seadusele peab Elering osalema seaduses sätestatud tingimustele vastavate biogaasi tootjate toetamise skeemis. Biogaasi toetused kompenseerib Elering AS-le Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium. Elering AS, kui süsteemihaldur, organiseerib biogaasi tootjatega lepingute sõlmimist, toetuste kasutamise järelevalvet ja toetuste väljamaksmist.

Lepingu elluviimiseks vajalike tegevuste rahastamine toimub ettemaksena Elering AS poolt esitatud kvartaalsete kulude prognoosi alusel. Erinevatel põhjustel erineb biogaasi tootjatel saadud tegelike kulude summad kulude prognoosist. Saadud ettemakse summast rohkem või vähem väljamakstavad toetuse summad kajastatakse bilansis kas real „Võlad tarnijatele ja muud võlad“ (ülejäägi korral) või real „Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded“ (puudujäägi korral). Toetuste kogumine ja maksmine ei mõjuta oluliselt Eleringi koondkasumit. Vaata ka lisa 8 ja 13.

Hüvitised töötajatele

Töötajate lühiajalised hüvitised hõlmavad palka ja sotsiaalmakse, töölepingu ajutise peatumisega seotud hüvitisi (puhkusetasud või muud seesugused tasud). Need hüvitised kajastatakse kasumiaruandes sellel aastal, mil Eleringi töötajad osutasid nendega seotud teenuseid. Bilansipäevaks tasumata summad kajastatakse kohustusena.

Kui aruandeperioodi jooksul on töötaja osutanud teenuseid, mille vastutasuks on põhjust eeldada hüvitise maksmist, moodustab Elering prognoositava hüvitiste summa ulatuses kohustuse (viitvõla), millest arvatakse maha kõik juba tasutud summad.

Maksustamine

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis Eleringi aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt.

Dividendidena jaotatud kasumi maksumääraks on 20/80. Alates 2019. aastast on võimalik dividendide väljamaksetele rakendada maksumäärana 14/86. Seda soodsamat maksumäärana saab kasutada dividendimaksele, mis ulatub kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamakseni, mis on maksustatud 20/80 maksumääraga. Kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendimakse arvestamisel on 2018. a esimene arvesse võetav aasta. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Maksustamissüsteemi omapärast lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtte erinevusi vara maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel ning sellest tulenevalt ka edasilükkunud tulumaksunõudeid ega -kohustusi. Bilansis ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustust, mis tekiks jaotamata kasumist dividendide väljamaksmisel. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel, on esitatud aastaaruande lisas 15.

Maksumäärad

Aastal 2018 kehtisid järgmised maksumäärad:

<i>Maks</i>	<i>Maksumäär</i>
Sotsiaalmaks	33% töötajatele tehtud väljamaksetelt ja erisoodustustelt
Töötuskindlustusmaks	0,8% töötajatele tehtud väljamaksetelt
Erisoodustuste tulumaks	20/80 töötajatele tehtud erisoodustustelt
Maamaks	0,5-2,5% maa maksustatavalt väärtuselt aastas
Aktsiisimaks elektrilt	4,47 eurot/MWh elektrienergia kohta
Aktsiisimaks gaasilt	50,65 eurot/tuhat m ³
Ettevõtja tulumaks ettevõtlusega mitteseotud kuludelt	20/80 ettevõtlusega mitteseotud kuludelt

Lisa 3

ARVESTUSPÕHIMÕTETE KASUTAMISEL RAKENDATUD OLULISED RAAMATUPIDAMISLIKUD HINNANGUD JA EELDUSED

Elering kasutab hinnanguid ja eeldusi, mis mõjutavad raamatupidamise aastaaruandes kajastatud summasid ning varade ja kohustuste bilansilist maksumust järgmisel majandusaastal. Hinnanguid ja eeldusi vaadatakse pidevalt üle ja need põhinevad juhtkonna kogemusel ja muudel teguritel, kaasa arvatud eeldatavatel tulevastel sündmustel, mida peetakse mõistlikuks antud olukorras. Lisaks hinnangutele kasutab juhtkond eeldusi ka arvestuspõhimõtete rakendamise protsessis. Eeldused, millel on kõige olulisem mõju raamatupidamise aastaaruandes kajastatud summadele, ja hinnangud, mis võivad põhjustada olulisi korrigeerimisi varade ja kohustuste bilansilises maksumuses järgmisel majandusaastal, hõlmavad:

Materiaalse põhivara kasulikud eluead

Materiaalsete põhivara (lisa 10) objektide hinnangulised kasulikud eluead põhinevad juhtkonna hinnangutel vara kasutamise perioodi kohta. Majanduslike eluigade hinnang põhineb ajaloolisel kogemusel ning võtab arvesse kasutatavust äritegevuses ja varade füüsilist seisundit. Eelnev kogemus on näidanud, et kasulikud eluead on mõnikord olnud pikemad kui esialgselt hinnatud. Sellest tulenevalt muutis juhtkond hinnangut teatavate elektri ülekandeseadmete eluigade osas senisest pikemaks alates 1.12.2017, mis vähendas 2018. aastal materiaalse põhivara kulumit aastas 1 236 tuhande euro võrra. Aruandeaastal oli materiaalse vara kulum 33 497 tuhat eurot (2017: 33 711 tuhat eurot). Kui amortisatsioonimäärasid suurendatakse/vähendatakse 10% võrra, suureneks/väheneks amortisatsioonikulu aastas 3 350 tuhande euro (2017: 3 371 tuhat eurot) võrra.

Ülekoormustulu kajastamine

Vastavalt lisa 2 kirjeldatud arvestuspõhimõttele sõltub ülekoormustulu kajastamine sellest, kummal EL määruse 714/2009 artiklis 16 toodud eesmärgil saadud tulu tulevikus kasutatakse – kas uute ülekandevõimsuste ehitamiseks või võrgutariifide jooksvaks vähendamiseks. Alates 1. juulist 2014 kasutatakse saadud ülekoormustulu uute ühendusvõimsuse ehitamiseks. 2018. aastal tekkinud ülekoormustulu summas 7 411 tuhat eurot (2017: 5 668 tuhat eurot) on kajastatud tulevaste perioodide tuluna (lisa 14). Alates 1. juulist 2014 kogutud summad kasutatakse ülepiirilise ülekandevõimsuse suurendamise finantseerimiseks, näiteks Eesti ja Läti vahelise kolmanda elektri ülekandeliini ehitamiseks.

Lisa 4

UUED ARVESTUSPÕHIMÕTTED

Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine

Järgmised uued või muudetud standardid ja tõlgendused muutusid Eleringile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2018:

IFRS 9 „Finantsinstrumendid: klassifitseerimine ja mõõtmine

(rakendub 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Uue standardi peamised reeglid on järgmised:

- Finantsvarad tuleb klassifitseerida ühte kolmest mõõtmiskategooriast – varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, varad, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande, ja varad, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.
- Võlainstrumendi klassifitseerimine sõltub ettevõtte ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning sellest, kas vara lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid („APIM“). Kui võlainstrumenti hoitakse sissenõudmise eesmärgil ja APIM nõue on täidetud, võib instrumenti kajastada korrigeeritud soetusmaksumuses. Võlainstrumendid, mis vastavad APIM nõudele ja mida hoitakse portfellis, kus ettevõtte hoiab varasid nii sissenõudmise kui ka müümise eesmärgil, võib kajastada õiglases väärtuses läbi koondkasumiaruande. Finantsvarad, mis ei sisalda APIM rahavoogusid, tuleb mõõta õiglases väärtuses läbi kasumiaruande (näiteks derivatiivid). Varjatud („embedded“) derivatiive ei eraldata enam finantsvaradest, vaid kaasatakse APIM tingimuse hindamisel.
- Omakapitaliinstrumendid tuleb alati kajastada õiglases väärtuses. Samas võib juhtkond teha tagasivõtmatu valiku kajastada õiglase väärtuse muutused läbi muu koondkasumiaruande, eeldusel, et instrumenti ei hoita kauplemiseesmärgil. Kui omakapitaliinstrumenti hoitakse kauplemiseesmärgil, tuleb selle õiglase väärtuse muutused kajastada kasumiaruandes.
- Enamus IAS 39 nõudeid finantskohustuste klassifitseerimiseks ja mõõtmiseks kanti muutmata kujul üle IFRS 9-sse. Peamiseks muudatuseks on see, et finantskohustuste puhul, mis on määratud kajastamiseks õiglases väärtuses läbi kasumiaruande, peab ettevõtte enda krediidiriski muutusest tulenevad õiglase väärtuse muutused kajastama muus koondkasumiaruandes.

- IFRS 9 kehtestab uue mudeli väärtuse languse kahjumite kajastamiseks – oodatava krediikahjumi mudeli. See on „kolmetasandiline“ lähenemine, mille aluseks on finantsvarade krediikvaliteedi muutumine pärast esialgset arvelevõtmist. Praktikas tähendavad uued reeglid seda, et ettevõtetele tuleb finantsvarade, mille osas ei ole väärtuse languse tunnuseid, arvelevõtmisel kajastada kohekselt kahjum, mis on võrdne 12-kuulise oodatava krediikahjumiga (nõuded ostjatele puhul kogu nende eluea jooksul oodatava krediikahjumiga). Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine, tuleb väärtuse langust mõõta, kasutades kogu eluea jooksul oodatavat krediikahjumit, mitte 12 kuu jooksul oodatavat krediikahjumit. Mudel sisaldab lihtsustusi rendi- ja ostjatele nõuete osas.
- Riskimaandamisarvestuse nõudeid muudeti, et siduda raamatupidamisarvestus paremini riskijuhtimisega. Standard pakub ettevõtetele arvestuspõhimõtte valikut rakendada kas IFRS 9 riskimaandamisarvestuse nõudeid või jätkata IAS 39 rakendamist kõikidele riskimaandamisinstrumentidele, kuna standard ei käsitle hetkel makro-riskimaandamisarvestust.

IFRS 9 Finantsinstrumentid rakendamine alates 1. jaanuarist 2018 tõi kaasa arvestuspõhimõtete muutusi, kuigi ei põhjendanud olulisi korrigeerimisi finantsaruandes. Uued arvestuspõhimõtted on toodud lisas 2. Vastavalt IFRS 9 üleminekureeglitele võrdlusandmeid ei muudetud.

Eleringi juhtkond hindas 1. jaanuaril 2018 (esmise rakendamise kuupäeval), millised ärimudelid on asjakohased Eleringi finantsvaradele ning klassifitseeris finantsvarad vastavatesse IFRS 9 kategooriatesse. Esmase rakendamise kuupäeval, 1. jaanuaril 2018, ettevõtte finantsvarad, koos võimalike ümberklassifitseerimistega, olid alljärgnevad (ümberklassifitseerimine IFRS 9 rakendamise tulemusena ei põhjendanud muutuseid väärtustes):

	Mõõtmiskategooria		Bilansiline väärtus tuh. EUR		
	Esialgne (IAS 39)	Uus (IAS 39)	Esialgne	Uus	Erinevus
Finantsvarad					
Käibevara					
Raha ja raha ekvivalendid	Korrigeeritud soetusmaksumus	Korrigeeritud soetusmaksumus	81 997	81 997	0
Pangadeposiidid	Korrigeeritud soetusmaksumus	Korrigeeritud soetusmaksumus	40 000	40 000	0
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	Korrigeeritud soetusmaksumus	Korrigeeritud soetusmaksumus	27 715	27 715	0
Põhivara					
Investeeringud omakapitali instrumentidesse	-	Õiglane väärtus muutusega läbi koondkasumiaruande	-	1 946	0
Müügiootel finantsvarad	Soetusmaksumus	-	1 946	-	0

Investeeringud aktsiatesse olid ümberklassifitseeritud müügiootel finantsvaradest investeeringuks omakapitali-instrumentidesse õiglasel väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande (1.01.2018 seisuga 1 946 tuhat eurot). Elering hindas, et aktsiate õiglane väärtus on ligilähedane nende soetusmaksumusele ning seetõttu ei kajastanud õiglase väärtuse muutuse kasumit/kahjumit.

Juhtkond hindab investeeringu õiglast väärtust dividenditootluse alusel. Elering on viimaste aastate jooksul teeninud investeeringust 4,2%, mis on sarnane dividenditootluse määr analoogse riskisusega avalikult kaubeldavate ettevõtete dividenditootlusega. Dividenditootlus on aastate jooksul olnud stabiilne, mis annab alust arvata, et aktsiate õiglane väärtus ei ole muutunud ning on ligilähedane soetusmaksumusele.

Finantsvarade väärtuse langus

Elingil on järgnevad finantsvarade tüübid, mis kuuluvad IFRS 9 uue oodatava krediidikahjumi mudeli alla:

- nõuded ostjate vastu,
- pangadeposiidid,
- raha ja raha ekvivalendid.

Eling pidi üle vaatama väärtuse languse meetodika iga vastava varaklassi jaoks. Väärtuse languse meetodika muutuse tulemusel ei tekkinud olulisi muutusi allahindluse reservis 1. jaanuari 2018 seisuga, seega korrigeerimisi jaotamata kasumis ja omakapitalis ei tehtud.

Kuigi raha ja raha ekvivalendid ja pangadeposiidid kuuluvad samuti IFRS 9 oodatava krediidikahjumi mudeli alla, siis tuvastatud väärtuse langus oli ebaoluline 1. jaanuari 2018 ja 31. detsembri 2018 seisuga.

IFRS 15 „Müügitulu lepingutelt klientidega“

(rakendub 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Uue standardi põhiprintsiibi kohaselt kajastatakse müügitulu siis, kui kaup või teenus antakse kliendile üle, ning müügitulu kajastatakse tehinguhinnas. Koos müüdud kaubad ja teenused, mis on eristatavad, tuleb kajastada eraldi ning lepinguhinnast antavad hinnaalandused tuleb reeglina allokeerida eraldi elementidele. Kui saadav tasu võib teatud põhjustel muutuda, kajastatakse müügituluna miinimumsumma, kui sellega ei kaasne olulist tühistamise/ tagasimaksmise riski. Klientidega lepingute saamise tagamiseks tehtud kulutused tuleb kapitaliseerida ja amortiseerida selle perioodi jooksul, mil leping tekitab tulusid.

IFRS 15 „Müügitulu lepingutelt klientidega“ muudatused

(rakendub 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Muudatused ei muuda standardi põhiprintsiipe, vaid selgitavad, kuidas neid printsiipe tuleks rakendada. Muudatused selgitavad, kuidas tuvastada teostamiskohustusi (lubadust kliendile üle anda kaupa või osutada teenust) lepingus; kuidas määrata, kas ettevõtte on müügitehingu põhiosutaja (principal) (kauba või teenuse pakkuja) või agent (vastutav kauba või teenuse pakkumise korraldamise eest); ning kuidas määrata, kas müügitulu litsentsi andmise eest tuleb kajastada konkreetsel ajahetkel või perioodi jooksul. Neile selgitustele lisaks sisalduvad muudatused kaks täiendavat lihtsustust eesmärgiga vähendada ettevõtte kulusid ja keerukust standardi esmakordsel rakendamisel.

Eling rakendas 1. jaanuarist 2018 standardit IFRS 15 Müügitulu kliendilepingutelt, kasutades muudetud tagasiulatuvat rakendusviisi, mille tulemusena kajastati standardi rakendamise mõju esmarakendamise kuupäeva (st 1. jaanuari 2018) seisuga. Võrdlusandmeid 2017. aasta kohta ei ole muudetud ja need on esitatud varasemalt kehtinud standardite IAS 18 või IAS 11 ning vastavate tõlgenduste järgi. Lisaks ei ole võrdlusandmetele rakendatud IFRS 15 avalikustamise nõudeid.

Rakendamise tulemusena ei ole kajastatud korrigeerimisi finantsaruannetes 1. jaanuari 2018 seisuga. Muudatuste mõju müügitulu eri liikidele oli ebaoluline. Juhtkond on jõudnud järeldusele, et liitumistasud ei kujuta endast võrguteenuse osutamiseks eraldi teostamiskohustusi; seetõttu jätkab Eling liitumistasude tulude edasilükkamist. Samuti on juhtkond hinnanud, et järeldused selle kohta, kas Eling tegutseb agendina või põhiosutajana, ei muutu uue müügitulu standardi kohaselt.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis hakkasid esmakordselt kehtima 1. jaanuaril 2018 alanud aruandeaastal, ei olnud olulist mõju Elingile.

Uued standardid, tõlgendused ja nende muudatused

Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad Eleringile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2019 või hilisematel perioodidel ja mida Elering ei ole rakendanud ennetähtaegselt.

IFRS 16 „Rendilepingud“

(rakendub 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Uus standard sätestab rendilepingute arvele võtmise, mõõtmise, esituse ja avalikustamise põhimõtted. Kõikide rendilepingute tulemusena saab rendilevõtja õiguse kasutada vara alates rendilepingu algusest ning – juhul kui rendimakseid tehakse üle perioodi – ka finantseeringu. Sellest tulenevalt elimineerib IFRS 16 rendilepingute klassifitseerimise kasutus- ja kapitalirentideks nagu seda tegi IAS 17 ning selle asemel kehtestab ühe arvestusmudeli rendilevõtjate jaoks. Rendilevõtjad peavad (a) arvele võtma varad ja kohustused kõikide üle 12-kuuliste rendilepingute osas, v.a juhul kui renditav vara on väikese väärtusega; ning (b) kajastama kasumiaruandes kulumit renditavadelt varadelt ja intressikulu rendikohustustelt. IFRS 16 põhimõtted rendileandjate jaoks jäävad sisuliselt samaks IAS 17 põhimõtetega, ehk et rendileandja jagab jätkuvalt oma rendilepingud kasutus- ja kapitalirentideks ning kajastab neid rendiliike erinevalt.

Elering hindab muudatuste mõjuebaoluliseks, kuna rendimaksud ei ole olulised (vt lisa 22).

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Eleringile.

Lisa 5

FINANTSRIISKIDE JUHTIMINE

Eleringis teostatakse riskijuhtimise funktsiooni vastavalt rahvusvaheliselt tunnustatud *Enterprise Risk Management Model*'i metoodikale, mis on välja töötatud Treadway komisjoni toetavate organisatsioonide komitee (COSO) poolt. Eleringi riske hinnatakse neljas kategoorias: strateegia-, tegevus-, finants-, ja väliste riskide suhtes. Finantsriskid hõlmavad tururiski (sh elektri ja gaasi hinna risk, valuutarisk, intressimäära risk), krediidiriski ja likviidsusriski. Finantsriskide juhtimise funktsiooni peamised eesmärgid on kehtestada riskidele avatud positsioonide piirmäärad ja seejärel tagada, et avatus riskidele jääb nende piirmäärade raamesse. Riskijuhtimist jälgitakse juhatuse tasemel ning tulemustest kantakse ette auditikomiteele. Eleringi finantsriske juhitakse Eleringi finantsosakonnas.

Alljärgnevas tabelis on toodud Eleringi finantsvarade ja finantskohustuste klassid vastavalt IFRS 9 mõõtmiskategooriatele:

Finantsvarad

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>31.12.2018</i>	<i>31.12.2017</i>
Raha ja raha ekvivalendid (lisa 7)	62 716	81 997
Lühiajalised deposiidid (lisa 7)	0	40 000
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded (lisa 8)	31 758	27 521
Investeeringud omakapitaliinstrumentidesse (lisa 2)	1 946	0
Müügijootel finantsvarad (lisa 2)	0	1 946
Finantsvarad kokku	96 420	151 463

Finantskohustused

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>31.12.2018</i>	<i>31.12.2017</i>
Võlad tarnijatele ja muud võlad (lisa 13)	26 152	32 378
Võlakohustused (lisa 12)	353 718	362 263
Finantskohustused kokku	379 870	394 641

Krediidirisk

Elering on avatud krediidiriskile, mis seisneb selles, et finantsinstrumendi üks pool võib põhjustada finantskahju teisele poolele oma kohustuse täitmatajätmise tõttu. Avatus krediidiriskile tuleneb Eleringi müügitegevusest krediidingimustel ja vastaspooltega tehtavatest muudest tehingutest, mille tulemusena Elering kajastab finantsvarasid. Eleringi riskijuhtimise põhimõtete kohaselt on Eleringi lühiajaliselt vabu rahalisi vahendeid lubatud paigutada järgmistesse finantsinstrumentidesse: kriteeriumitele vastavate krediidasutuste üleöö deposiidid ja tähtajalised deposiidid. Lühiajaliselt vabade rahaliste vahendite paigutamisel juhindutakse järgmistest printsiipidest: likviidsuse tagamine, kapitali säilitamine, intressi tulu teenimine.

Krediidiriskile avatud finantsvarad olid bilansipäevadel järgmised:

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>31.12.2018</i>	<i>31.12.2017</i>
Raha ja raha ekvivalendid (lisa 7)	62 716	81 997
Lühiajalised deposiidid (lisa 7)	0	40 000
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded (lisa 8)	31 758	27 521
Finantsseisundi aruandes kajastatud varade avatus krediidiriskile kokku	94 474	149 518

Elering struktureerib enda poolt võetavat krediidiriski taset, kehtestades tehingupartneritele või tehingupartnerite rühmadele aktsepteeritavad riski piirangud või abinõud krediidiriski maandamiseks. Elering on kehtestanud kriteeriumid krediidasutustele finantsvarade hoidmiseks. Nimetatud kriteeriumid sätestavad maksimaalsed lubatavad limiidid sõltuvana krediidasutuse krediireitingust, kapitali adekvaatsusest ning omakapitalist. Krediidiriski taseme piirangud kinnitatakse regulaarselt juhtkonna poolt. Selliseid riske jälgitakse jooksvalt ning aruanne esitatakse juhatusele üks kord aastas.

Eleringi raamatupidamistalitus koostab laekumata nõuete aruande iganädalaselt ning esitab selle Eleringi finantsjuhile. On kehtestatud tingimused, mille korral antakse võla sissenõudmine üle inkassofirmale. Informatsioon krediidiriski kohta on avalikustatud lisas 8.

Oodatava krediikahjumi mõõtmiseks rühmitatakse nõuded ostjatele lähtudes krediidiriski ühistest tunnustest ning aegumise perioodist. Oodatavad krediikahjumi määrad põhinevad viimase 12 kuu kuni 31. detsember 2018 või vastavalt kuni 1. jaanuar 2018 maksedistsipliinil ning vastavatel perioodidel esinenud ajaloolistel krediikahjumitel. Ajaloolised kahjumid on korrigeeritud eesmärgiga kajastada jooksvat ning tuleviku informatsiooni, mis puudutab makromajanduslikke faktoreid ning ostjate võimet nõuete maksmiseks. Elering on hinnanud, et SKP ja töötuse määr riikides, kus toimub selle kaupade ja teenuste müük, on kõige relevantsemad näitajad ning korrigeerib vastavalt ajaloolisi kahjumäärasid, lähtudes nende näitajate oodatavast muutusest.

Ülevalpool kirjeldatud põhimõtete alusel nõuete allahindlus 31. detsembri 2018 ja 1. jaanuari 2018 (IFRS 9 rakendamise kuupäeval) seisuga oli ebaoluline. Kuigi raha ja raha ekvivalendid ja pangadeposiidid kuuluvad samuti IFRS 9 oodatava krediikahjumi mudeli alla, siis tuvastatud väärtuse langus oli ebaoluline 1. jaanuari 2018 ja 31. detsembri 2018 seisuga.

Krediidiriski kontsentratsioon

Elering on avatud krediidiriski kontsentratsioonile. Juhtkond jälgib ja avalikustab krediidiriski kontsentratsiooni aruannete põhjal, kus on loetletud riskid seoses vastaspoolega, mille puhul nõuete saldode kogusumma ületab 5% Eleringi omakapitalist. Seisuga 31.12.2018 oli Eleringil üks vastaspool, (31.12.2017: üks vastaspool), mille puhul nõuete saldode kogusumma oli 18 114 tuhat eurot (31.12.2017: 18 487 tuhat eurot) ehk 66% ostjate laekumata arvetest (31.12.2017: 67%). Nii 2018 kui ka 2017 oli kõige suurema nõuete summaga vastaspooleks 100% riigile kuuluva grupi tütarfirma, mis on loomuliku monopolina tegutsev elektri jaotusvõrguettevõtja. Seega ei pea juhatuse krediidiriski kontsentratsioonist tulenevaid riske kuigi olulisteks.

Raha on paigutatud viide pank. Informatsioon pankade krediidireitingute kohta on toodud lisas 7.

Tururisk

Elering on avatud tururiskile. Tururisk tuleneb peamiselt elektri hinna muutusest, avatud positsioonidest välisvaluutades ning intressikandvates varades ja kohustustes. Juhtkond kehtestab aktsepteeritavate avatud positsioonide piirmäärad, mida jälgitakse igapäevaselt. Selle meetodi kasutamine ei välista aga täielikult kahjumeid, vaid ainult piirab nende maksimaalset ulatust.

Sensitiivsus allpool loetletud tururiskide suhtes põhineb ühe teguri muutusel, eeldades, et kõik ülejäänud tegurid jäävad konstantseks. Praktikas on see ebatõenäoline ja muutused mõnedes tegurites võivad olla omavahel seotud, näiteks intressimäära muutused ja valuutakursside muutused.

Elektri hinnarisk

Elering ostab elektrit võrgukadude kompenseerimiseks peamiselt elektribörsilt. Võrgutasude arvutamisel kasutatakse eelmise perioodi keskmist elektri börsihinda. Olukorras, kus börsihind erineb tariifide arvutamisel kasutatust, ei kompenseerita vahet järgmisel tariifiperioodil. Eleringi hinnangul ei ole risk võimaliku kahju tekitamiseks suur ja seetõttu ei ole selle riski maandamiseks kasutatud finantsinstrumente.

Gaasi hinnarisk

Elering ostab gaasi võrgukadude kompenseerimiseks. Olukorras, kus võrgutariifide arvutamisel eeldatud gaasi hind erineb tegelikust hinnast, ei kompenseerita vahet järgmisel tariifiperioodil. Tulemuseks on olukord, kus gaasi hinna muutudes võib Elering saada kas kasu või kahju gaasi ostul lühiajalises perspektiivis. Eleringi hinnangul ei ole risk võimaliku kahju tekitamiseks suur ja seetõttu ei ole selle riski maandamiseks kasutatud finantsinstrumente.

Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumentide õiglase väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus vahetuskursi muutuste tõttu. Kuna enamike Eleringi tehingute ja saldode alusvaluutaks on euro, ei ole Elering avatud olulisele valuutariskile. Eleringis on seatud eraldi piirmäärad avatud valuutapositsioonidele sõltuvalt valuutast ning kestvusest. Tehingud muudes valuutades on ebaolulise suurusega: seisuga 31.12.2018 kui ka 31.12.2017 ei olnud Eleringil finantsinstrumente muudes valuutades.

Intressimäärade risk

Muutuva intressimääraga finantsinstrumendid tekitavad Eleringile rahavoogude intressimäärade riski, st riski, et turuintressimäärade suurenedes kasvavad Eleringi intressikulud. Samas, lühiajaliste deposiitide puhul mõjutab turuintressimäärade muutus Eleringi intressitulu vabade vahendite investeerimisel uutesse deposiitidesse. Elering on seadnud minimaalseks fikseeritud intressiga võlakohustuste piirmääraks 50% kõigist võlakohustustest. Elering on teataval määral kaitstud intressimäärade muutuse vastu tänu sellele, et vastavalt regulatsioonile arvestatakse tariifide arvutamisel viimase viie aasta turu keskmist intressimäära. Kuna Elering ei kajasta intressikandvaid finantsinstrumente õiglasel väärtusel, ei mõjuta turuintressimäärade muutus olemasolevate varade ega kohustuste bilansilist väärtust ega nendest tulenevat intressitulu ega -kulu.

Seisuga 31. detsember 2018 moodustasid 63% (31.12.2017: 62%) Eleringi võlakohustustest korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud fikseeritud intressimääraga võlakirjad ja 37% (31.12.2017: 38%) korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud muutuva intressimääraga pikaajalised pangalaenud. Laenukohustuste kirjeldus on toodud lisas 12.

Pangalaenude ujuv intress põhineb 6 kuu Euriboril ning see fikseeritakse kaks korda aastas.

Seisuga 31.12.2018 moodustasid muutuva intressiga pangalaenud 129 459 eurot (31.12.2017: 137 577 tuhat eurot).

Kui seisuga 31.12.2018 oleks Eleringi võlakohustuste, mis on avatud rahavoogude intressimäärade riskile, intressimäärad olnud 50 baaspunkti (2017: 50 baaspunkti) võrra kõrgemad ja kõik teised muutujad oleksid jäänud konstantseks, oleks majandusaasta kasum olnud 647 tuhande euro (2017: 688 tuhande euro) võrra väiksem.

Eleringi intressikandvateks finantsvaradeks on üleöödeposiidid ja tähtajalised deposiidid. Üleöödeposiitidel fikseeritakse intress iga päev, tähtajalistel deposiitidel fikseeritakse intress kogu deposiidi perioodiks. Seetõttu ei ole Elering avatud finantsvaradest tuleneva intressimäärade muutuse riskile.

Eleringil ei olnud muid intressimäärade muutusele avatud riskiga finantsinstrumente.

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et Eleringil võib tekkida raskusi finantskohustuste täitmisel. Eleringil on igapäevane vajadus vabade rahaliste vahendite järele. Eleringi eesmärk on saavutada stabiilne finantseerimisbaas, mis koosneb peamiselt kohustustest pankade ees ja võlakirjadest. Likviidsusrisiki juhivad Eleringi finantsosakond, jälgides likviidsuspositsiooni ning teostades regulaarseid likviidsuse stressiteste erinevate stsenaariumite korral, mis hõlmavad nii tava-päraseid kui ka keerulisemaid turutingimusi.

Järgnevas tabelis esitatakse kohustused seisuga 31.12.2018 ja 31.12.2017 nende lepinguliste tähtaegade järgi. Likviidsustabelis avaldatud summad on lepingulised diskonteerimata rahavood. Järgnevate perioodide laenu rahavoogude arvestuse aluseks on kasutatud bilansipäeva seisuga kehtivaid laenuintressimäärasid.

Finantskohustuste likviidsusanalüüs seisuga 31.12.2018 on alljärgnev:

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>Nõudmiseni ja kuni 1 kuu</i>	<i>1 kuni 12 kuud</i>	<i>12 kuud kuni 5 aastat</i>	<i>Üle 5 aasta</i>	<i>Kokku</i>
Kohustused*					
Võlad tarnijatele ja muud võlad (lisa 13)	22 882	1 933	0	0	24 815
Võlakohustused (lisa 12)	0	12 812	275 867	77 546	366 225
Tulevased maksed kokku	22 882	14 745	275 867	77 546	391 040

* Koos intressidega

Finantskohustuste likviidsusanalüüs seisuga 31.12.2017 on alljärgnev:

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>Nõudmiseni ja kuni 1 kuu</i>	<i>1 kuni 12 kuud</i>	<i>12 kuud kuni 5 aastat</i>	<i>Üle 5 aasta</i>	<i>Kokku</i>
Kohustused*					
Võlad tarnijatele ja muud võlad (lisa 13)	18 373	7 756	0	0	26 129
Võlakohustused (lisa 12)	0	243 892	43 021	88 229	375 141
Tulevased maksed kokku	18 373	251 648	43 021	88 229	401 270

* Koos intressidega

Elering hoiab raha likviidsetel pangadeposiitidel ja hoiustel. Seisuga 31.12.2018 oli Eleringil raha ja raha ekvivalente mahus 62 716 tuhat eurot (31.12.2017 seisuga 81 997 tuhat eurot). Seisuga 31.12.2018 ei olnud Eleringil lühiajalisi deposiite (31.12.2017: 40 000 tuhat eurot). Lisainformatsioon on toodud lisas 7.

Kapitali juhtimine

Eleringi peamiseks eesmärgiks kapitaliriski juhtimisel on tagada Eleringi jätkusuutlikkus, et kindlustada tulu aktsionäridele ja tagada kindlustunne kreditoridele ning säilitada seejuures optimaalne kapitali struktuur, vähendamaks kapitali hinda. Selleks, et säilitada või parandada kapitali struktuuri, on Eleringil võimalik reguleerida aktsionäridele makstavaid dividende, tagastada aktsionäridele osa sissemakstud aktsiakapitalist, emiteerida uusi aktsiaid või võlakirju ning võtta uusi laene.

Vastavalt majandusharus levinud praktikale kasutab Elering kapitali struktuuri jälgimiseks omakapitali ja varade suhet, mis saadakse jagades omakapitali kogusumma varade kogusummaga bilansipäeva seisuga. Eleringi eesmärgiks on säilitada omakapitali ja varade suhe vahemikus 35-45%. Omakapitali osakaal koguvaredest on toodud järgnevas tabelis:

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>31.12.2018</i>	<i>31.12.2017</i>
Omakapital	384 826	346 190
Varad kokku	948 374	909 643
Omakapitali ja varade suhe	41%	38%

Finantsinstrumentide õiglane väärtus

Õiglane väärtus on summa, mille eest võib finantsinstrumenti vahetada huvitatud osapoolte vahelises jooksvas tehingus, mis ei ole sundmüük või likvideerimine ning mida väljendab kõige paremini aktiivne noteeritud turuhind.

Alljärgnevalt on toodud õiglase väärtuses kajastatavate finantsinstrumentide analüüs väärtuse hindamise meetodi järgi. Erinevaid tasemeid defineeritakse sõltuvalt hindamisel kasutatavatest sisenditest järgmiselt:

Tase 1

identsete varade või kohustuste (korrigeerimata) noteeritud hinnad aktiivsetel turgudel.

Tase 2

muud sisendid kui 1. tasemele liigitatavad noteeritud hinnad, mis on vara või kohustuse puhul kas otseselt või kaudselt jälgitavad.

Tase 3

vara või kohustuse puhul mittejälgitavad sisendid.

Finantsinstrumentide hinnangulised õiglased väärtused on määratud kindlaks Eleringi poolt, kasutades kättesaadavat turuinformatsiooni selle olemasolu korral ja asjakohaseid hindamis-metodoloogiasid. Lisaks kasutatakse hinnanguid turuandmete tõlgendamiseks, et määrata kindlaks õiglane väärtus.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarad

Ostjate vastu nõuete ja muude finantsnõuete bilansilised maksumused on ligilähedased nende õiglastele väärtustele (tase 3).

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud kohustused

Tarnijatele võlgnevuste ja muude võlgade bilansilised maksumused on ligilähedased nende õiglastele väärtustele (tase 3).

Võlakirjade hinnanguline õiglane väärtus määratakse kindlaks, kasutades börsil noteeritud võlakirjade turuhinda (tase 1). Muutuva intressimääraga pikaajaliste laenukohustuste (tase 3) õiglane väärtus määratakse kindlaks, kasutades hindamistehnikaid, mis põhinevad eeldatavatel rahavoogudel, mis on diskonteeritud sarnase krediidiriski (0,36%) ja järelejäänud lunastustähtajaga instrumentide turuintressimääradega.

Võlakohustuseks seisuga 31.12.2018 olid võlakirjad, mille turuväärtus oli 227 446 tuhat eurot (nominaal 225 000 tuhat eurot) ja pangalaenud, mille turuväärtus oli 126 601 tuhat eurot (laenujääk nominaalis 129 571 tuhat eurot). Võlakohustuseks seisuga 31.12.2017 olid võlakirjad, mille turuväärtus oli 230 437 tuhat eurot (nominaal 225 000 tuhat eurot) ja pangalaenud, mille turuväärtus oli 137 577 tuhat eurot (laenujääk nominaalis 137 577 tuhat eurot).

SEGMENTIARUANDLUS

Eleringi juhatus on kõrgeim äritegevust puudutavate otsuste langetaja. Elering on määranud põhitooded ja teenused, mis toodavad tulusid ja kasumit, ning on üles ehitanud metoodika, mille alusel jaotatakse tulud ja kulud ning varad toodetele.

Juhatus kasutab juhtimisotsuste tegemiseks ning Eleringi majandustulemuste hindamiseks tootepõhist segmentiarvestust.

Eleringis on eristatud kolm toodet ja teenust, mida esitatakse eraldi avalikustatavate segmentidena, ja mitmed väiksemad tooted ja teenused, mis on esitatud koos kui „Muud segmentid“:

1. reguleeritud elektrivõrguteenus, mis seisneb regulaatori (Konkurentsiamet) poolt eelnevalt kooskõlastatud tariifidega elektri võrguteenus osutamises and põhivõrguettevõtjate vahelise hüvitamise mehhanismi (ITC) kaudu saadud hüvitistes;
2. reguleeritud gaasivõrguteenus, mis seisneb regulaatori (Konkurentsiamet) poolt eelnevalt kooskõlastatud tariifidega gaasi võrguteenus osutamises;
3. bilansiteenus (kuigi arvestust peetakse eraldi elektri- ja gaasibilansi teenuste vahel, on need kaks koondatud ühte avalikustatavasse segmenti, kuna neil on ühised äriprotsessid ning sarnased omadused, kliendid ja sarnane regulatiivne keskkond);
4. muud segmentid.

Muud segmentid sisaldavad mitmeid väiksemaid tooteid ja teenuseid (nt liitumistasud, välisabi, ülekoormuse-tulu, renditulu jm), mille osakaal üksikult nii Eleringi müügitulust kui ka EBITDA-st on ebaoluline ja mida ei võeta Konkurentsiameti poolt võrguteenus tariifide ja bilansiteenus hinnametoodika kujundamisse arvesse. Ükski nendest toodetest ja teenustest ei ületa kvantitatiivseid kriteeriume, mille puhul oleks nõutav nende kohta eraldi informatsiooni avalikustamine.

Juhatusel esitatakse segmentiaruanded samade raamatupidamispõhimõtete alusel ning vormis, mida on kasutatud käesolevas raamatupidamise aastaaruandes. Tulumaksukulu on kajastatud ainult reguleeritud elektrivõrguteenus segmentis.

Juhatus hindab segmentide majandustegevust peamiselt müügitulu, EBITDA (puhaskasum, millele on liidetud tulumaks, netofinantskulu ja põhivara kulum) ning puhaskasumi alusel.

Elering on registreeritud Eesti Vabariigis ja selle põhivara asub samuti Eestis. Eleringil oli aruandeperioodil üks klient, kellega tehingutelt teenitav tulu on rohkem kui 10% Eleringi tulust. Suurima kliendi tulu on seotud elektri ülekande segmentiga ja moodustab aruandeperioodil 78 840 tuhat eurot (2017: 80 254 tuhat eurot).

Müügitulu klientide asukoha põhisel on ära toodud allpool.

Segmendiaruanne, 2018

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>Reguleeritud elektri võrguteenus</i>	<i>Reguleeritud gaasi võrguteenus</i>	<i>Bilansiteenus</i>	<i>Muud</i>	<i>Tehingud segmentide vahel</i>	<i>Kokku</i>
Müügitulu kolmandatelt osapooltelt	91 013	10 173	35 393	6 388	0	142 967
Tehingud segmentide vahel	-14	67	-53	0	0	0
Müügitulu kokku	90 999	10 240	35 340	6 388	0	142 967
Muud äritulud	0	0	0	1 879	0	1 879
Tulud kokku	90 999	10 240	35 340	8 267	0	144 846
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-27 729	-2 133	-34 174	-1 146	0	-65 182
Mitmesugused tegevuskulud ja tööjõukulud	-8 674	-3 590	-798	-932	0	-13 994
EBITDA	54 596	4 517	368	6 189	0	65 670
Kulum ja amortisatsioon (lisa 10,11)	-27 941	-3 822	-46	-2 910	0	-34 719
Neto finantstulud (-kulud) (lisa 21)	-6 827	-272	-8	-208	0	-7 315
Tulumaks (lisa 15)	-5 000	0	0	0	0	-5 000
Puhaskasum	14 828	423	314	3 071	0	18 636
Vara kokku	621 136	81 692	4 899	240 647	0	948 374
Kohustused kokku	300 216	25 355	3 808	234 169	0	563 548
Lisandumised materiaalsesse põhivarasse (lisa 10)	10 342	26 544	30	81 676	0	118 592
Lisandumised immateriaal- sesse põhivarasse (lisa 11)	2 898	904	235	2 379	0	6 416

Segmendiaruanne, 2017

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>Reguleeritud elektri võrguteenus</i>	<i>Reguleeritud gaasi võrguteenus</i>	<i>Bilansiteenus</i>	<i>Muud</i>	<i>Tehingud segmentide vahel</i>	<i>Kokku</i>
Müügitulu kolmandatelt osapooltelt	88 701	8 739	27 226	5 682	0	130 349
Tehingud segmentide vahel	0	34	0	0	-34	0
Müügitulu kokku	88 701	8 773	27 226	5 682	-34	130 349
Muud äritulud	0	0	0	1 586	0	1 586
Tulud kokku	88 701	8 773	27 226	7 268	-34	131 935
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-20 812	-1 796	-25 593	-1 739	34	-49 905
Mitmesugused tegevuskulud ja tööjõukulud	-8 861	-3 412	-841	-1 309	0	-14 424

EBITDA	59 028	3 566	792	4 220	0	67 606
Kulum ja amortisatsioon (lisa 10,11)	-28 194	-3 446	-29	-2 817	0	-34 486
Neto finantstulud (-kulud) (lisa 21)	-10 206	-759	-2	-36	0	-11 003
Tulumaks (lisa 15)	-5 000	0	0	0	0	-5 000
Puhaskasum	15 628	-639	761	1 367	0	17 118
Vara kokku	718 182	63 082	4 726	123 653	0	909 643
Kohustused kokku	345 103	29 255	3 074	186 022	0	563 454
Lisandumised materiaalsesse põhivarasse (lisa 10)	16 519	6 154	0	6 137	0	28 809
Lisandumised immateriaalsesse põhivarasse (lisa 11)	2 480	440	79	378	0	3 376

Müügitulu klientide asukoha järgi, 2018

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>Reguleeritud elektri võrguteenus</i>	<i>Reguleeritud gaasi võrguteenus</i>	<i>Bilansiteenus</i>	<i>Muud</i>	<i>Kokku</i>
Eesti	86 266	9 590	18 860	3 416	118 132
Norra	3	0	0	0	3
Läti	25	0	3 812	0	3 837
Soome	454	0	2 209	2 969	5 632
Leedu	0	0	10 512	3	10 515
Venemaa	0	583	0	0	583
Muud	4 265	0	0	0	4 265
Müügitulu kokku	91 013	10 173	35 393	6 388	142 967

Müügitulu klientide asukoha järgi, 2017

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>Reguleeritud elektri võrguteenus</i>	<i>Reguleeritud gaasi võrguteenus</i>	<i>Bilansiteenus</i>	<i>Muud</i>	<i>Kokku</i>
Eesti	87 879	8 320	13 442	3 261	112 903
Norra	0	0	0	0	0
Läti	0	0	2 660	15	2 675
Soome	0	0	1 292	2 033	3 325
Leedu	0	0	9 832	332	10 164
Venemaa	0	419	0	41	460
Muud	822	0	0	0	822
Müügitulu kokku	88 701	8 739	27 226	5 682	130 349

Lisa 7

HOIUSED JA DEPOSIIDID PANKADES

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2018	31.12.2017
Raha ja raha ekvivalendid	62 716	81 997
Lühiajalised deposiidid*	0	40 000

* Seisuga 31.12.2017 kolm lepingut summas 30 000 tuhat eurot oli sõlmitud Nordea Bank AB Eesti filiaaliga. Lepingute tähtaeg oli 19.01.2018 ja intressimäär 0,19%. Üks leping summas 10 000 tuhat eurot oli sõlmitud Swedbank'iga. Lepingu tähtaeg oli 20.01.2018. a ja intressimäär 0,1%. Kõik lepingud olid eurodes.

Hoiused ja deposiidid pankades:

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2018	31.12.2017
Hoiused ja deposiidid pankades:		
mis omavad Moody 'se krediitreitingut Aa2*	42 015	0
mis omavad Moody 'se krediitreitingut Aa3*	0	119 522
mis omavad Moody 'se krediitreitingut A3	20 701	0
mis omavad Moody 'se krediitreitingut A1	0	2 475
Kokku hoiused ja deposiidid pankades	62 716	121 997

* Kaks krediitreitinguta pank, milles Elering raha hoidis, on Moody'se krediitreitinguga Aa2 (2017.aastal Aa3) rahvusvaheliste pankade Eestis registreeritud tütarfirmad.

Lisa 8

NÕUDED OSTJATE VASTU JA MUUD NÕUDED

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2018	31.12.2017
Nõuded ostjate vastu		
Ostjatelt laekumata arved	27 521	27 511
▪ sh nõuded PTR tehingute eest	400	327
Muud nõuded	4 237	9
▪ sh kogutud ettemaksud elektrienergia tootjatele (lisa 2,13)	2 992	0
▪ sh potentsiaalsed nõuded ITC maksjate vastu	1 244	0
▪ sh intressinõuded	1	9
Finantsvarad kokku finantsseisundi aruande saldol „nõuded ostjate vastu ja muud nõuded“	31 758	27 521
Maksunõuded	3 395	4
▪ sh tagastatav käibemaks	2 118	0
Ettemaksud	120	190
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded kokku	35 273	27 715

Ostjate vastu esitatud nõuete krediitkvaliteedi analüüs:

tuhandetes eurodes

31.12.2018

31.12.2017

Ostjate laekumata arved, mille tähtaeg ei ole veel saabunud

• Jaotusvõrguettevõtjad	21 284	21 093
• Muud kliendid	6 051	5 880
Ostjate laekumata arved kokku, mille tähtaeg ei ole veel saabunud	27 335	26 973

Ostjate laekumata arved, mille laekumistähtaeg on möödas, kuid mis ei ole ebatõenäoliselt laekuvad

• laekumistähtajast on möödas 1 kuni 90 päeva	186	538
Ostjate laekumata arved kokku, mille laekumistähtaeg on möödas, kuid mis ei ole ebatõenäoliselt laekuvad	186	538

Ostjate laekumata arved kokku, mille laekumistähtaeg on möödas

186   **538**

Nõuded ostjate vastu kokku

27 521   **27 511**

Nii aruandeaastal kui ka 2017. aastal ei teinud Elering nõuete allahindlusi. Andmed seotud osapooltele esitatud nõuete kohta on avalikustatud lisas 23.

Lisa 9

VARUD

tuhandetes eurodes

31.12.2018

31.12.2017

Diislikütus	2 551	2 610
Mahuvarugaas	284	123
Bilansigaas	369	261
Muu materjal ladudes	732	733
Varud kokku	3 936	3 727

Elering hoiab avariireservelektrijaamade jaoks reservkütuse varu, gaasi võrguteenuste osutamise jaoks mahuvarugaasi varu, gaasi bilansiteenuse jaoks bilansigaasi varu ja muid gaasi seadmete ja gaasi torustiku remondiks kasutatavaid materjale.

Lisa 10

MATERIAALNE PÕHIVARA

tuhandetes eurodes

	Maa	Ehitised	Rajatised	Masinad ja seadmed	Muu	Lõpetamata ehitus	Kokku
Materiaalne põhivara 1.01.2017							
Soetusmaksumus 1.01.2017	6 071	41 570	502 098	491 453	182	0	1 041 375
Akumuleeritud kulum	0	-7 578	-153 305	-145 944	-95	0	-306 922
Jääkmaksumus 1.01.2017	6 071	33 992	348 793	345 510	88	0	734 453
Lõpetamata ehitus	0	0	0	0	0	17 153	17 153
Ettemaksud	15	0	0	0	0	0	15
Materiaalne põhivara kokku 01.01.2017	6 086	33 992	348 793	345 510	88	17 153	751 621
Liikumised 1.01.2017-31.12.2017							
Lisandumised	114	0	0	0	0	28 340	28 454
Ümberliigitatud lõpetamata ehitusest	0	7 108	3 756	18 017	25	-28 907	0
Kapitaliseeritud laenukulutused (lisa 21)	0	0	0	0	0	371	371
Müük ja mahakandmine jääkväärtuses	-49	0	-4	-165	0	0	-218
Põhivararuppidevaheline ümbertõstmise jääkväärtuses	-15	0	0	0	0	0	-15
Arvestatud kulum	0	-1 200	-13 462	-19 023	-26	0	-33 711
Liikumised kokku 1.01.2017-31.12.2017	51	5 908	-9 710	-1 171	-1	-196	-5 119
Materiaalne põhivara 31.12.2017							
Soetusmaksumus 31.12.2017	6 137	48 575	505 418	506 999	202	0	1 067 330
Akumuleeritud kulum	0	-8 674	-166 335	-162 659	-115	0	-337 784
Jääkmaksumus 31.12.2017	6 137	39 900	339 083	344 339	87	0	729 546
Lõpetamata ehitus	0	0	0	0	0	16 957	16 957
Materiaalne põhivara kokku 31.12.2017	6 137	39 900	339 083	344 339	87	16 957	746 503
Liikumised 1.01.2018-31.12.2018							
Lisandumised	23	0	0	0	0	82 628	82 651
Ümberliigitatud lõpetamata ehitusest	0	1 002	5 782	9 227	313	-16 325	0
Kapitaliseeritud laenukulutused (lisa 21)	0	0	0	0	0	222	222
Müük ja mahakandmine jääkväärtuses	-22	-5	-18	0	0	-21	-66
Ettemaksud	0	0	20 729	14 991	0	0	35 720
Arvestatud kulum	0	-1 346	-13 352	-18 699	-100	0	-33 497
Liikumised kokku 1.01.2018-31.12.2018	1	-349	13 141	5 519	213	66 504	85 030
Materiaalne põhivara 31.12.2018							
Soetusmaksumus 31.12.2018	6 138	49 521	510 041	512 342	515	0	1 078 557
Akumuleeritud kulum	0	-9 969	-178 545	-177 474	-215	0	-366 204
Jääkmaksumus 31.12.2018	6 138	39 552	331 496	334 868	300	0	712 353
Lõpetamata ehitus	0	0	0	0	0	83 461	83 461
Ettemaksud	0	0	20 729	14 991	0	0	35 720
Materiaalne põhivara kokku 31.12.2018	6 138	39 552	352 224	349 858	300	83 461	831 533

Lõpetamata ehitus sisaldab peamiselt alajaamade, elektrienergia ülekandeliinide ja gaasitorustiku ehitusi. Lõpetamisel kantakse nende varade maksumus masinate ja seadmete, ehitiste ja rajatiste soetusmaksumuse hulka.

Lõpetamata ehituse lisandumised sisaldavad kapitaliseeritud laenukulutusi aruandeaastal summas 222 tuhat eurot (2017: 371 tuhat eurot). Kapitaliseerimismäär oli 1,6% (2017: 3,1%).

Informatsioon materiaalse vara kasutusrendi kohta on toodud lisas 22.

Lisa 11

IMMATERIAALNE PÕHIVARA

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>Omandatud tarkvara, litsentsid</i>	<i>Maa kasutusõigus</i>	<i>Kokku</i>
Immateriaalne põhivara 1.01.2017			
Soetusmaksumus 1.01.2017	5 828	1 612	7 440
Akumuleeritud amortisatsioon	-3 675	-135	-3 810
Jääkmaksumus 1.01.2017	2 153	1 477	3 630
Kasutusele võtmata immateriaalne põhivara	1 523	0	1 523
Immateriaalne põhivara kokku 1.01.2017	3 676	1 477	5 153
Liikumised 1.01.2017-31.12.2017:			
Lisandumised	2 962	415	3 377
Amortisatsioonikulu	-755	-20	-775
Liikumised kokku 1.01.2017-31.12.2017	2 207	395	2 602
Immateriaalne põhivara 31.12.2017			
Soetusmaksumus 31.12.2017	6 574	2 027	8 601
Akumuleeritud amortisatsioon	-3 905	-155	-4 060
Jääkmaksumus 31.12.2017	2 669	1 872	4 541
Kasutusele võtmata immateriaalne põhivara	3 214	0	3 214
Immateriaalne põhivara kokku 31.12.2017	5 883	1 872	7 755
Liikumised 1.01.2018-31.12.2018			
Lisandumised	4 207	2 209	6 416
Amortisatsioonikulu	-1 169	-32	-1 201
Liikumised kokku 1.01.2018-31.12.2018	3 038	2 177	5 215
Immateriaalne põhivara 31.12.2018			
Soetusmaksumus 31.12.2018	11 778	4 237	16 015
Akumuleeritud amortisatsioon	-5 064	-187	-5 251
Jääkmaksumus 31.12.2018	6 714	4 049	10 763
Kasutusele võtmata immateriaalne põhivara	2 207	0	2 207
Immateriaalne põhivara kokku 31.12.2018	8 921	4 049	12 970

Lisa 12

VÕLAKOHUSTUSED

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>31.12.2018</i>	<i>31.12.2017</i>
Lühiajalised võlakohustused		
Pikaajalise pangalaenu lühiajaline osa	10 558	8 138
Emiteeritud võlakirjad	0	224 686
Lühiajalised laenukohustused kokku	10 558	232 824
Pikaajalised võlakohustused		
Pikaajaline pangalaen	118 901	129 439
Emiteeritud võlakirjad	224 259	0
Pikaajalised võlakohustused kokku	343 160	129 439
Kontserni laenukohustuste alusvaluutatud on järgmised:		
Võlakohustused eurodes	353 718	362 263
Võlakohustused kokku (Lisa 5)	353 718	362 263

Võlakohustuste liikumine

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>Pikaajalise pangalaenu lühiajaline osa</i>	<i>Emiteeritud võlakirjade lühiajaline osa</i>	<i>Pikaajaline pangalaen</i>	<i>Emiteeritud võlakirjad</i>	<i>Kokku</i>
Saldo seisuga 01.01.2017	5 704	0	137 570	224 115	367 389
Võlakohustuste tagasimakse	-5 719	0	0	0	-5 719
Ümberklassifitseerimine	8 153	224 686	-8 153	-224 686	0
Mitterahalised liikumised	0	0	22	571	593
Saldo seisuga 31.12.2017	8 138	224 686	129 439	0	362 263
Võlakohustuste tagasimakse	-8 138	-225 000	0	0	-233 138
Emiteeritud võlakirjad	0	0	0	224 159	224 159
Ümberklassifitseerimine	10 558	314	-10 558	-314	0
Mitterahalised liikumised	0	0	20	414	434
Saldo seisuga 31.12.2018	10 558	0	118 901	224 259	353 718

Laenukapitali keskmine efektiivne intress oli 2018. aastal 2,0% (2017: 3,1%).

Elering on finantseerimiseks kasutanud järgmiseid vahendeid:

- **Pangalaenu Euroopa Investeerimispankalt**

Eleringil on kaks amortiseeruvat laenu jääkväärtuses 99 778 tuhat eurot. Tagastamise tähtajad on 2031 ja 2033, intress on ujuv, mis koosneb 6 kuu Euriborist, millele on lisatud marginaal. Aruandval aastal tagasimaksete summad moodustasid 4 790 tuhat eurot (2017. aastal 2 370 tuhat eurot).

- **Pangalaenu Põhjamaade Investeerimispankalt**

Eleringil on kaks amortiseeruvat laenu jääkväärtuses 29 681 tuhat eurot tagasimaksmise tähtaegadega aastatel 2025-2032. Intress on ujuv, mis koosneb 6 kuu Euriborist, millele on lisatud marginaal. Aruandval aastal tagasimaksete summad moodustasid 3 348 tuhat eurot (2017. aastal 3 349 tuhat eurot).

- **Eurovõlakirjad**

Elering emiteeris aastal 2011 Eurovõlakirju nominaalväärtuses 225 miljonit eurot tähtajaga 2018 ning noteeris need Londoni börsil. Võlakirjade kupong oli fikseeritud 4,625% ning intressimaksed toimusid üks kord aastas. Nimetatud võlakirjad lunastati 12.07.2018.

03.05.2018 emiteeris Elering uued Eurovõlakirjad nominaalväärtuses 225 miljonit eurot, millega refinantseeriti eelmised Eurovõlakirjad. Uute võlakirjade kupong on 0,875%, lunastamistähtaeg on 03.05.2023 ja intressimaksed toimuvad üks kord aastas.

- **Laenu Eurovõlakirjade refinantseerimise riski vähendamiseks**

Elering sõlmis detsembris 2017 kaks laenulepingut Eestis tegutsevate kommertspankadega kogusummas 200 000 tuhat eurot. Laenu eesmärgiks oli vähendada Eurovõlakirjade refinantseerimise riski. Kuna Eurovõlakirjade väljaandmine toimus õigeaegselt, siis nimetatud laenulepingud lõpetati mais 2018.

Eleringi poolt sõlmitud laenulepingutes on kehtestatud piirmäärad Eleringi finantsnäitajatele (omakapitali suhe kogu varadesse ja netovõlg/EBITDA). Piirmäärasid ei ole ületatud.

Lisa 13

VÕLAD TARNIJATELE JA MUUD VÕLAD

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>31.12.2018</i>	<i>31.12.2017</i>
Võlad tarnijatele	15 145	15 924
Võlad ostetud materiaalse ja immateriaalse põhivara eest	7 737	2 448
Kogutud ettemaksed elektrienergia tootjatele	0	7 440
Saadud ettemaks biogaasi tootjatele	1 531	1 232
Muud võlad	402	316
Finantskohustused kokku finantsseisundi aruande saldol „Võlad tarnijatele ja muud võlad“ ilma kogunenud intressideta	24 815	27 360
Korrigeeritud soetusmaksumuses võlakohustuste kogunenud intressid (lisa 12)	1 338	5 017
Finantskohustused kokku finantsseisundi aruande saldol „Võlad tarnijatele ja muud võlad“	26 152	32 378

Maksuvõlad:

Käibemaks	0	1 359
Sotsiaalkindlustusmaks	362	326
Üksikisiku tulumaks	239	169
Töötuskindlustusmaks	24	20
Kohustusliku kogumispensioni sissemaksed	17	16
Ettevõtte ja erisoodustuste tulumaks	4	9
Aktsiisimaks	200	199
Saastemaks	1	1
Maksuvõlad kokku	847	2 098

Viitvõlad - töötajate hüvitised:

Palk	429	364
Preemia	750	450
Puhkusetasu	171	139
Sotsiaalkindlustuse ja töötuskindlustuse maks	311	199
Koondamistasud	0	0
Viitvõlad - töötajate hüvitised kokku	1 661	1 152

Muud võlad	345	372
Võlad tarnijatele ja muud võlad kokku	29 005	36 000

Andmed seotud osapooltele võlgade kohta on avalikustatud lisas 23.

Lisa 14**TULEVASTE PERIOODIDE TULUD****Liitumis- ja muud teenustasud**

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>2018</i>	<i>2017</i>
Tulevaste perioodide tulud liitumis- ja muudelt teenustasudelt perioodi algul	30 286	28 707
Saadud liitumis- ja muud teenustasud	3 633	2 948
Tuludena kajastatud liitumis- ja muud teenustasud (lisa 16)	-1 494	-1 369
Tulevaste perioodide tulud liitumis- ja muudelt teenustasudelt perioodi lõpul	32 425	30 286

Sihtfinantseerimine

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>2018</i>	<i>2017</i>
Sihtfinantseerimise edasilükkunud tulu perioodi algul	66 936	68 110
Saadud sihtfinantseerimine	7 769	17
Kasutatud sihtfinantseerimine tegevuskuludeks (lisa 17)	-237	-17
Sihtfinantseerimise amortiseerimine (lisa 17)	-1 193	-1 174
Sihtfinantseerimise edasilükkunud tulu perioodi lõpul	73 275	66 936

Ülekoormustulu

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>2018</i>	<i>2017</i>
Ülekoormustulu perioodi algul	67 969	62 479
Saadud perioodi jooksul	7 411	5 668
Arvestatud tuludesse (lisa 17)	-255	-178
Ülekoormustulu perioodi lõpul	75 125	67 969
Tulevaste perioodide tulud kokku	180 825	165 191

Lisa 15

OMAKAPITAL

Eleringi aktsiakapital koosneb 229 890 aktsiast nimiväärtusega 1 000 eurot (31.12.2017: 189 890 aktsiat nimiväärtusega 1 000 eurot). Aktsiate eest on täielikult makstud.

Aruandval aastal suurendati ainusosniku otsusega aktsiakapitali 40,0 miljoni euro võrra ning tasuti selle eest rahas. Sissemakse registreeriti 06.04.2018. 2017. aastal ei ole ainusosnik teinud otsuse aktsiakapitali suurendamise kohta.

Aastal 2018 maksti dividende summas 20,0 miljonit eurot, dividendid aktsia kohta olid 87 eurot (aastal 2017 20,0 miljonit eurot, dividendid aktsia kohta olid 105 eurot).

Dividendide maksmisega kaasnes tulumaksukulu summas 5,0 miljonit eurot (2017. aastal 5,0 miljonit eurot).

Seisuga 31.12.2018 moodustas Eleringi kohustuslik reservkapital 13 754 tuhat eurot (31.12.2017: 12 898 tuhat eurot). Seisuga 31.12.2018 on Eleringil kohustus kanda täiendavalt kohustuslikku reservkapitali 932 tuhat eurot (31.12.2017: 856 tuhat eurot). 2018. aastal kandis Elering täiendavalt kohustuslikku reservkapitali 856 tuhat eurot (2017. aastal 936 tuhat eurot).

Seisuga 31.12.2018 oli Eleringi jaotamiseks kõlbulik jaotamata kasum 141 182 tuhat eurot (31.12.2017: 143 402 tuhat eurot). Dividendidena jaotatavale puhaskasumile kohaldatakse tulumaksumäära 20/80 (2017: 20/80). Alates 2019. aastast on võimalik dividendide väljamaksetele rakendada maksumäära 14/86. Seda soodsamat maksumäära saab kasutada dividendimaksele, mis ulatub kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamakseni, mis on maksustatud 20/80 maksumääraga. Kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendimakse arvestamisel on 2018.a. esimene arvesse võetav aasta Seisuga 31.12.2018 on võimalik jaotada 107 436 tuhat eurot netodividendidena (31.12.2017: 114 037 tuhat eurot) ja vastav tulumaks oleks 32 814 tuhat eurot (31.12.2017: 28 509 tuhat eurot), võttes arvesse kohustust kanda osa jaotamata kasumist kohustuslikku reservkapitali. Soodsama määraga arvutatav tulumaksu summa on 1 085 tuhat eurot.

Lisa 16

MÜÜGITULU

Müügitulu analüüs tegevusvaldkondade lõikes

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>2018</i>	<i>2017</i>
Bilansi- ja reguleerimisteenuste müük		
Bilansienergia	25 608	19 771
Bilansigaas	5 086	5 991
Reguleerimisteenused	4 646	1 465
Bilansi- ja reguleerimisteenuste müük kokku	35 340	27 226
Elektrivõrgu ja gaasivõrgu teenuste müük		
Elektrivõrgu teenuste müük	86 251	87 879
Gaasivõrgu teenuste müük	10 240	8 320
Müügitulu liitumistasudest (lisa 14)	1 494	1 369
Muud elektrivõrguteenused	4 747	1 282
Elektrivõrgu ja gaasivõrgu teenuste müük kokku	102 732	98 851
Muude kaupade ja teenuste müük		
Ülekandeseadmete rent (lisa 22)	916	916
Vanametalli müük	0	25
Muude teenuste müük	3 943	3 278
Muude kaupade müük	36	52
Muude kaupade ja teenuste müük kokku	4 895	4 272
Müügitulu kokku	142 967	130 349

Lisa 17

MUUD ÄRITULUD

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>2018</i>	<i>2017</i>
Põhivara soetamiseks saadud sihtfinantseerimine (lisa 14)	1 193	1 174
Ülekoormustulu amortisatsioon (lisa 14)	255	178
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks (lisa 14)	237	17
Dividendid pikaajalistelt finantsinvesteeringutelt	68	118
Saadud viivised, trahvid ja hüvitised	67	18
Kasum materiaalse põhivara müügist	59	57
Muud äritulud	0	25
Muud äritulud kokku	1 879	1 586

Lisa 18

KAUBAD, TOORE, MATERJAL JA TEENUSED

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>2018</i>	<i>2017</i>
Ostetud elektrienergia ja gaas bilansiteenuse osutamiseks		
Ostetud bilansienergia	24 209	17 972
Ostetud võimsuse reguleerimise teenus	4 986	1 929
Ostetud bilansigaas	4 421	5 413
Avarii elektriijaama kulud elektribilansi tagamiseks	498	249
Bilansiteenuse osutamiseks ostetud elektrienergia kokku	34 114	25 563
Süsteemiteenused		
Avarielektriijaama püsikulud	848	1 088
Reaktiivenergia	397	459
Süsteemiteenuste kulud kokku	1 245	1 547
Elektrivõrgu ja gaasivõrgu kaod		
Elektrivõrgu kaod	18 715	11 614
Gaasivõrgu kaod	266	314
Elektrivõrgu ja gaasivõrgu kaod kokku	18 981	11 927
Hooldus- ja remonditööd		
Põhitegevuse rajatistele ja seadmetele	7 374	6 835
Tootmishoonetele ja -territooriumitele	868	680
Muud kulud	309	345
Demontaažitööd ja jäätmete käitlemine	230	295
Hooldus- ja remonditööd kokku	8 781	8 155
Muud kulud		
Muud kulud	1 695	2 298
Operatiivkäidu- ja dispetšerjuhtimiskulud	366	414
Muud kulud kokku	2 061	2 713
Kaubad, toore, materjal ja teenused kokku	65 182	49 905

Lisa 19

MITMESUGUSED TEGEVUSKULUD

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>2018</i>	<i>2017</i>
Uurimistööde ja konsultatsioonide kulud	1 255	1 172
Telekommunikatsioonikulud	1 010	1 044
Koolitus- ja muud tegevuskulud	836	844

Infotehnoloogia kulud	722	801
Teadus- ja arendustegevuse kulud (R&D)	499	1 289
Bürookulud	420	651
Valve-, kindlustus- ja töökaitsealased kulud	255	239
Transpordi- ja töövahendite kulud	163	158
Muud tegevuskulud	143	175
Mitmesugused tegevuskulud kokku	5 303	6 374

Lisa 20

TÖÖJÕUKULUD

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>2018</i>	<i>2017</i>
Põhitasud, lisatasud, preemiad, puhkusetasud	6 293	5 792
Töölepingu lõpetamise hüvitised	12	21
Muud tasud	184	193
Töövõtjatele arvestatud kokku	6 489	6 007
Sotsiaalmaks	2 155	1 999
Töötuskindlustusmaks	47	43
Tööjõukulud kokku	8 691	8 049
sh hüvitised juhatuse ja nõukogu liikmetele		
Põhitasud, lisatasud, preemiad, puhkusetasud	420	378
Sotsiaalmaks	150	136
Erisoodustused	28	28
Erisoodustuste tulumaks	7	7
Hüvitised juhatuse ja nõukogu liikmetele kokku	605	549
Töötajate keskmine arv	221	222
Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:		
Töölepingu alusel töötavad isikud	216	219
Võlaõigusliku lepingu alusel teenust osutavad isikud	5	3
Juhtimis- või kontrollorgani liikmed	8	8
Töötajate keskmine töötasu kuus	2 351	2 174

Kolme juhatuse liikmele makstakse teenistuslepingu ennetähtaegse lõpetamise eest hüvitist, mis võrdub kolme kuu teenistustasuga.

Lisa 21

FINANTSTULUD JA -KULUD

<i>tuhandetes eurodes</i>	2018	2017
Finantstulud		
Intressitulu	67	71
Kokku finantstulud	67	71
Finantskulud		
Intressikulu	-7 600	-11 439
Kahjum valuuta kursi muutustest	-2	-4
Muud finantskulud	-2	-2
Kokku finantskulud	-7 604	-11 445
Miinus: Kapitaliseeritud finantskulud (lisa 10)	222	371
Koondkasumiaruandes kajastatud finantskulud kokku	-7 382	-11 074
Neto finantstulud (-kulud)	-7 315	-11 003

Lisa 22

KASUTUSRENT

Elering kui rendileandja

Kasutusrendi tulud

<i>tuhandetes eurodes</i>	2018	2017
Ehitised	86	96
Rajatised	916	916
Kasutusrendi tulu kokku	1 002	1 012

Rajatised

Eleringil on kasutusrendileping, mille kohaselt renditakse välja liinimastidele kinnitatud kiudoptilise kaabli vabu kiude. See kaabel toimib ka liinide piksekaitsetrossina ja Elering kasutab kiude oma tehniliseks sideks. Vabad kiud on antud rendile Tele2 Eesti AS-le. Rendileping sisaldab piirangut, mille kohaselt ei tohi Elering anda oma ülekandeseadmeid kasutuseks teistele telekommunikatsioonivaldkonnas tegutsevatele ettevõtetele. Leping kehtib kuni 31.3.2025. Iga-aastane rendimaksete suurus sõltub aasta jooksul väljarenditud kiudude hulgast.

Andmed varade (rajatiste) kohta, mis on antud rendile kasutusrendi tingimustel

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2018	31.12.2017
Soetusmaksumus	6 334	6 240
Akumuleeritud kulum perioodi lõpus	-4 900	-4 732
Jääkmaksumus	1 435	1 508

Arvestatud kulum

<i>tuhandetes eurodes</i>	2 018	2 017
Arvestatud kulum	159	171

Hinnanguline järgmiste perioodide renditulu kasutusrendi lepingutest

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2018	31.12.2017
sh kuni 1 aasta	916	916
1-5 aastat	3 664	3 664
üle 5 aasta	1 145	2 061
Järgmiste perioodide rendimaksud kokku	5 725	6 641

Elering kui rentnik

Kasutusrendi kulud

<i>tuhandetes eurodes</i>	2018	2017
Bürooruumid	92	449
Transpordiseadmed	104	100
Muud masinad ja seadmed	77	101
Kasutusrendikulud kokku	273	650

Kõik rendilepingud, milles Elering on rentnik, on katkestatavad lühikese etteteatamistähtajaga.

Lisa 23

SALDOD JA TEHINGUD SEOTUD OSAPOOLTEGA

Üldjuhul loetakse seotud osapoolteks osapooli, kui nad on ühise kontrolli all või kui ühel osapoolel on võime kontrollida teist osapoolt või tal on oluline mõju või ühine kontroll teise osapoolle üle finantsiliste ja tegevusalaste otsuste tegemisel. Iga võimaliku seotud osapoolte suhet käsitledes pööratakse tähelepanu suhte sisule, mitte üksnes juriidilisele vormile.

Majandusaasta aruande koostamisel olid seotud osapoolteks:

- I Riik ja riigi kontrolli või olulise mõju all olevad ettevõtted;
- II Eleringi juhatuse ja nõukogu;
- III Eespool loetletud isikute lähedased pereliikmed ja nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju all olevad ettevõtted.

Tasumata saldod seotud osapooltega olid järgmised:

tuhandetes eurodes 31.12.2018 31.12.2017

Nõuded ostjate vastu

Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad ettevõtted	20 437	20 832
Nõuded ostjate vastu kokku	20 437	20 832
• sh võrguettevõtjad	18 153	18 529

Võlad tarnijatele ja muud võlad

Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad ettevõtted	3 689	2 899
Võlad tarnijatele ja muud võlad kokku	3 689	2 899

Tulud ja kulud seotud osapooltega tehingutest:

tuhandetes eurodes *Seotud osapool* 2018 2017

Tulu kaupade müügist	Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad ettevõtted	8 522	7 014
Tulu teenuste müügist	Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad ettevõtted	83 886	83 742
Tulu kaupade ja teenuste müügist kokku		92 408	90 756
Kaupade ost	Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad ettevõtted	3 600	4 175
Teenuste ost	Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad ettevõtted	4 985	3 373
Kaupade ja teenuste ost		8 585	7 548
Investeeringud põhivarasse	Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad ettevõtted	3 120	349

- Tulu kaupade müügist on saadud bilansienergia ja bilansigaasi müügist.
- Tulu teenuste müügist on saadud peamiselt nii elektri kui ka gaasivõrguteenuste müügist.
- Kulu kaupade ostust tuleneb bilansienergia ja gaasi ostust.
- Teenuste ost sisaldab peamiselt reguleerimisteenuseid, operatiivkäidu- ja dispetšerjuhtimise teenuseid ning hooldus ja -remonditeenuseid.

Tehingud äriühingutega, milles nõukogu ja juhatuse liikmed või nende lähedased omavad olulist mõjuvõimu:

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>2018</i>	<i>2017</i>
Teenuste ost	0	84

Tegevjuhtkonnale ja juhatuse liikmetele arvestatud kompensatsioonid on avalikustatud lisas 20.

Seotud osapoolte vastu olevate nõuete osas ei ole 2018. aastal nii nagu ka 2017. aastal moodustatud allahindluseid.

Lisa 24

TINGIMUSLIKUD KOHUSTUSED JA SIDUVAD TULEVIKUKOHUSTUSED

Tehnorajatiste talumishüvitised

Vastavalt seadusele peavad infrastruktuuri omanikud tasuma maaomanikele talumistasusid viimaste maa peal oleva infrastruktuuri talumise eest. Aastal 2018 seadus muutus, mille tulemusena tõusid talumistasude määrad mitmekordselt alates 1.01.2019. Kuna maaomanikel on aega talumistaotluste esitamiseks kuni 30.06.2019, siis pole aastaaruande koostamise ajal veel täpselt teada, millise summa ulatuses taotlusi esitatakse. Regulatsiooni kohaselt lülitatakse nimetatud kulud võrgutasudesse, kuid hüvitiste väljamaksmise ning võrgutasude kaudu kompenseerimise vahele võib jääda teatav aeg, mil väljamakseid tuleb finantseerida muudest allikatest.

Siduvad tulevikukohustused investeringuteks

Võrguettevõtjal on kohustus arendada võrku viisil, mis tagab oma teeninduspiirkonnas võimaluse järjepidevalt osutada ettenähtud tingimuste kohast võrguteenust. Seisuga 31.12.2018 oli Eleringil materiaalse põhivara suhtes lepingujärgsed siduvad tulevikukohustused kapitalikulutusteks summas 167 200 tuhat eurot (31.12.2017: 81 701 tuhat eurot).

Maksualased kohustused

Maksuhalduril on õigus kontrollida Eleringi maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intress ja trahvid. Eleringi juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata Eleringile olulise täiendava maksusumma.

Lisa 25

BILANSIPÄEVAJÄRGSED SÜNDMUSED

2019. aasta jaanuaris sai Elering tulu leppetrahvist summas 10 888 tuhat eurot seoses koostööpartneripoolse lepingu rikkumisega. Leppetrahv määrati ICC rahvusvahelises vahekohtus.

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

Elering AS-i aktsionärile

Aruanne raamatupidamise aastaaruande auditi kohta

Meie arvamus

Meie arvates kajastab raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt Elering AS-i (Ettevõtte) finantsseisundit seisuga 31. detsember 2018 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Meie auditi arvamus on kooskõlas auditikomiteele esitatud täiendava aruandega.

Mida me auditeerisime

Ettevõtte raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2018;
- koondkasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat infot.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Sõltumatus

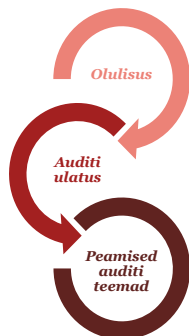
Oleme Ettevõttest sõltumatud kooskõlas Rahvusvaheliste Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (IESBA koodeks) ja Eesti Vabariigi audiitortevõtte seaduses sätestatud eetikanõuetega. Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile ja Eesti Vabariigi audiitortevõtte seaduse eetikanõuetele.

Oma parima teadmise ja veendumuse kohaselt kinnitame, et meie poolt Ettevõttele osutatud auditivälised teenused on olnud kooskõlas Eesti Vabariigis kehtivate seaduste ja regulatsioonidega ning et me ei ole osutanud auditiväliseid teenuseid, mis on keelatud Eesti Vabariigi audiitortevõtte seaduse § 59¹ poolt.

Meie poolt 2018. aasta jooksul Ettevõttele osutatud auditivälised teenused on avalikustatud tegevusaruandes.

Ülevaade meie auditist

Kokkuvõte

Olulisus

Auditi olulisus on 1,6 miljonit eurot, mis on määratud kui ligikaudu 2,5% enne intresse, tulumaksu ja kulumit (EBITDA).

Auditi ulatus

Ettevõtte auditi meeskond on teostanud Ettevõttele täismahus auditi.

Peamised auditi teemad

- Juhtkonna hinnangud materiaalse põhivara objektide kapitaliseerimise ja nende kasulike eluigade määramise kohta
- Ülekoormustulude raamatupidamislik kajastamine.

Oma auditi kujundamisel määrasime me olulisuse ja hindasime olulise väärkajastamise riske raamatupidamise aastaaruandes. Erilist tähelepanu pöörasime valdkondadele, kus juhatuse on kasutanud subjektiivseid hinnanguid, näiteks oluliste raamatupidamislike hinnangute puhul, mis tuginesid eeldustele ja tulevikusündmustele, mis on oma olemuselt ebakindlad. Nagu kõikides oma auditites, tegelesime riskiga, et juhtkond eirab sisekontrollisüsteemi, hinnates muu hulgas seda, kas on asjaolusid, mis viitavad pettusest tuleneda võivale olulise väärkajastamise riskile.

Olulisus

Meie auditi ulatust mõjutas meie poolt määratud olulisus. Auditi eesmärgiks on omandada põhjendatud kindlustunne selle kohta, et raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast. Neid loetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Tuginedes oma professionaalsele hinnangule määrasime olulisusele, sealhulgas raamatupidamise aastaaruande kui terviku olulisusele, teatud numbrilised piirmäärad, mis on toodud alljärgnevas tabelis. Need numbrilised piirmäärad koos kvalitatiivsete kaalutlustega aitasid meil määrata meie auditi ulatust ja meie auditiprotseduuride olemust, ajastust ja mahtu ning hinnata väärkajastamiste mõju raamatupidamise aastaaruandele kui tervikule nii eraldiseisvalt kui summeerituna.

Auditi olulisus	1,6 miljonit eurot
Kuidas me selle määrasime	Ligikaudu 2,5% kasumist enne intresse, tulumaksu ja kulumit (EBITDA), mis on avalikustatud aastaaruande lisas 6.
Rakendatud olulisuse kriteeriumi põhjendus	Olulisuse arvestuse aluseks oleme valinud EBITDA, kuna nagu kirjeldatud aastaaruande lisas 6, on see üheks olulisemaks mõõdikuks Ettevõtte tulemuslikkuse hindamisel Ettevõtte juhtkonna poolt.

Peamised auditi teemad

Peamised auditi teemad on valdkonnad, mis olid meie professionaalse hinnangu kohaselt käesoleva perioodi raamatupidamise aastaaruande auditis kõige olulisemad. Neid valdkondi käsitleti raamatupidamise aastaaruande kui terviku auditeerimise ja sellele arvamuse avaldamise kontekstis ning me ei avalda nende valdkondade kohta eraldi arvamust.

Peamised auditi teemad

Juhtkonna hinnangud materiaalse põhivara objektide kapitaliseerimise ja nende kasulike eluigade määramise kohta (täiendav info aastaaruande lisas 2 „Ülevaade olulistest arvestuspõhimõtetest“, lisas 3 „Arvestuspõhimõtete kasutamisel rakendatud olulised raamatupidamislikud hinnangud ja eeldused“ ja lisas 10 „Materiaalne põhivara“).

2018. aastal kajastas Ettevõtte bilansis materiaalse põhivara soetusi summas 118,6 miljonit eurot, mis on peamiselt seotud elektri ja maagaasi ülekandevõrgu ehitamisega.

Kulutused kapitaliseeritakse, kui nende tulemusena luuakse uusi või täiustatakse olemasolevaid varasid, ja kajastatakse kuludes, kui need on seotud varade remontimise või hooldamisega. Kulutuste kajastamine vara või kuluna on hinnanguline.

Materiaalse põhivara objektide kasulikud eluead tuginevad juhtkonna hinnangutel vara või vara oluliste komponentide äritegevuses kasutamise perioodi kohta. Hinnangud põhinevad ajaloolisel kogemusel ja turu praktilisel ning võtavad arvesse varade füüsilist seisundit.

Kuigi materiaalse põhivara kapitaliseerimine ei ole meie auditi jaoks kõrge riskiga valdkond, nõuab selle auditeerimine tehingute suure mahu tõttu märkimisväärse osa auditi ajast ja ressursidest, mistõttu on see auditi üheks peamiseks teemaks.

Ülekoormustulude raamatupidamislik kajastamine (täiendav info aastaaruande lisas 2 „Ülevaade olulistest arvestuspõhimõtetest“, lisas 3 „Arvestuspõhimõtete kasutamisel rakendatud olulised raamatupidamislikud hinnangud ja eeldused“ ja lisas 14 „Tulevaste perioodide tulud“).

2018. aastal sai Ettevõtte ülekoormustasusid summas 7,4 miljonit eurot ning bilansis seisuga

Kuidas me tegelesime peamiste auditi teemadega oma auditis

Hindasime, kas Ettevõtte arvestuspõhimõtted materiaalse põhivara investeeringute kapitaliseerimise kohta on kooskõlas IFRSiga.

Võttes aluseks aasta jooksul materiaalse põhivara soetusmaksumusse kapitaliseeritud kulutuste nimekirja, testisime valimi alusel nende kulutuste vara või kuluna kajastamise korrektsust, viies need kokku vastavate lepingute ja arvetega.

Analüüsisime, kas juhtkonna poolt määratud materiaalse põhivara objektide kasulikud eluead on kooskõlas Ettevõtte ajaloolise kogemuse ja turu praktikaga.

Kontrollisime Ettevõtte ehitatud materiaalse põhivara objektide õigeaegset amortiseerimise alustamist, võrreldes objektide lõpetamata ehitusest materiaalse põhivara gruppi ümberklassifitseerimise kuupäevadega tööd üleandmise- ja vastuvõtmisaktide kuupäevadega.

Me ei tuvastanud oma töö tulemusena olulisi puudujääke.

Hindasime, kas Ettevõtte arvestuspõhimõtted ülekoormustulude kajastamise kohta on kooskõlas IFRSiga.

Analüüsisime juhtkonna poolt teostatud hinnanguid, kas ja millal on Ettevõttel kavatsus ülekoormustasusid kasutada uute ülekandevõimsuste ehitamiseks. Viisime saadud info kokku juhatuse ja nõukogu koosolekute protokollides kirja pandud

---

31. detsember 2018 tulevaste perioodide tuluna kajastatud ülekoormustasude saldo oli kokku 75,1 miljonit eurot.

Saadud ülekoormustasude kajastamine sõltub nende kasutuseesmärgist. Ülekoormustasud, mida kasutatakse uute ülekandevõimsuste ehitamiseks, kajastatakse sarnaselt sihtfinantseerimisele kuni ehituse valmimiseni bilansis kohustuste all tulevaste perioodide tuluna. Ülekoormustasud, mida kasutatakse tariifide vähendamiseks, kajastatakse ülekoormuse tekkimise perioodil tuluna.

Ülekoormustasude raamatupidamislik kajastamine nõuab hinnangute tegemist. Nende olulisuse ja hindamisega kaasneva ebakindluse tõttu on see üheks auditi peamiseks teemaks.

otsustega tulevikus tehtavate investeeringute kohta ning investeeringute eelarvega.

Testisime bilansis tulevaste perioodide tuludes kajastatud ülekoormustulusid tasu saamist tõendavate arvete ja panga ülekannetega.

Lisaks hindasime ülekoormustulude kajastamise kohta avalikustatud info piisavust raamatupidamise aastaaruandes.

Me ei tuvastanud oma töö tulemusena olulisi puudujääke.

Kuidas me kujundasime oma auditi ulatuse

Kujundasime oma auditi ulatuse eesmärgiga teha piisavalt tööd, võimaldamaks meil avaldada arvamust raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta, võttes arvesse Ettevõtte struktuuri, raamatupidamisprotsesse ja kontrollprotseduure, ning tööstusharu, milles Ettevõtte tegutseb.

Ettevõtte auditi meeskond on teostanud Ettevõttele täismahus auditi.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest, mis sisaldub majandusaasta aruandes lisaks raamatupidamise aastaaruandele ja meie audiitori aruandele.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamust.

Raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi raamatupidamise aruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhatus ja nende, kelle ülesandeks on Ettevõtte valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglasel esitamisel eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama Ettevõtte jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse

printsipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatses Ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Ettevõtte finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, väaresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Ettevõtte sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Ettevõtte jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Ettevõtte tegevuse jätkumise lõppemist;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Ettevõtte valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

Samuti kinnitame neile, kelle ülesandeks on valitsemine, et oleme järginud sõltumatust puudutavaid eetikanõudeid ning edastame neile info kõikide suhete ja muude asjaolude kohta, mis võivad tekitada põhjendatud kahtlust meie sõltumatuse riivamise kohta, ja vajadusel vastavate kaitsemehhanismide kohta.

Neile, kelle ülesandeks on valitsemine, edastatud auditiga seotud teemade seast valime välja need teemad, mis olid käesoleva perioodi raamatupidamise aastaaruande auditi kontekstis kõige olulisemad ja on seega peamised auditi teemad. Me kirjeldame neid teemasid audiitori aruandes, välja arvatud juhul, kui seaduse või regulatsiooni kohaselt on keelatud antud teema kohta infot avalikustada või kui me äärmiselt erandlikel juhtudel otsustame, et antud teema kohta ei peaks meie aruandes infot esitama, kuna võib põhjendatult eeldada, et antud info esitamisega kaasnevad kahjulikud tagajärjed ületavad avaliku huvi rahuldamisest saadava kasu.

Aruanne muude seadustest ja regulatsioonidest tulenevate nõuete kohta

---

Audiitoriks määramine ja audiitorteenuse osutamise periood

Meid määrati esmakordselt Ettevõtte kui avaliku huvi üksuse audiitoriks 31. detsembril 2011 lõppenud majandusaasta suhtes. Meid on uuesti audiitoriks määratud vastavalt vahepealsetel aastatel toimunud konkurssidele ja aktsionäri otsustele; meie audiitorteenuse katkematu osutamise periood Ettevõttele kui avaliku huvi üksusele on kokku 7 aastat. Vastavalt Eesti Vabariigi audiitortegevuse seadusele ja Euroopa Liidu määrusele 537/2014 on võimalik meie volitusi Ettevõtte audiitorina pikendada kuni 31. detsembril 2030 lõppeva majandusaastani.

AS PricewaterhouseCoopers

Lauri Past
Vastutav vandeaudiitor, litsents nr 567

18. märts 2019

KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

Eleringi jaotamata kasum seisuga 31.12.2018 oli 141 182 tuhat eurot.

Elering AS juhatus teeb ainuaktsionärile ettepaneku jaotada Eleringi jaotamata kasum järgmiselt:

Maksta aktsionärile dividendidena 29 400 tuhat eurot

Kohustuslikku reservkapitali 932 tuhat eurot

Jaotamata kasumisse 110 850 tuhat eurot

TEGEVJUHTKONNA ALLKIRJAD 2018. AASTA MAJANDUSAASTA ARUANDELE

Elering AS 2018.a. majandusaasta aruande allkirjastamine 18.03.2019.

Taavi Veskimägi
Juhatusesimees

Peep Soone
Juhatuseliige

Kalle Kilik
Juhatuseliige

ELERINGI MÜÜGITULU VASTAVALT EMTAK 2008-LE

Eleringi müügitulu jaguneb suuremate tegevusalade lõikes järgnevalt:

<i>EMTAK* Tegevusala</i>	<i>2018</i>	<i>2017</i>
35121 Ülekande teenus- edastamine põhivõrgu kaudu	95 459	92 914
35221 Maagasi ülekanne	9 658	8 320
35141 Elektrienergia müük (bilansienergia)	30 253	21 236
35231 Bilansigaasi müük	5 188	6 025
77399 Mujal liigitamata masinate ja seadmete rentimine	916	916
49501 Torutransport	583	460
47770 Muude kasutatud kaupade jaemüük	36	78
68201 Enda või renditud kinnisvara üürile andmine ja käitus	86	96
46699 Muu müük	788	305

* EMTAK - Eesti majanduse tegevusalade klassifikaator

Kadaka tee 42 / 12915 Tallinn
telefon: 715 1222
faks: 715 1200
e-post: info@elering.ee

www.elering.ee